

Vitenskapelig publisering ved HVL 2021

Av Eli Heldaas Seland og Lise Vik-Haugen

© Eli Heldaas Seland og Lise Vik-Haugen

Biblioteket

Høgskulen på Vestlandet
Juni 2022

HVL-rapport frå Høgskulen på Vestlandet nr. 3-2022

ISSN 2535-8103

ISBN 978-82-93677-79-6

Utgjeingar i serien vert publiserte under Creative Commons 4.0. og kan fritt distribuerast, remixast osv. så sant opphavspersonane vert krediterte etter opphavsrettslege reglar.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Innhold

1. Oversikt over figurer og tabeller.....	1
2. Sammendrag	4
3. Sammenligning mellom institusjoner	5
3.1 Publiseringspoeng	5
3.2 Poeng per UFF-årsverk.....	10
3.3 Poeng per førstestilling	17
3.4 Nivå 2-andel.....	24
3.5 Internasjonal sampublisering.....	25
4. HVL-tall, fordelt på fakultet	27
4.1 Publikasjoner og poeng.....	27
4.2 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling	31
5. HVL-tall, fordelt på institutt.....	34
5.1. Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett.....	34
5.2. Fakultet for helse- og sosialvitenskap	39
5.3. Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap	43
5.4. Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap	48
6. Publisierende forfattere	52
6.1. Publisierende forfattere 2017-2021	52
6.2. Publisierende forfattere fordelt på stillingstype	54
6.3. Kjønnfordeling.....	55
7. Sampublisering	60
7.1 Nasjonal sampublisering	60
7.2 Internasjonal sampublisering – Publikasjoner og poeng.....	62
7.3 Samarbeidsland	64
7.4 Samarbeidsinstitusjoner.....	68
8. Åpen tilgang	72
8.1 Cristins statistikk	72
8.2 Statistikk fra HK-dir (Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022)	74

1. Oversikt over figurer og tabeller

Figur 1 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng. Kilde: DBH.....	5
Figur 2 Poengutvikling, institusjoner med 200+ poeng 2017-2021. Kilde: Cristin.....	6
Figur 3 Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1450 poeng. Kilde: Cristin.....	8
Figur 4 Andel av samlet poengsum i sektoren, utvalgte institusjoner. Kilde: DBH.....	9
Figur 5 Poeng per UFF-årsverk, alle institusjoner 2021. Kilde: DBH.....	10
Figur 6 Poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner, 2017-2021. Kilde: DBH....	12
Figur 7 Poeng per UFF-årsverk fak. for lærerutdanning. Kilde: DBH.	13
Figur 8 Poeng per UFF-årsverk fak. for helse- og sosialvitenskap. Kilde: DBH.	14
Figur 9 Poeng per UFF-årsverk fak. for ingeniør- og naturvitenskap. Kilde: DBH.	15
Figur 10 Poeng per UFF-årsverk økonomiutdanninger. Kilde: DBH.....	16
Figur 11 Poeng per førstestilling, alle institusjoner 2021. Kilde: DBH.....	18
Figur 12 Poeng per førstestilling for utvalgte institusjoner 2017-2021. Kilde: DBH. ..	19
Figur 13 Poeng per førstestilling fak. for lærerutdanning. Kilde: DBH.....	20
Figur 14 Poeng per førstestilling fak. for helse- og sosialvitenskap. Kilde: DBH.....	21
Figur 15 Poeng per førstestilling fak. for ingeniør- og naturvitenskap. Kilde: DBH...	22
Figur 16 Poeng per førstestilling økonomiutdanninger. Kilde: DBH.....	23
Figur 17 Nivå 2-andel 2021, alle institusjoner. Kilde: HK-dir.	24
Figur 18 Nivå 2-andel utvalgte institusjoner 2017-2021. Kilde: HK-dir.	25
Figur 19 Andel publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap. Kilde: Cristin. .	26
Figur 20 Antall NVI-publikasjoner og poeng hele HVL 2017-2021. Kilde: DBH.	27
Figur 21 Antall publikasjoner per fakultet 2017-2021. Kilde: Cristin.	28
Figur 22 Poengutvikling per fakultet 2017-2021. Kilde: Cristin.....	29
Figur 23 Antall publikasjoner og poeng FLKI 2017-2021. Kilde: Cristin.....	29
Figur 24 Antall publikasjoner og poeng FHS 2017-2021. Kilde: Cristin.....	30
Figur 25 Antall publikasjoner og poeng FIN 2017-2021. Kilde: Cristin.....	30
Figur 26 Antall publikasjoner og poeng FØS 2017-2021. Kilde: Cristin.	31
Figur 27 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling 2021. Kilde: DBH.	31
Figur 28 Poeng per UFF-årsverk per fakultet 2018-2021. Kilde: DBH.....	32
Figur 29 Poeng per førstestilling per fakultet 2018-2021. Kilde: DBH.....	33
Figur 30 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2021. Kilde: Cristin.	34
Figur 31 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2021. Kilde: DBH.....	35
Figur 32 Nivå 2-andel FLKI 2021. Kilde: Cristin.....	36

Figur 33 Publikasjonstyper FLKI 2021. Kilde: Cristin.	36
Figur 34 Poengutvikling per institutt FLKI siste fem år. Kilde: Cristin.	37
Figur 35 Sampublisering FLKI, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.	38
Figur 36 Poeng og antall publikasjoner FHS 2021. Kilde: Cristin.....	39
Figur 37 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2021. Kilde: DBH.....	39
Figur 38 Nivå 2-andel FHS 2021. Kilde: Cristin.....	40
Figur 39 Publikasjonstyper FHS 2021. Kilde: Cristin.....	41
Figur 40 Poengutvikling per institutt FHS siste fem år. Kilde: Cristin.	41
Figur 41 Sampublisering FHS, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.....	42
Figur 42 Poeng og antall publikasjoner FIN 2021. Kilde: Cristin.	43
Figur 43 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FIN 2021. Kilde: DBH.	43
Figur 44 Nivå 2-andel FIN 2021. Kilde: Cristin.....	44
Figur 45 Publikasjonstyper FIN 2021. Kilde: Cristin.	45
Figur 46 Poengutvikling per institutt FIN siste fem år. Kilde: Cristin.	46
Figur 47 Sampublisering FIN, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.	47
Figur 48 Poeng og antall publikasjoner FØS 2021. Kilde: Cristin.....	48
Figur 49 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2021. Kilde: DBH.....	48
Figur 50 Nivå 2-andel FØS 2021. Kilde: Cristin.	49
Figur 51 Publikasjonstyper FØS 2021. Kilde: Cristin.	50
Figur 52 Poengutvikling per institutt FØS siste fem år. Kilde: Cristin.....	50
Figur 53 Sampublisering FØS, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.....	51
Figur 54 UFF-årsverk og forfattere HVL siste fem år. Kilde: DBH og Cristin.	53
Figur 55 Publisierende forfattere per fakultet siste fem år. Kilde: Cristin.	53
Figur 56 Publisierende personer fordelt på stillingstype siste fem år. Kilde: Cristin. .	54
Figur 57 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng HVL siste fem år. Kilde: DBH.	55
Figur 58 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng per fakultet 2021. Kilde: DBH.	56
Figur 59 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FLKI siste tre år. Kilde: DBH.....	57
Figur 60 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FHS siste tre år. Kilde: DBH.....	57
Figur 61 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FIN siste tre år. Kilde: DBH.	58
Figur 62 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FØS siste tre år. Kilde: DBH.	58
Figur 63 Kjønnfordeling publisierende forfattere siste fem år. Kilde: Cristin.	59
Figur 64 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.	61
Figur 65 Publikasjoner med internasj. medforfatterskap 2017-2021. Kilde: Cristin..	62

Figur 66 Poeng med internasjonalt medforfatterskap 2017-2021. Kilde: Cristin.....	62
Figur 67 Andel publikasjoner og poeng internasj. medforfatterskap. Kilde: Cristin. .	63
Figur 68 Sampublikasjoner og antall institusjoner per land. Kilde: Cristin.	65
Figur 69 Land med flest sampublikasjoner, FLKI, 2021. Kilde: Cristin.	66
Figur 70 Land med flest sampublikasjoner, FHS, 2021. Kilde: Cristin.....	66
Figur 71 Land med flest sampublikasjoner, FIN, 2021. Kilde: Cristin.	67
Figur 72 Land med flest sampublikasjoner FØS, 2021. Kilde: Cristin.	68
Figur 73 Sampublikasjoner per institusjon, fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.....	69
Figur 74 Sampublikasjoner per institusjon, FIN, 2021. Kilde: Cristin.....	71
Figur 75 Åpen tilgang-status NVI-publ. HVL 2017-2021. Kilde: Cristin.....	73
Figur 76 Åpen tilgang-status ti største inst. i UH-sektoren 2021. Kilde: Cristin.	74
Figur 77 Utviklingen i åpen tilgang i UH-sektoren 2013-2021. Kilde: HK-dir.	75
Figur 78 Åpen tilgang-status ti største inst. i UH-sektoren 2021. Kilde: HK-dir.	76

Tabell 1 Antall publikasjoner og publ.poeng per fakultet* 2021. Kilde: Cristin.....	28
---	----

2. Sammendrag

HVL rapporterte i 2021 inn 1060 vitenskapelige publikasjoner, som gav 896,6 poeng. Det var en økning på 18 % i antall publikasjoner (158 stykker) og 13% i poeng (101,2) sammenlignet med året før. Økningen er større enn den var fra 2019 til 2020.

De 1060 publikasjonene til HVL fordeler seg som følger: 891 periodikaartikler, 165 antologikapitler og 4 monografier. Av disse var 846 stykker (80%) på nivå 1, 214 stykker (20%) på nivå 2. Andelen er omtrent som i 2020.

Nivå 2-andelen basert på forfatterandeler, heller enn hele publikasjoner, var 14,2%. Det er marginalt høyere enn i 2020(13,9%), men fortsatt nest lavest blant de statlige institusjonene, bare foran USN (12,7%).

Utviklingen fra 2020 til 2021 var ujevn og ulik på fakultetene. FLKI hadde en betydelig økning, på 34% i antall rapporterte publikasjoner og 29% i antall poeng sammenlignet med 2020. FIN hadde også økning, med 20% flere publikasjoner og 15% flere poeng. FHS rapporterte nøyaktig samme antall publikasjoner som i 2020, men hadde en nedgang på 11% i antall poeng. FØS fortsatte sin nedgang, med 13% reduksjon i antall publikasjoner og 7% i poeng sammenlignet med 2020.

Når det gjelder poeng per UFF-årsverk har HVL økt fra 0,69 i 2020 til 0,73 i 2021. Det er en økning på 6%, nøyaktig det samme som fra 2019 til 2020. Med det ligger HVL akkurat på gjennomsnittet for de statlige høyskolene, og for første gang ikke under.

HVL hadde 1227,23 UFF-årsverk (mot 1150,91 i 2020) og 658 publiserende forfattere (mot 633 i 2020). De forfatterne som publiserte hentet i snitt inn 1,3 poeng hver, det er en økning på 0,1 poeng sammenlignet med de to foregående årene.

Kvinneandelen av UFF-årsverk ved HVL ligger stabilt på 60%. I 2021 var andelen poeng tjent av kvinner 41% og kvinneandelen av forfatterandeler 51%. Det er i begge tilfeller en økning sammenlignet med året før, for første gang siden 2017.

Andelen publikasjoner og poeng med internasjonalt samarbeid gikk noe ned fra 2020.

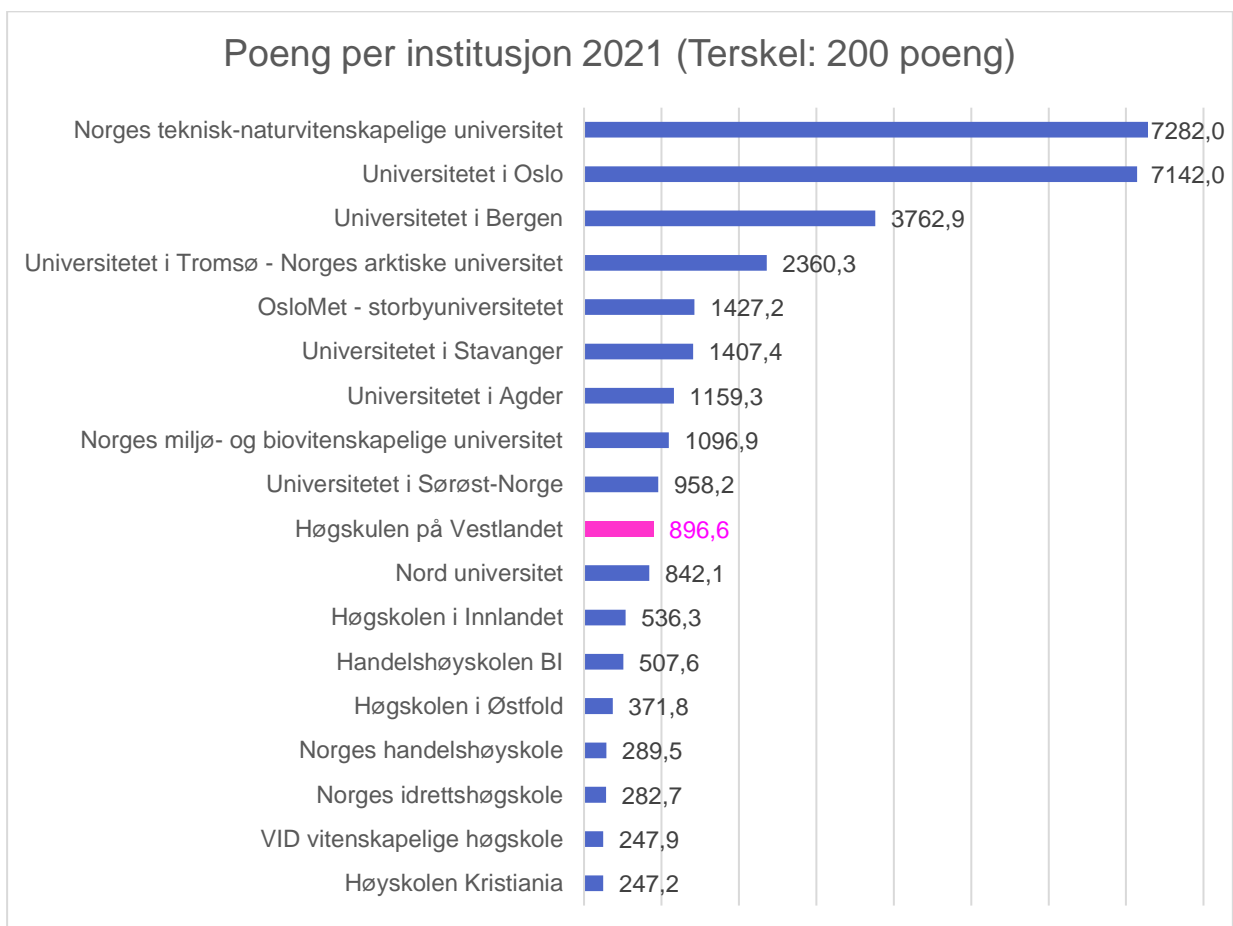
HVL hadde en liten økning i samlet andel publikasjoner med åpen tilgang.

3. Sammenligning mellom institusjoner

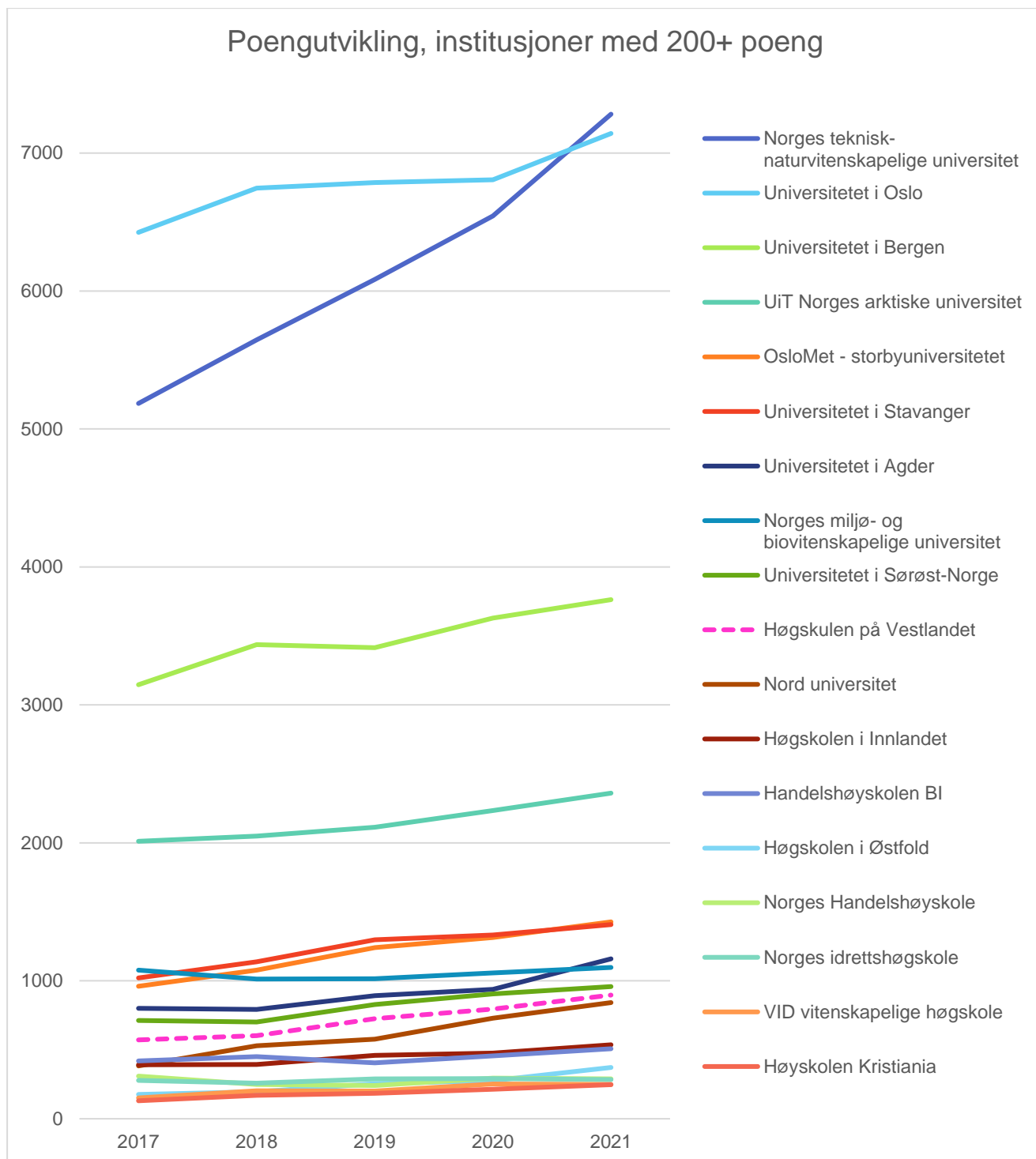
3.1 Publiseringspoeng

18 UH-institusjoner oppnådde flere enn 200 publiseringspoeng i 2021. HVL lå på 10.-plass blant disse, dette er samme plassering som i 2020. Det er de samme ni institusjonene som ligger foran, med små endringer i rekkefølgen. Det er også de samme åtte institusjonene som ligger bak. Høgskolen i Østfold har klatret forbi Norges idrettshøyskole og Norges handelshøyskole, ellers er rekkefølgen den samme. Nord universitet er det eneste universitetet som ligger bak HVL. Avstanden ned til Nord universitet er blitt mindre; for 2021 er den 54,5 poeng, mot 66,8 poeng i 2020 og 148,7 poeng i 2019. Avstanden ned til Høgskolen i Innlandet har økt fra 320 poeng i 2019 til 360,3 poeng i 2021. Universitetet i Sørøst-Norge ligger i 2021 som i 2020 på plassen over HVL. Avstanden opp til USN har blitt noe mindre, fra 108,9 poeng i 2020 til 61,6 poeng i 2021.

Figur 1 viser de 18 institusjonene som oppnådde mer enn 200 poeng i 2021.

Figur 1 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng. Kilde: DBH.

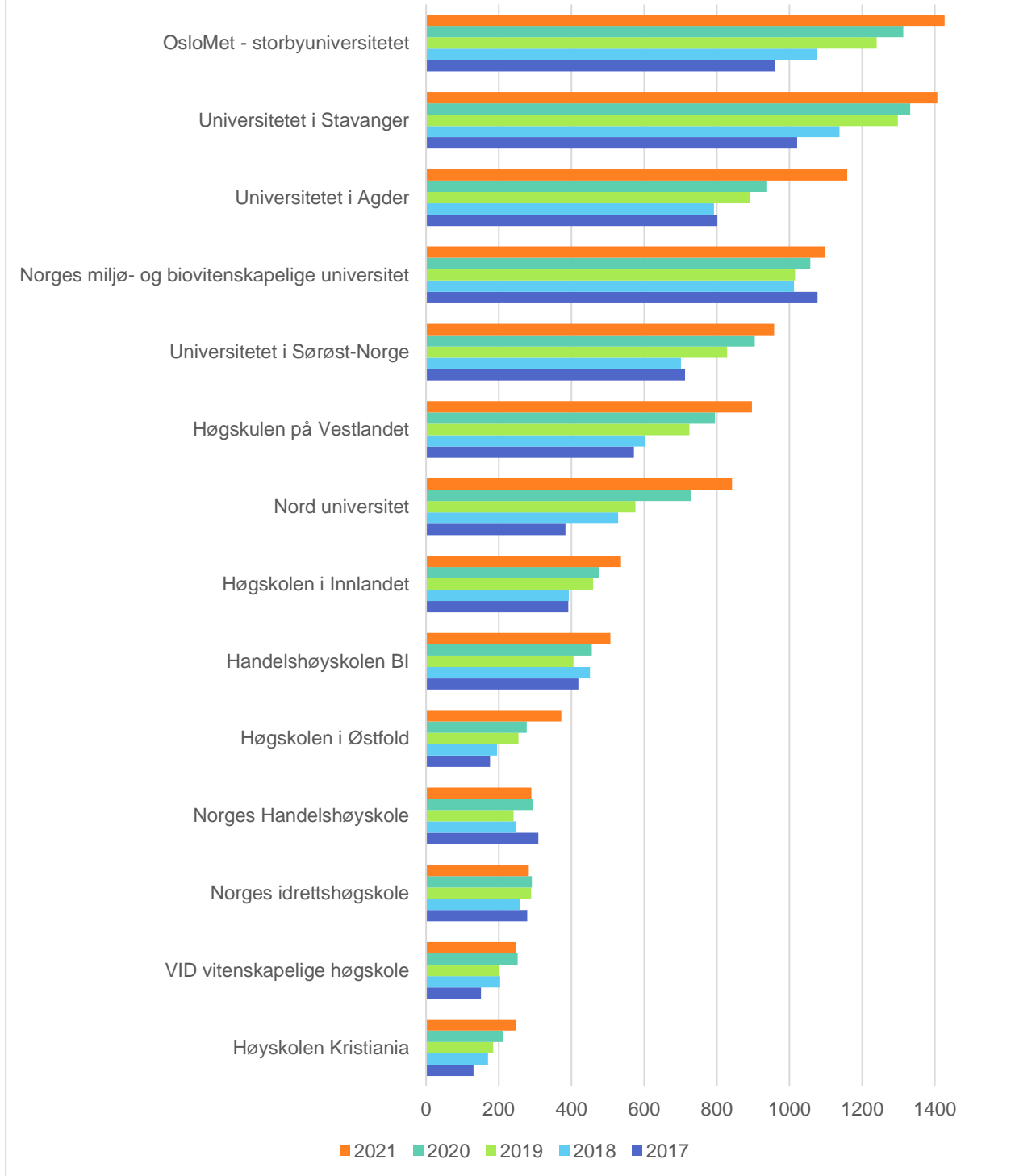

Figur 2 Poengutvikling, institusjoner med 200+ poeng 2017-2021. Kilde: Cristin.

Figur 2 viser utviklingen siden 2017 for de samme 18 institusjonene som er vist i figur 1. Vi ser at NTNU har hatt den mest positive utviklingen blant BOTT-institusjonene, som alle skiller seg tydelig fra de andre. Derfor vises institusjonene med mellom 200 og 1450 poeng i en egen figur (3). Vi ser at HVL er en av de sju institusjonene som har

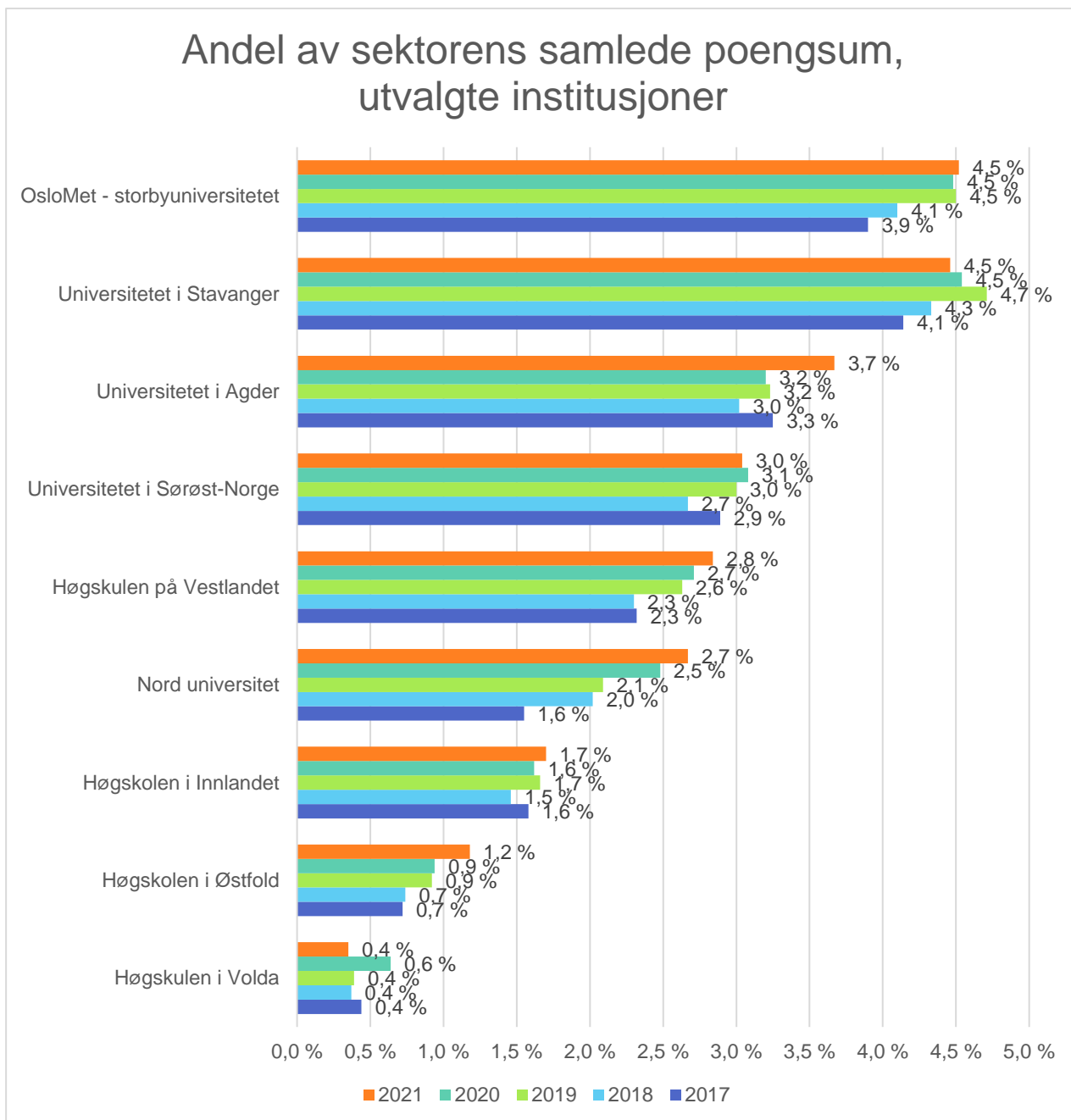
økning alle årene. De andre institusjonene er OsloMet, UiS, Nord universitet, HINN, HiØ og Høyskolen Kristiania. Den største prosentvise økningen fra 2017 til 2021 har Nord universitet med 120%, fulgt av HiØ med 111% og Høyskolen Kristiania med 90%. Deretter kommer VID med 64% og så HVL med en økning på 57%. Det er bare NHH som har en nedgang i denne perioden, den er på 6%.

Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1450 poeng

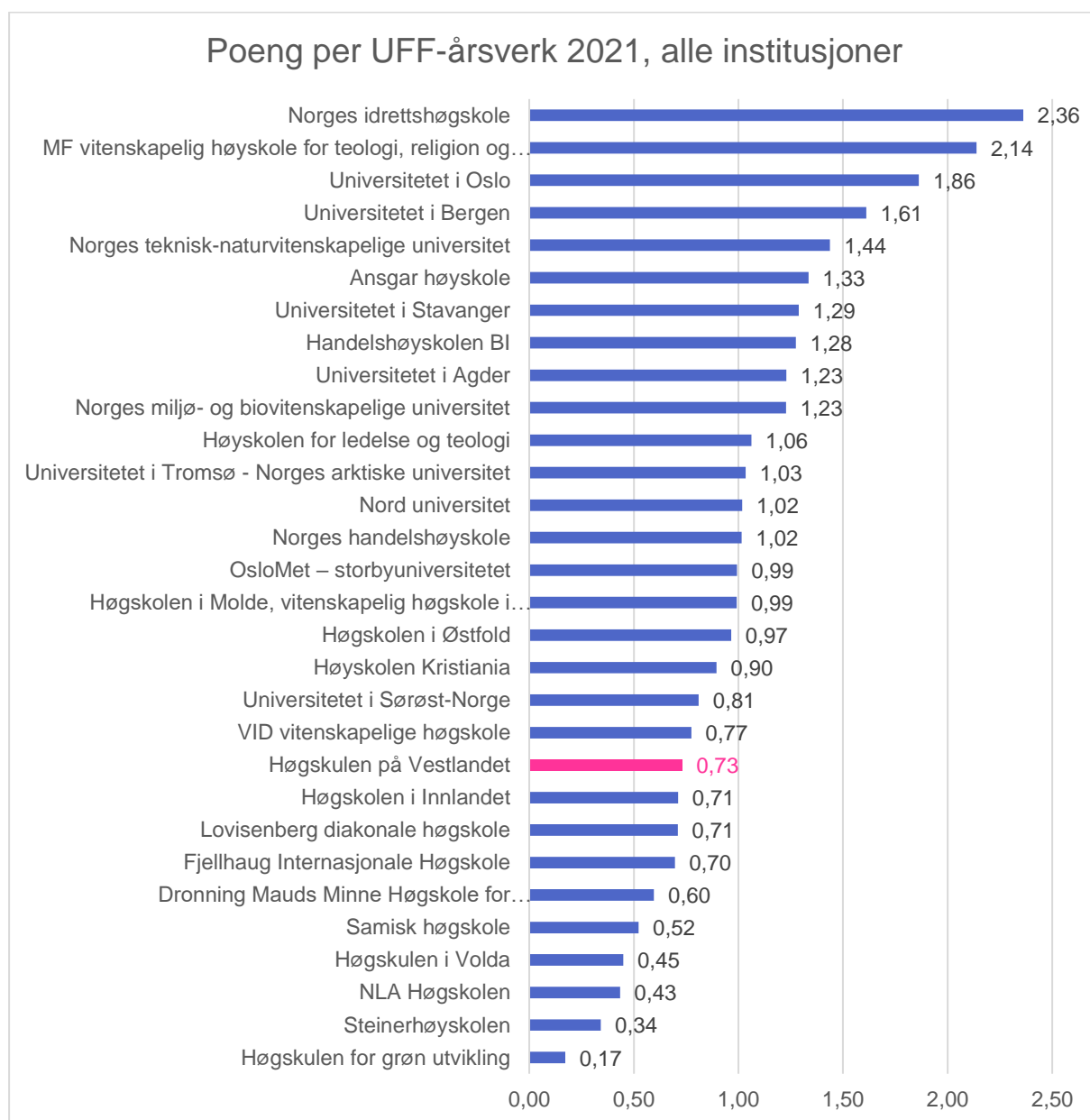
Figur 3 Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1450 poeng. Kilde: Cristin.

Nedenfor er en oversikt over hvor stor del av sektorens samlede poengsum utvalgte institusjoner oppnådde i årene 2017-2021 (figur 4). Vi ser at de fleste institusjonene har en positiv utviklingslinje, men for OsloMet og UiS har veksten stagnert. USN og Høgskulen i Volda går noe ned sammenlignet med i fjor. Nord universitet og Høgskolen i Østfold har den største veksten fra 2017 til 2021, med HVL på tredje plass. Uten at vi har undersøkt det systematisk, ser det ut til at veksten for disse institusjonene i hovedsak går på bekostning av UiO, UiB og UiT.

Figur 4 Andel av samlet poengsum i sektoren, utvalgte institusjoner. Kilde: DBH.

3.2 Poeng per UFF-årsverk

Figur 5 Poeng per UFF-årsverk, alle institusjoner 2021. Kilde: DBH.

I 2021 produserte HVL 0,73 publiseringspoeng per UFF-årsverk¹. Dette er en økning på 0,04 poeng fra 2020 (0,69), og HVL ligger nå akkurat på snittet for de statlige høyskolene (0,73). De universitetene som ligger lavest, er USN med 0,81 og OsloMet med 0,99, mens snittet er betydelig høyere for både universiteter (1,38) og statlige

¹ UFF-årsverk inkluderer høgskolelærer, høgskolelektor, universitetslektor, amanuensis, førsteamanuensis, høgskoledosent, professor, stipendiat, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, undervisningsdosent, dosent, professor II, førsteamanuensis II, universitetslektor II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

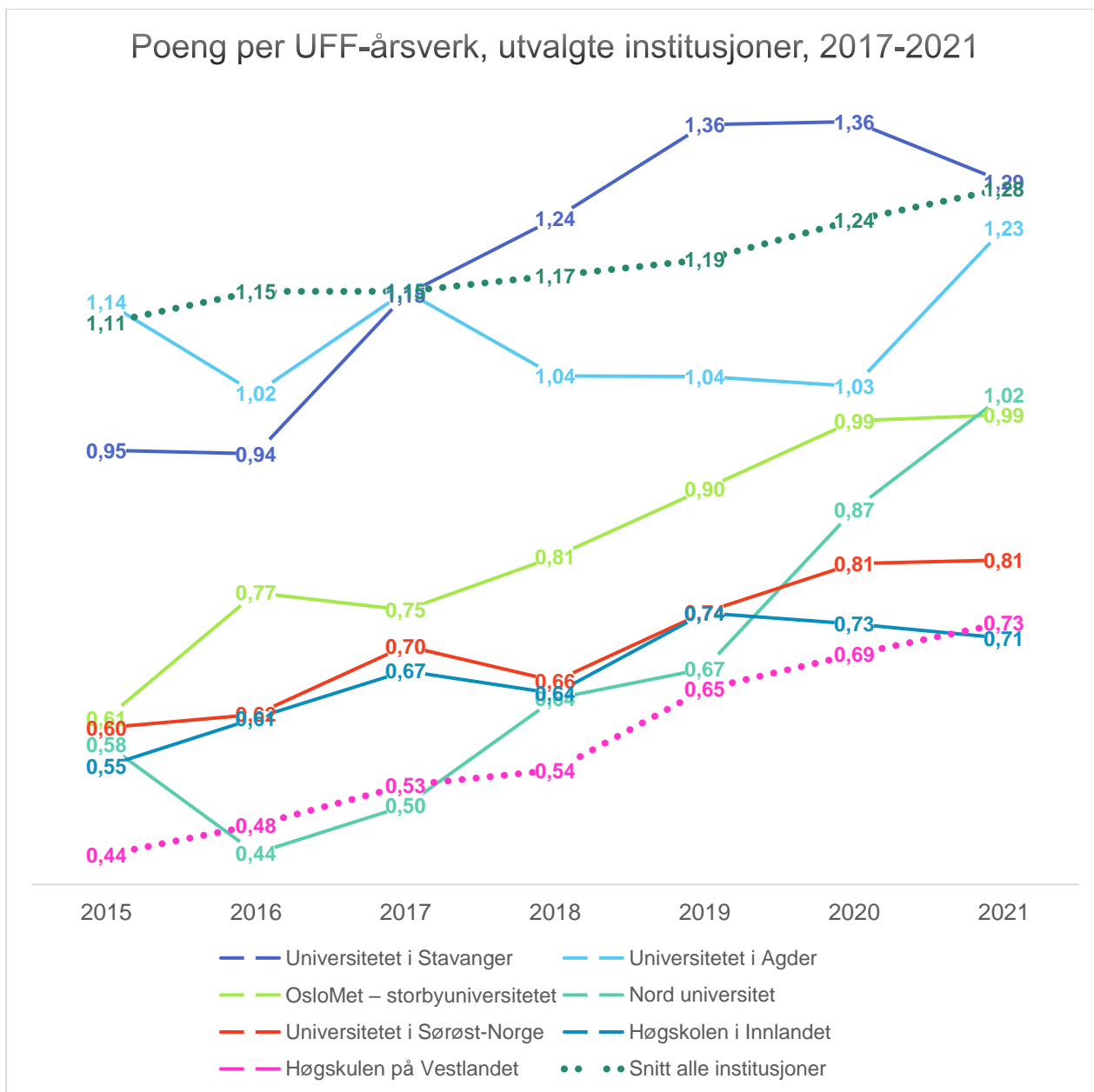
vitenskapelige høyskoler (1,29). Snittet for hele sektoren er 1,28 poeng. HVL ligger nå som nr. 21 blant alle UH-institusjonene, mot nr. 24 i 2020. Høgskolen i Innlandet samt Fjellhaug internasjonale høyskole er nå bak. I 2020 lå Høgskolen i Innlandet 0,04 poeng foran HVL, mens de i 2021 ligger 0,02 poeng bak. Avstanden opp til Nord universitet har økt fra 0,18 poeng i 2020 til 0,29 i 2021. Avstanden opp til USN har derimot minnet, fra 0,12 poeng i 2020 til 0,08 i 2021. Også avstanden til OsloMet har minnet noe, fra 0,3 i 2020 til 0,26 i 2021.

HVL-styret sin årsplan for 2022, vedtatt i styremøte 25.11.21, inkluderer måltall for publiseringspoeng per faglig årsverk. Utdrag av tabellen som viser måltallene for 2019-2022, følger nedenfor. Vi ser at måltallet for 2021 er 0,72, og målet er innfridd.

	Resultat	Måltal	Resultat	Måltal	Resultat	Måltal
Nasjonale styringsparameter:	2019	2020	2020	2021	2021	2022
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk		0,65	0,69	0,72		0,77

Måltallet for 2022 er 0,77 poeng. Planen viser også at for 2025 er måltallet satt til 1 poeng per faglig årsverk ([s. 11-12](#)).

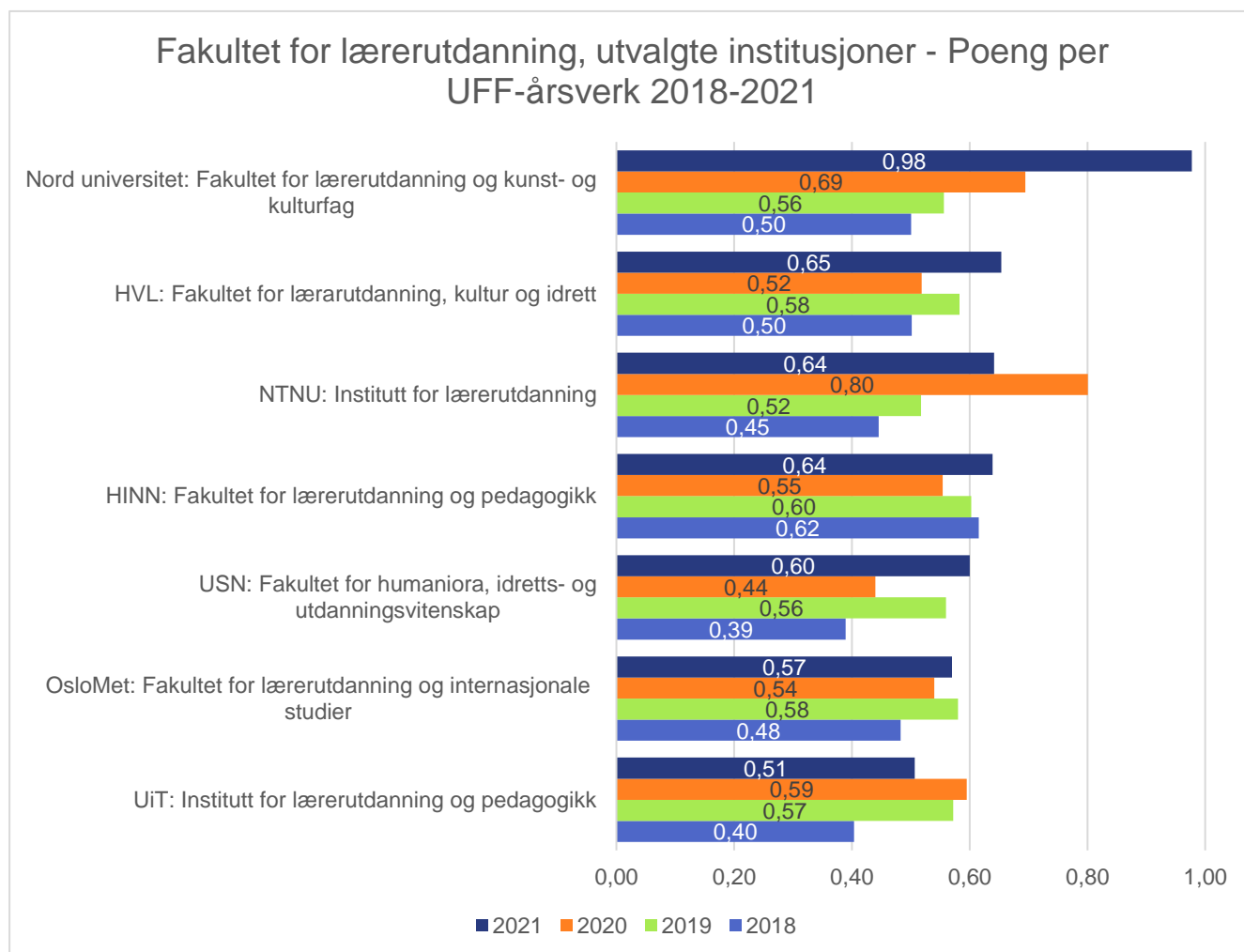
Figur 6 nedenfor viser utviklingen siden 2017 for institusjoner det kan være relevant å sammenligne HVL med. Figuren viser at denne indikatoren sjelden har en jevn utvikling. Dette kan skyldes forhold som at noen svært produktive forskere bytter jobb, eller 'opphopning' av publikasjoner enkelte år. Likevel ser vi at HVL har en jevn, positiv utvikling alle årene. Det har også OsloMet, bortsett fra at de har stått på stedet hvil de to siste årene med 0,99 poeng. Nord universitet ser ut til å ha hatt den sterkeste veksten i denne perioden.

Figur 6 Poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner, 2017-2021. Kilde: DBH.

Spesielt med tanke på universitetsprosjektet kan det være interessant å sammenligne utviklingen ved enkelte fakultet i HVL med tilsvarende faglig-organisatoriske enheter ved utvalgte andre institusjoner. Nedenfor har vi gjort dette for publiseringspoeng per UFF-årsverk og publiseringspoeng per førstestilling.

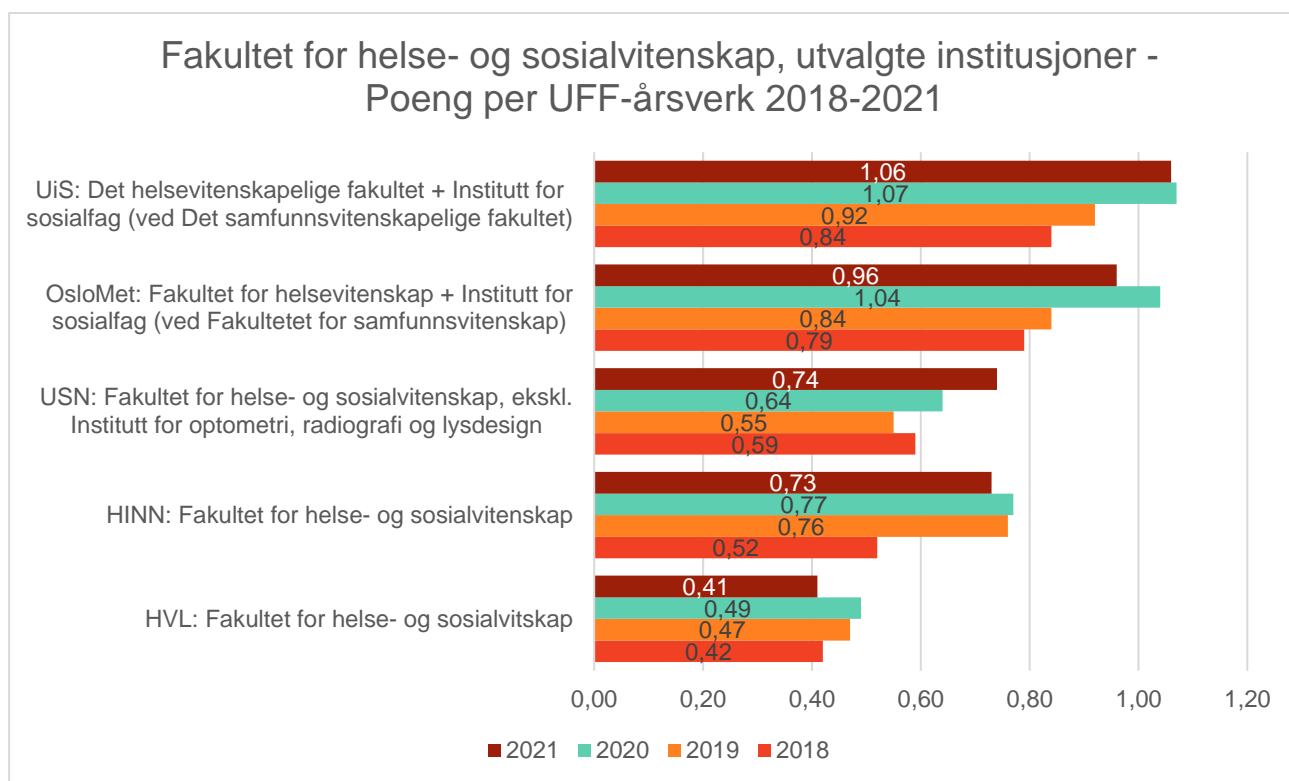
Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett:

Figur 7 Poeng per UFF-årsverk fak. for lærerutdanning. Kilde: DBH.

Vi ser av figur 7 at de fleste fakultetene for lærerutdanning har en noe ujevn utvikling, bortsett fra Nord universitet som har en god økning hvert eneste år og en økning på hele 0,29 poeng fra 2020 til 2021. Nord universitet sitt fakultet har også den høyeste poengsummen i 2021 med 0,98 poeng per UFF-årsverk. FLKI ved HVL hadde også en stor økning det siste året, fra 0,52 poeng i 2020 til 0,65 poeng i 2021, og er nr. 2 i 2021. Lærerutdanningene ved NTNU og HINN følger like etter med 0,64 poeng.

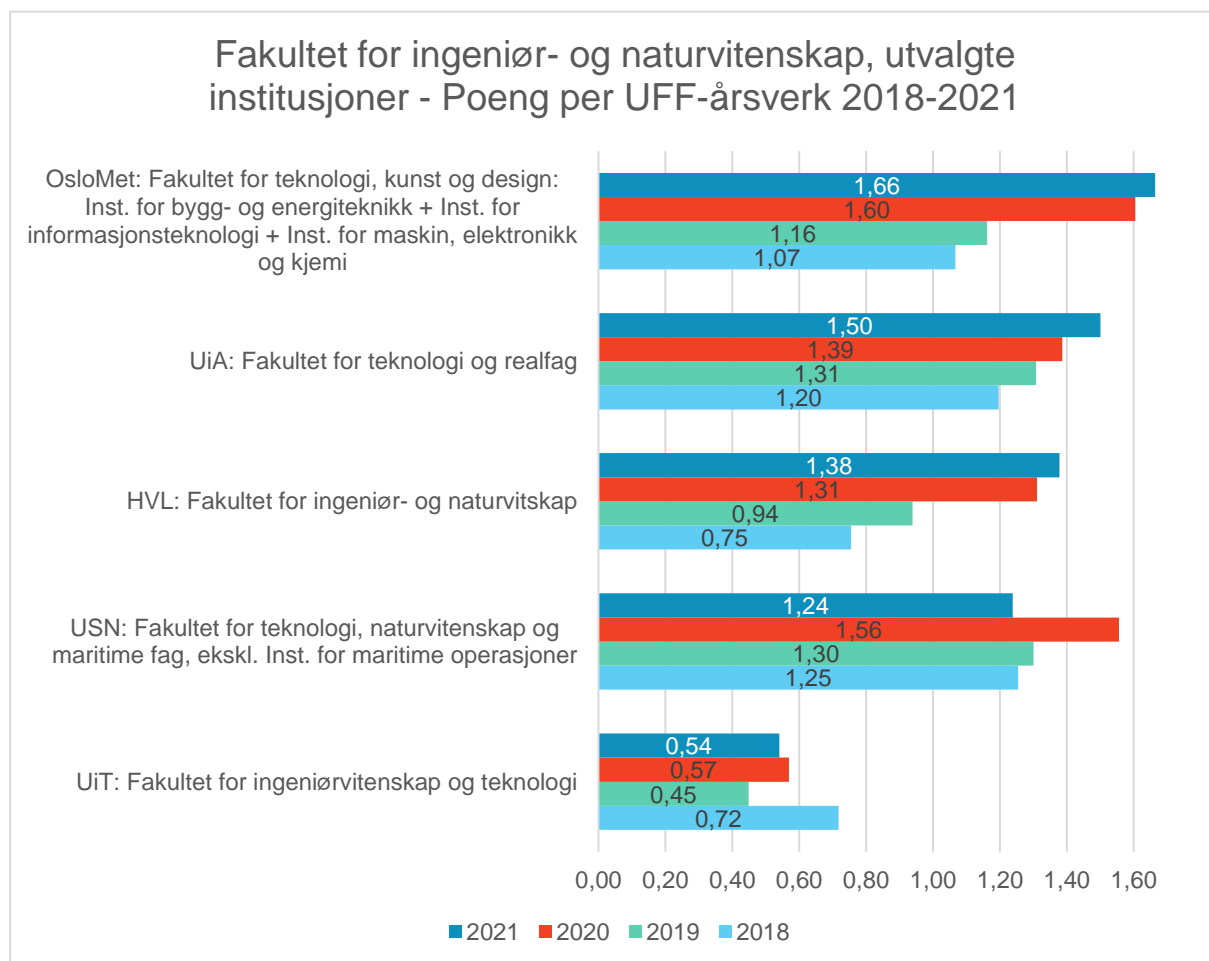
Fakultet for helse- og sosialvitenskap:

Figur 8 Poeng per UFF-årsverk fak. for helse- og sosialvitenskap. Kilde: DBH.

Figur 8 viser utviklingen i antall publiseringspoeng per faglig årsverk for helse- og sosialvitenskapelige utdanninger ved utvalgte institusjoner. Også her er utviklingen noe ujevn, og alle enheter bortsett fra USN sitt fakultet for helse- og sosialvitenskap har hatt en nedgang i poeng fra 2020 til 2021. FHS ved HVL har en nedgang på 0,08 poeng, det samme har helse- og sosialutdanningene ved OsloMet. Det er kun FHS ved HVL som har en negativ utvikling om vi ser på årene fra 2018 til 2021 samlet, og det er også det fakultetet som har den største prosentvise nedgangen fra 2020 til 2021 (16%). Helse- og sosialutdanningene ved UiS har høyest antall poeng per UFF-årsverk alle de fire årene i perioden. Den største prosentvise økningen fra 2018 til 2021 er det HINN sitt fakultet som har, selv om de har en svak nedgang fra 2020 til 2021.

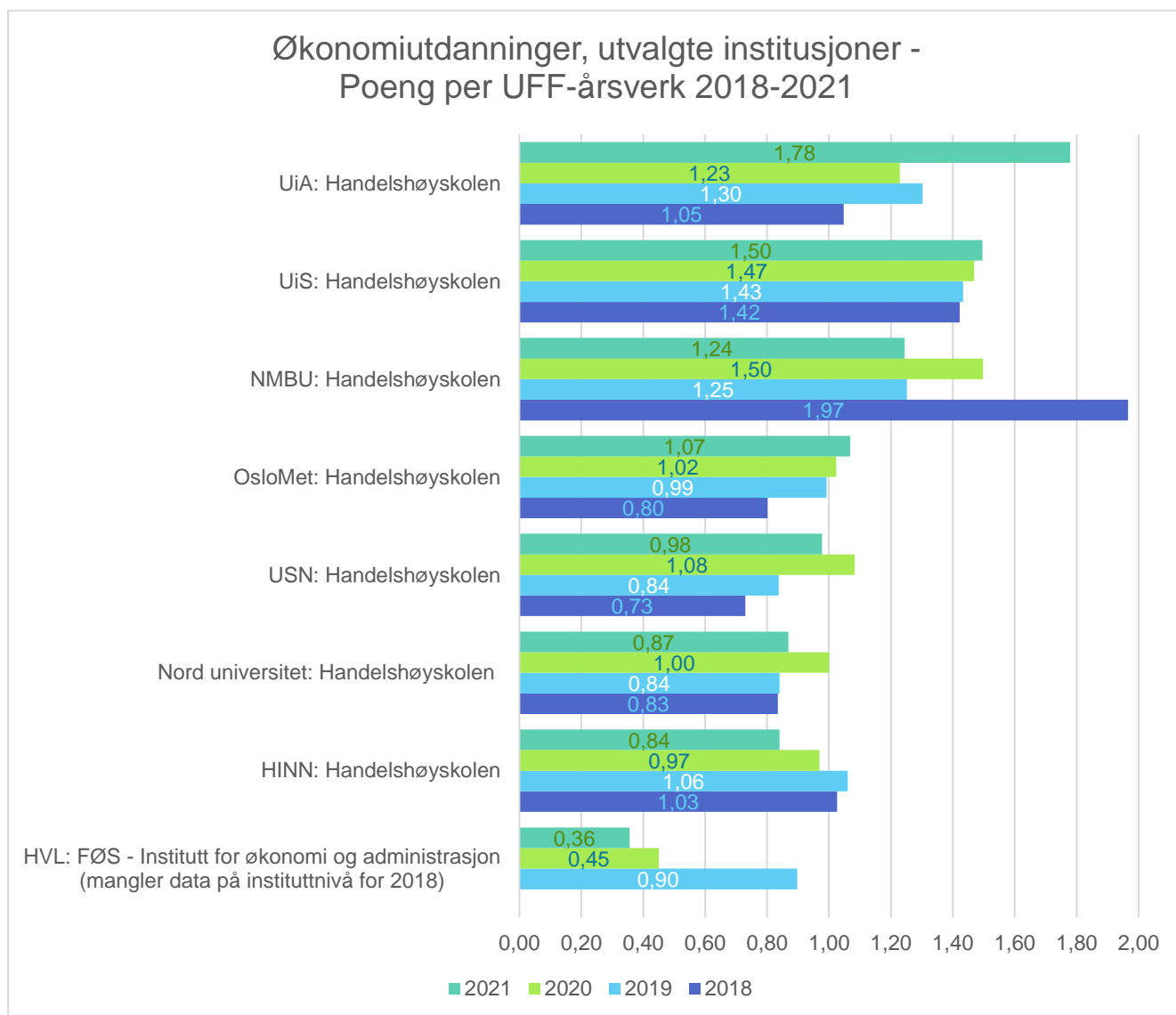
Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap:

Figur 9 Poeng per UFF-årsverk fak. for ingeniør- og naturvitenskap. Kilde: DBH.

Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap ved HVL har en økning i poeng per UFF-årsverk hvert av de fire årene i perioden og er også den enheten som har den største økningen fra 2018 til 2021. Figur 9 viser at også de faglig-organisatoriske enhetene fra OsloMet har en økning alle år, og den nest største økningen fra 2018 til 2021. Den samme utviklingen har enhetene fra UiA. Fakultetene ved UiT og USN har en nedgang i antall poeng i denne perioden.

Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap:

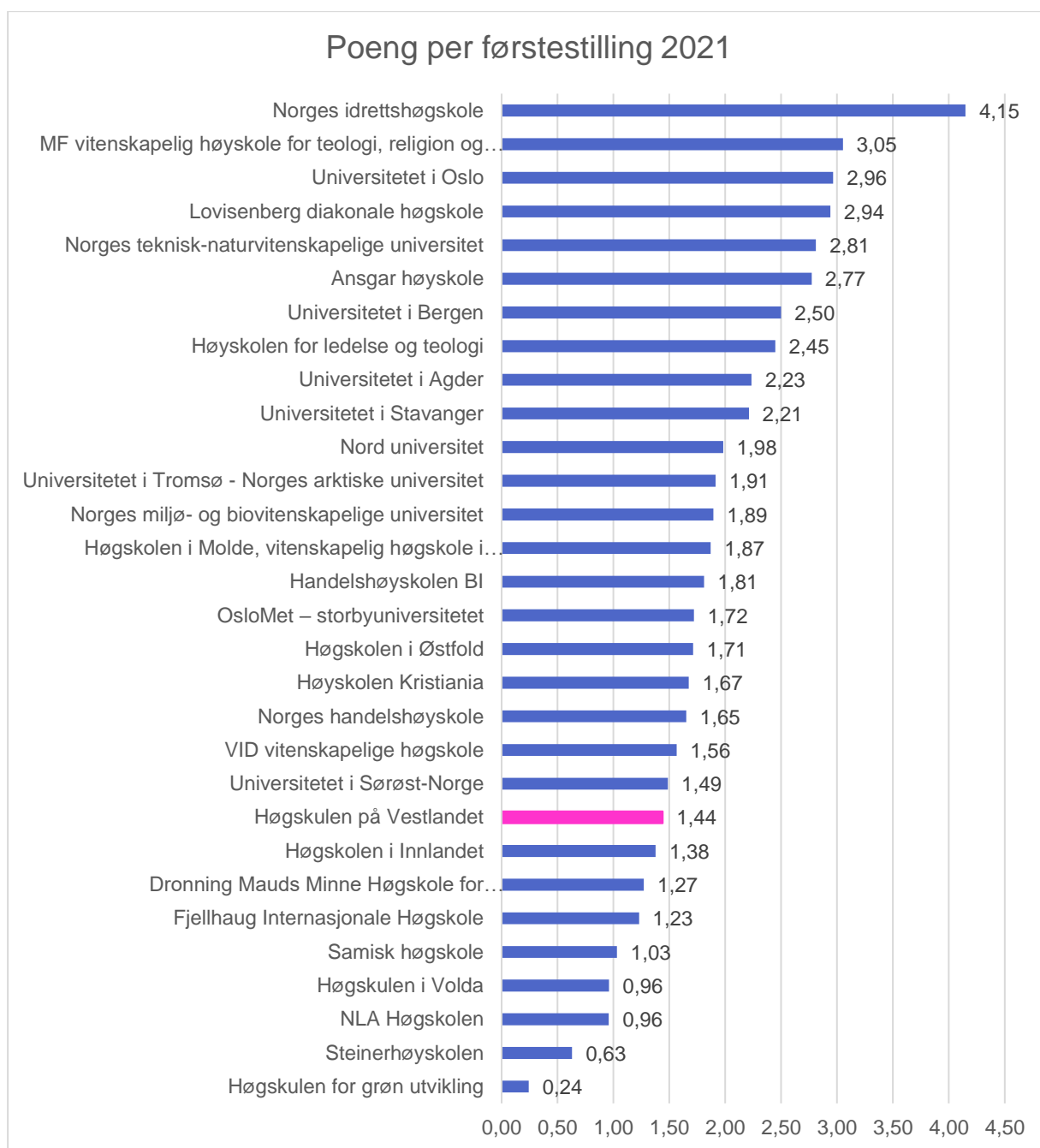
Figur 10 Poeng per UFF-årsverk økonomiutdanninger. Kilde: DBH.

Institutt for økonomi og administrasjon ved HVL har hatt en negativ utvikling når det gjelder publiseringspoeng per UFF-årsverk i perioden 2019-2021, se figur 10 ovenfor (2018 er utelatt fordi det ikke finnes data på instituttnivå for HVL før 2019). Også handelshøyskolene ved HINN og ved NMBU hadde en nedgang i perioden 2018-2021. Handelshøyskolene ved UiS og OsloMet hadde en jevn økning år for år, mens handelshøyskolen ved UiA både har høyest antall poeng per UFF-årsverk i 2021 med 1,78, størst økning fra 2020 til 2021, og størst økning om man ser på perioden samlet.

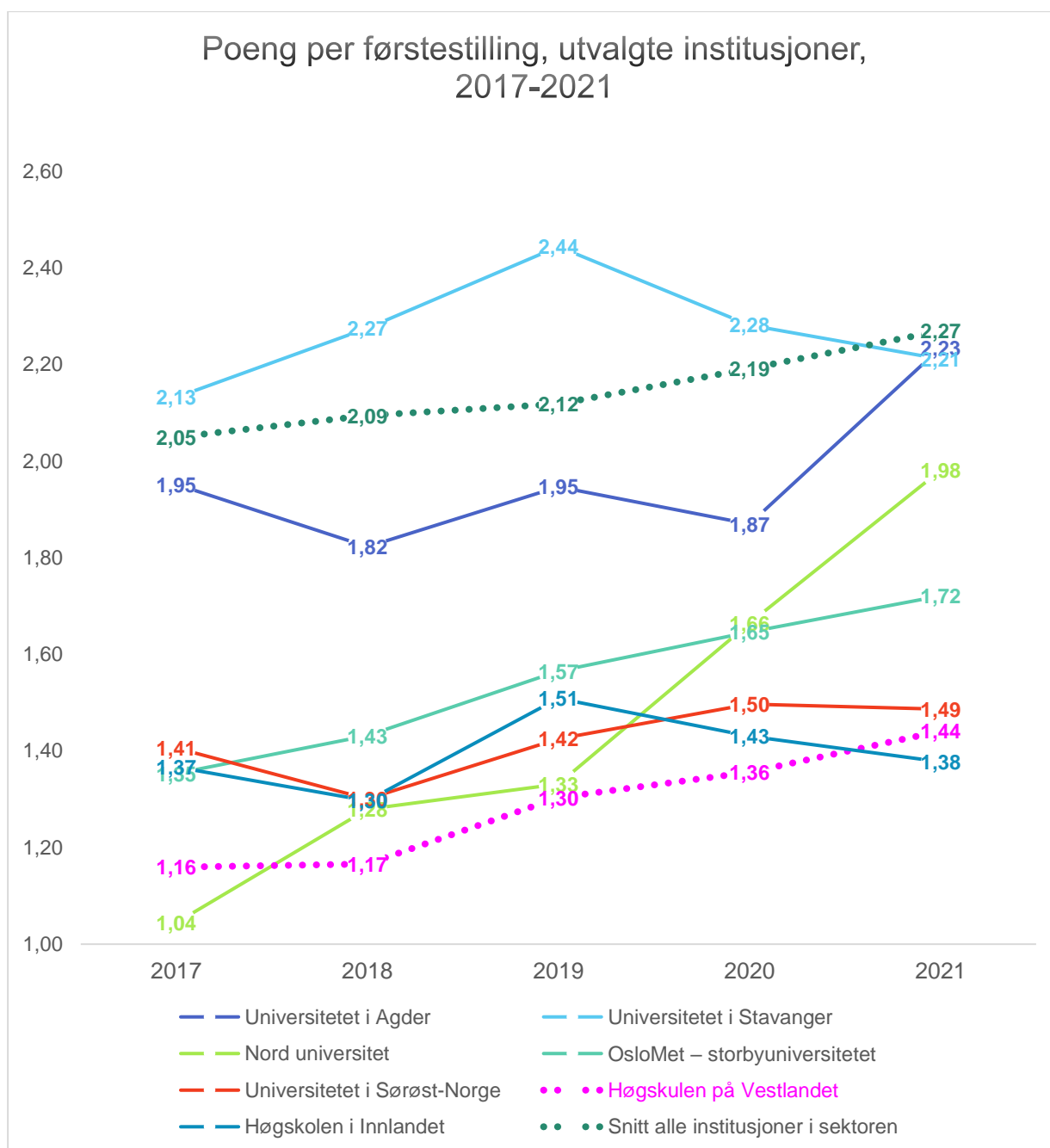
3.3 Poeng per førstestilling

Når det gjelder poeng per førstestilling² er HVL med 1,44 poeng nr. 22 på lista, mot nr. 25 i 2020. Høgskulen i Volda og Høgskolen i Innlandet var foran HVL i 2020, men har hatt en negativ utvikling, og ligger bak i 2021. Høgskolen i Østfold har derimot klatret forbi. USN går 0,01 poeng ned siden 2020 og ligger i 2021 bare 0,05 poeng over HVL. Også opp til UiS har avstanden blitt noe mindre. Avstanden opp til OsloMet er omtrent den samme, mens avstanden opp til Nord universitet og UiA øker. Figur 11 nedenfor gir en oversikt over alle institusjoner i 2021, mens i figur 12 viser vi utviklingen fra 2017 for de samme institusjonene som i figur 6 «Poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner, 2017-2021» over.

² Førstestillinger inkluderer førsteamanuensis, høgskoledosent, professor, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, undervisningsdosent, dosent, professor II og førsteamanuensis II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

Figur 11 Poeng per førstestilling, alle institusjoner 2021. Kilde: DBH.

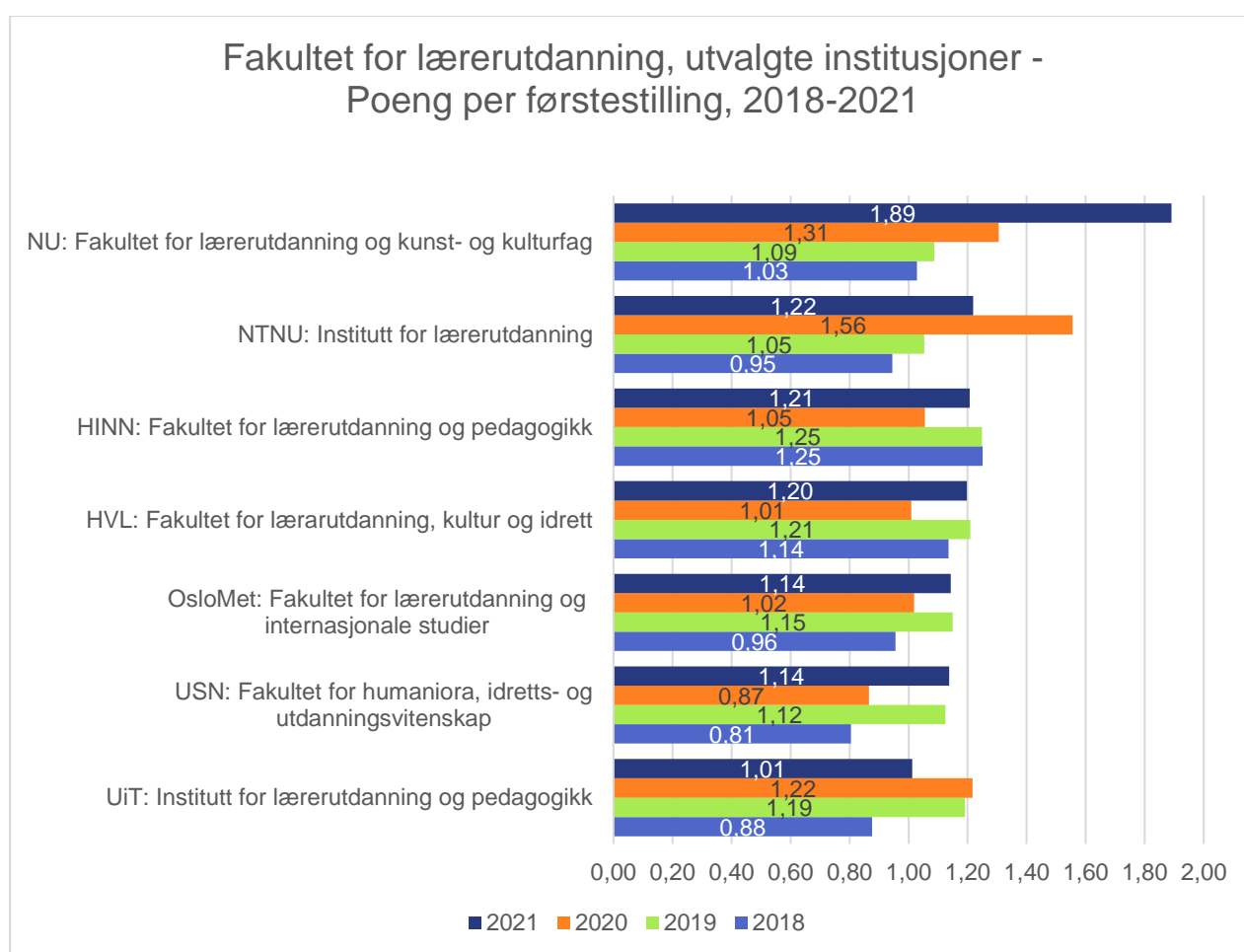
Figur 12 Poeng per førstestilling for utvalgte institusjoner 2017-2021. Kilde: DBH.

Oversikten over utvikling i antall poeng per førstestilling i perioden 2017-2021 viser at mange institusjoner har en ujevn utvikling (figur 12). HVL har økning i poeng hvert eneste år, det har også OsloMet og Nord universitet. Nord universitet er den institusjonen som har den største økningen i perioden. Høgskolen i Innlandet har hatt en negativ utvikling siden 2019, det har også Universitetet i Stavanger.

I figurene 13-16 nedenfor har vi sett på utviklingen i publiseringspoeng per førstestilling for de ulike fakultetene ved HVL sammenlignet med lignende enheter ved utvalgte andre institusjoner, jf. avsnitt 3.2 over for sammenligning av poeng per UFF-årsverk.

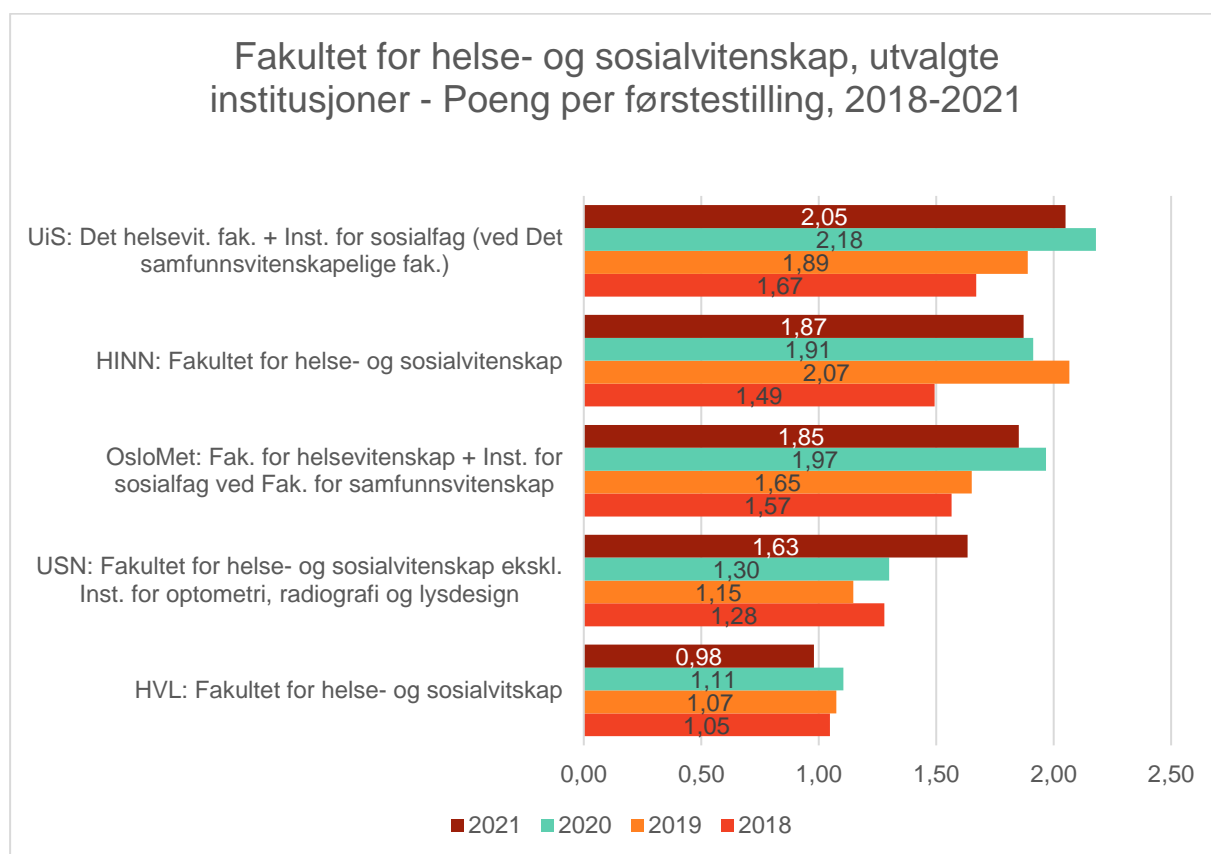
Figur 13 viser utviklingen for FLKI og andre fakultet for lærerutdanning i perioden 2018-2021. Også her ser vi at antall poeng varierer en del fra år til år, og det er bare Nord universitet sitt fakultet som har økning hvert av årene i perioden. Nord universitet topper også lista for 2021 og har hatt den sterkeste utviklingen både samlet sett og fra 2020 til 2021. HVL sitt fakultet har den tredje største økningen fra 2020 til 2021, bare slått av fakultetene ved Nord universitet og ved USN.

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett:

Figur 13 Poeng per førstestilling fak. for lærerutdanning. Kilde: DBH.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap:

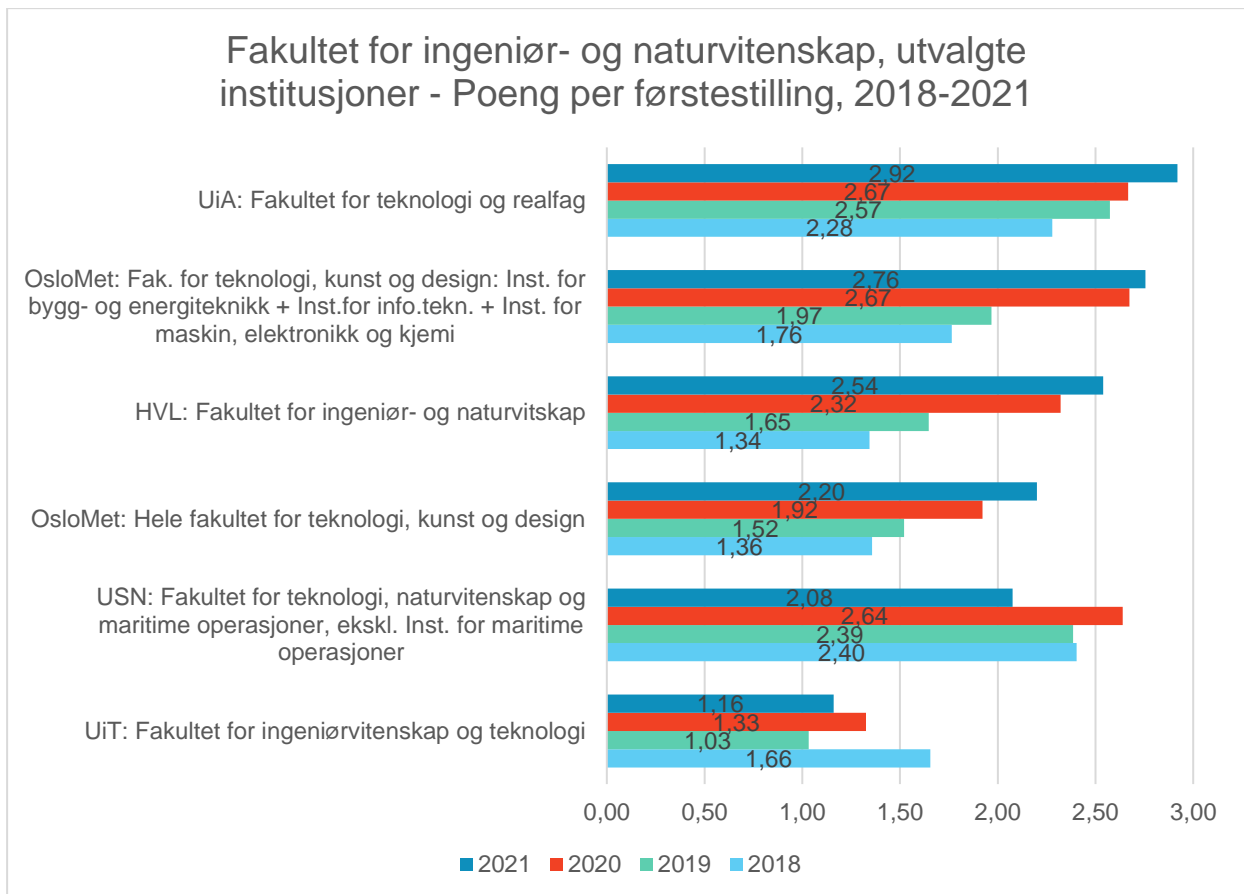

Figur 14 Poeng per førstestilling fak. for helse- og sosialvitenskap. Kilde: DBH.

Figur 14 viser utviklingen for FHS ved HVL sammenlignet med tilsvarende utdanninger ved utvalgte andre institusjoner. Det er bare USN sitt fakultet som har økning fra 2020 til 2021. Dette fakultetet har også den største relative veksten fra 2018-2021, fulgt av HINN og UiS sine fakulteter. FHS ved HVL er det eneste fakultetet som har negativ utvikling når vi ser perioden fra 2018 til 2021 samlet.

Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap:

Når det gjelder fakultet for ingeniør- og naturvitenskap viser figur 15 at HVL har hatt en positiv utvikling hvert av årene i perioden. Det gjelder også for utdanningene ved OsloMet og UiA. Fakultetene ved både UiT og USN har hatt en negativ utvikling både det siste året og i perioden sett under ett. Fakultetene ved HVL og UiA har like stor økning fra 2020 til 2021, mens for hele perioden under ett er det HVL sitt fakultet som har den største veksten, fulgt av fakultetene ved OsloMet og UiA.

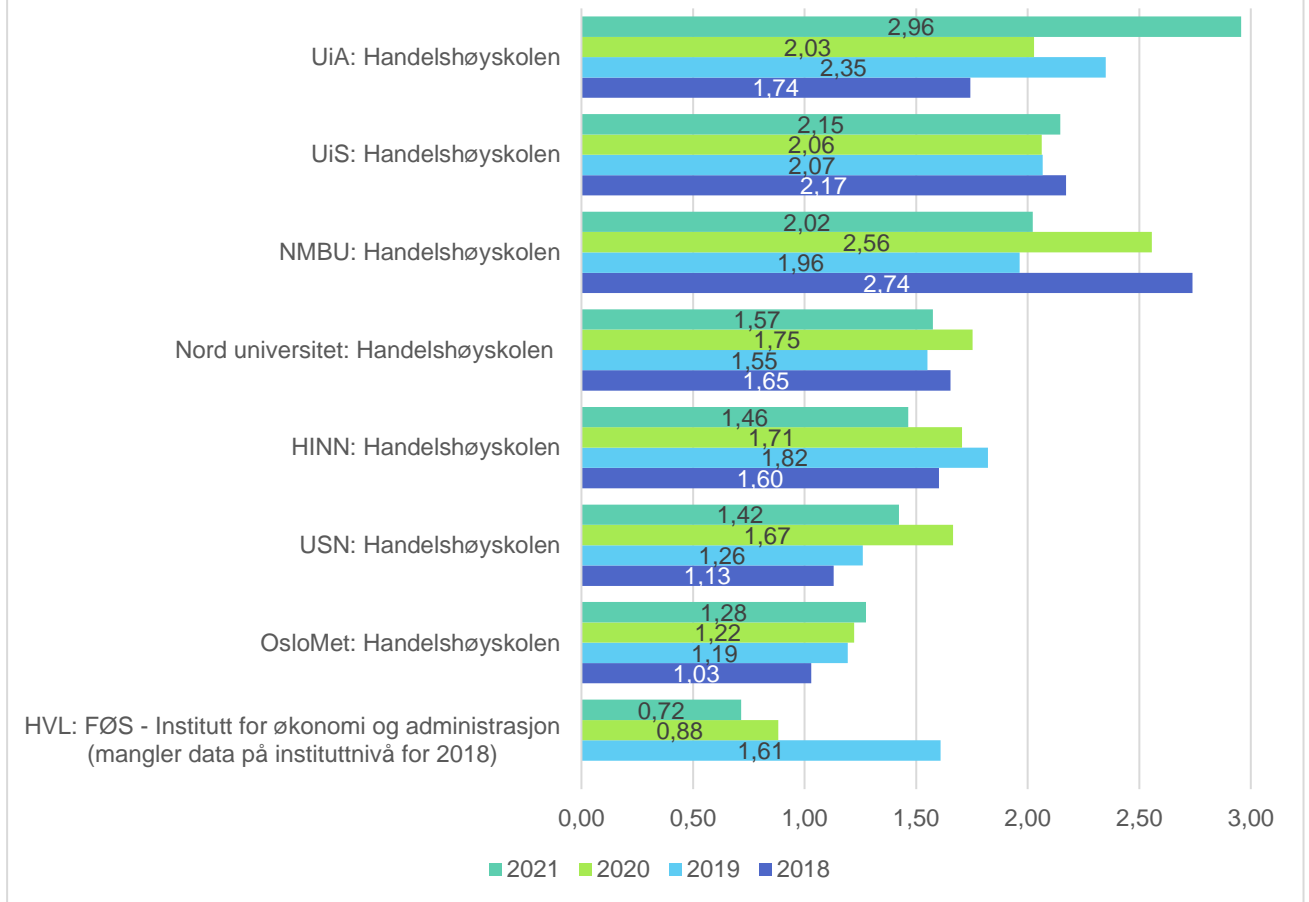

Figur 15 Poeng per førstestilling fak. for ingeniør- og naturvitenskap. Kilde: DBH.

Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap:

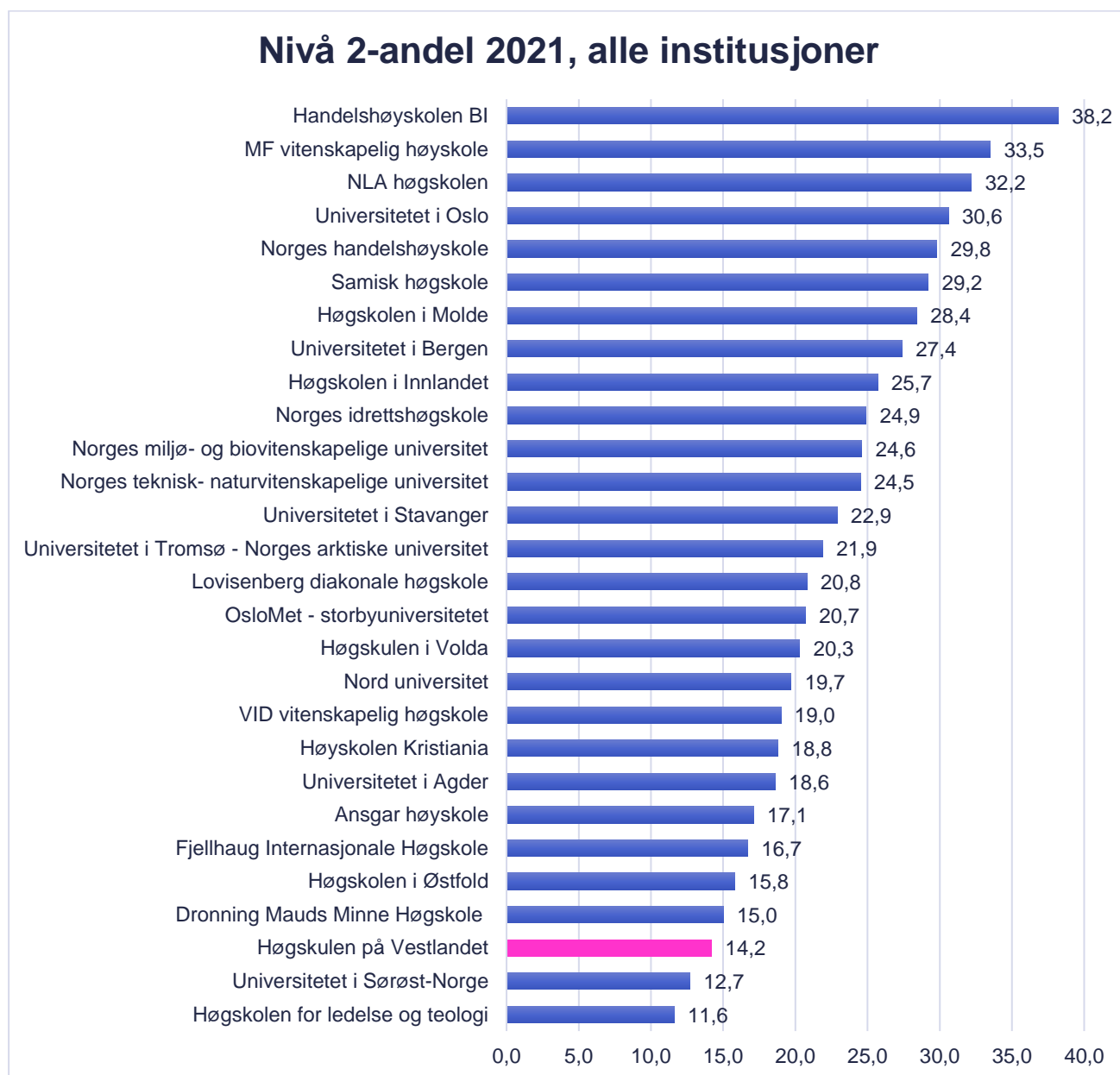
Når vi sammenligner Institutt for økonomi og administrasjon ved FØS med handelshøyskolene ved utvalgte andre institusjoner i figur 16 nedenfor, ser vi at HVLS fakultet har hatt den mest negative utviklingen. Vi har ikke data på instituttnivå for 2018, men nedgangen fra 2019 til 2021 er på 0,89 poeng, dette tilsvarer 55%. Nedgangen fra 2020 til 2021 er på 0,17 poeng, dette tilsvarer 18%. Handelshøyskolen ved NMBU har en nedgang fra 2020 til 2021 på 21%, ved USN og ved HINN er nedgangen på 15%, og ved Nord universitet på 10%. I den andre enden av skalaen har vi handelshøyskolen ved UiA som har størst vekst både fra 2020 til 2021 og for hele perioden. Handelshøyskolene ved USN og ved OsloMet har nest størst vekst i perioden.

Økonomiutdanninger, utvalgte institusjoner - Poeng per førstestilling, 2018-2021

Figur 16 Poeng per førstestilling økonomiutdanninger. Kilde: DBH.

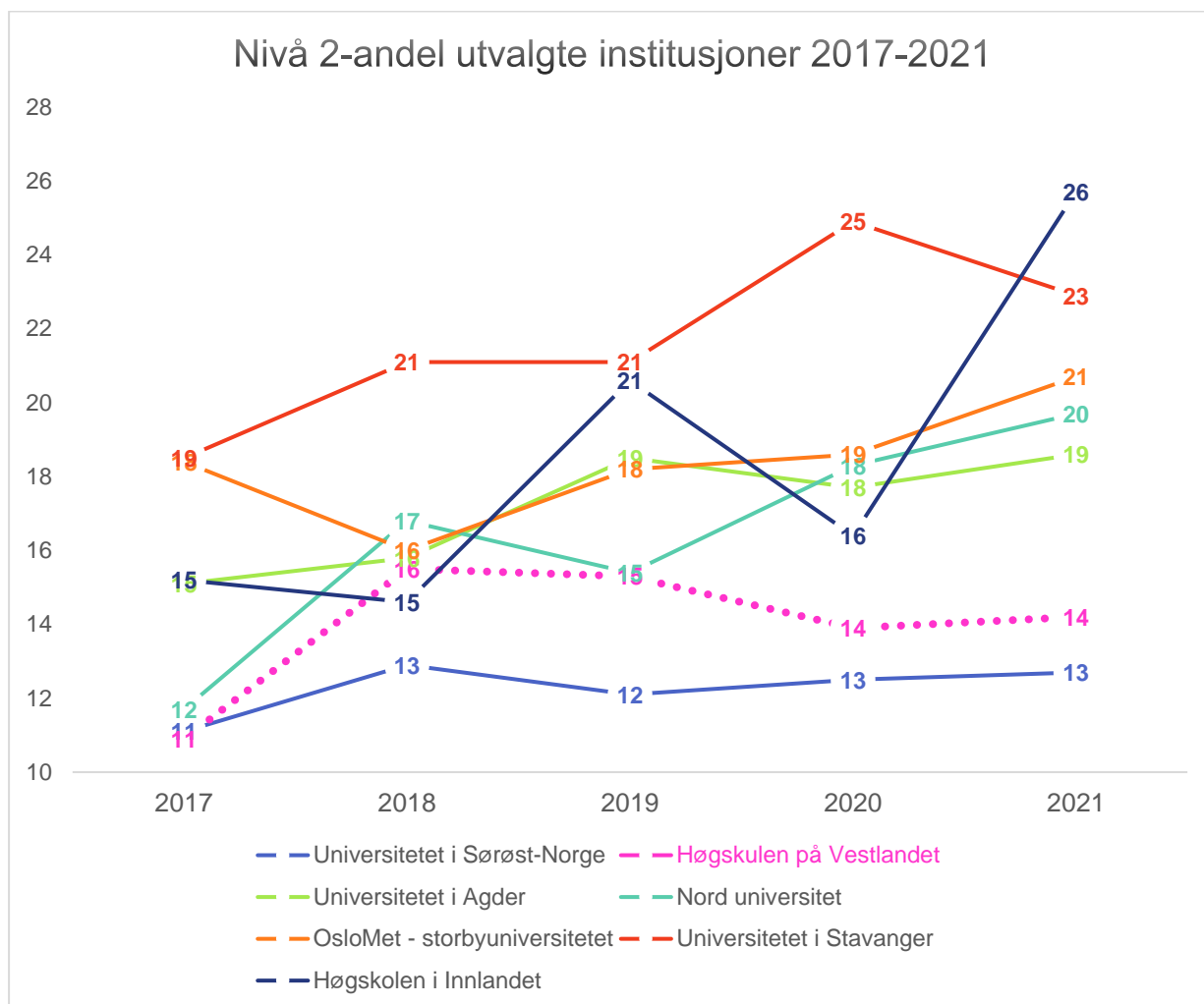
3.4 Nivå 2-andel

Figur 17 Nivå 2-andel 2021, alle institusjoner. Kilde: HK-dir.

Nivå 2-andelen i 2021 er for HVL på 14,2%. Med dette er HVL plassert tredje nederst på lista. Av institusjoner det kan være relevant å sammenligne med, er det bare Universitetet i Sørøst-Norge som ligger under, slik de også gjorde i 2020. Figur 18 nedenfor viser utviklingslinjene fra 2017 for HVL og de samme seks institusjonene som vi har gjort sammenligninger med i avsnittene om poeng per UFF-årsverk og per førstestilling i avsnitt 3.2 og 3.3 over (figur 6 og figur 12). Vi ser at flere av institusjonene har stor variasjon fra år til år i denne indikatoren, tydeligst ser vi dette for Høgsolen i Innlandet, som har den høyeste nivå 2-andelen for 2021 med 26%.

Nest høyest i 2021 ligger Universitetet i Stavanger med 23%. I den andre enden av skalaen finner vi Universitetet i Sørøst-Norge, som ligger lavest samtlige år. Figurene viser nivå 2-andelen slik DBH regner den ut, det vil si basert på forfatterandeler og ikke hele publikasjoner. Dataene er hentet fra Tilstandsrapport for høyere utdanning, 2022.

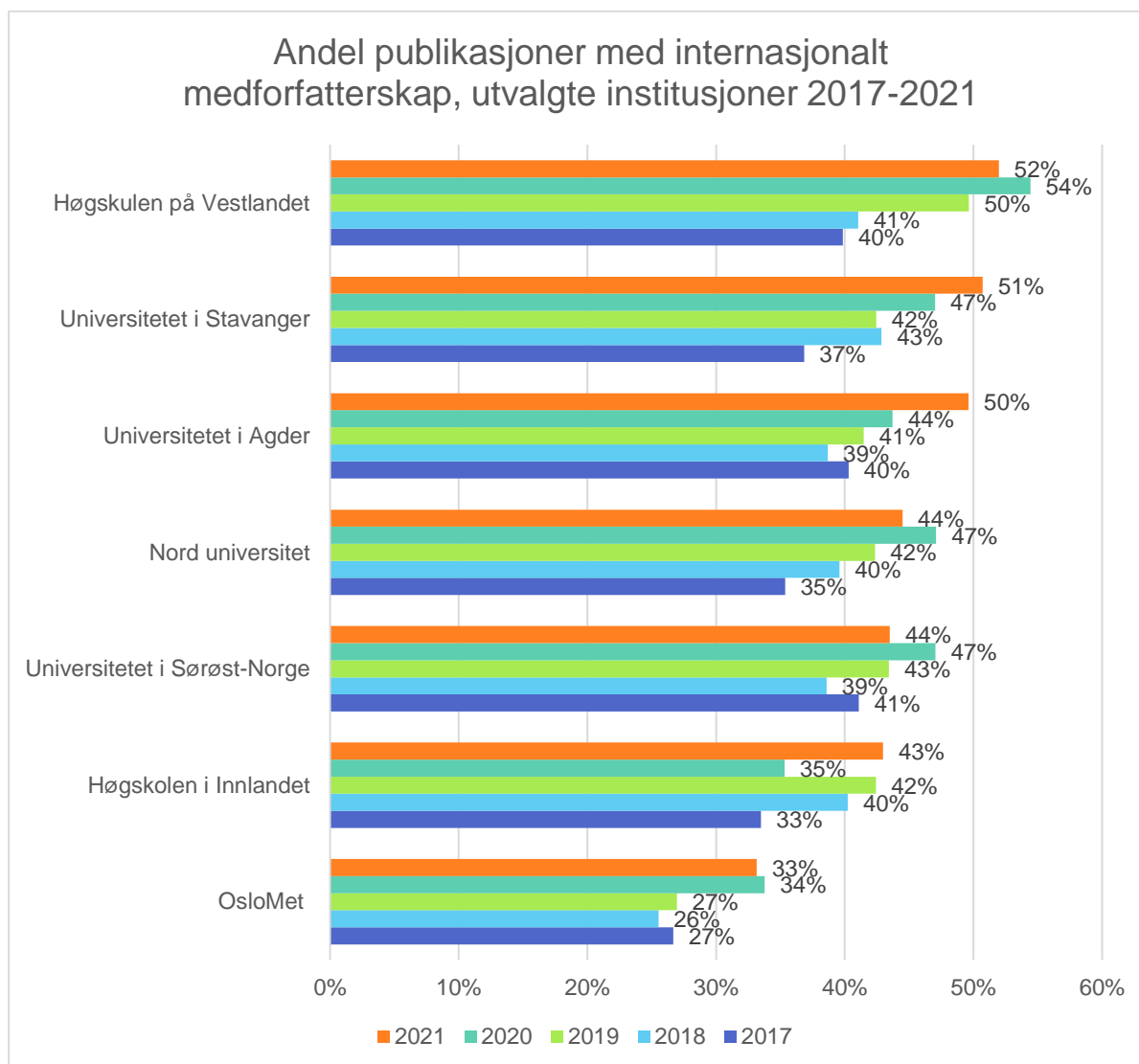

Figur 18 Nivå 2-andel utvalgte institusjoner 2017-2021. Kilde: HK-dir.

3.5 Internasjonal sampublisering

I figur 19 har vi sammenlignet andelen internasjonale sampublikasjoner hos HVL med de seks samme institusjonene som i figurene 6, 12 og 18 over. HVL sin andel gikk ned fra 54% i 2020 til 52% i 2021, men HVL ligger likevel høyest både i 2019, 2020 og 2021. Alle institusjonene har i hovedtrekk en positiv utvikling, men går enkelte år noe tilbake. Høgskolen i Innlandet hadde den største veksten fra 2020 til 2021, fulgt av UiA og UiS. I HVL er andelen publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap svært ulik mellom de ulike fagmiljøene. I kapittel 5 viser vi andelen internasjonalt

medforfatterskap i 2021 for de ulike instituttene, mens kapittel 7 gir et bilde av hvordan sampublikasjonene fordeler seg på land og institusjoner.

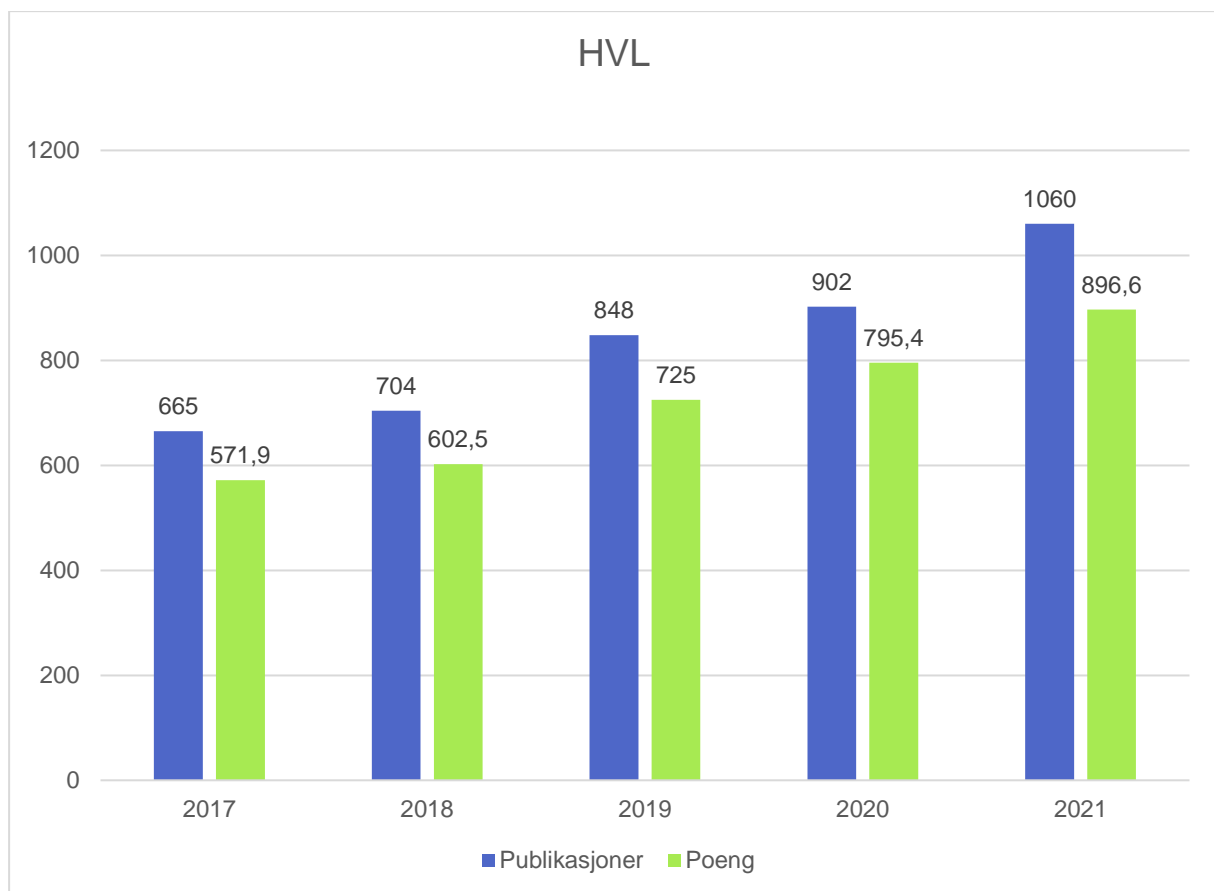
Figur 19 Andel publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap. Kilde: Cristin.

4. HVL-tall, fordelt på fakultet

4.1 Publikasjoner og poeng

HVL samlet

Figur 20 gir en oversikt over antall NVI-publikasjoner og antall publiseringspoeng for HVL samlet i årene 2017-2021. Figurene 23-26 nedenfor gir tilsvarende oversikt for hvert fakultet.

Figur 20 Antall NVI-publikasjoner og poeng hele HVL 2017-2021. Kilde: DBH.

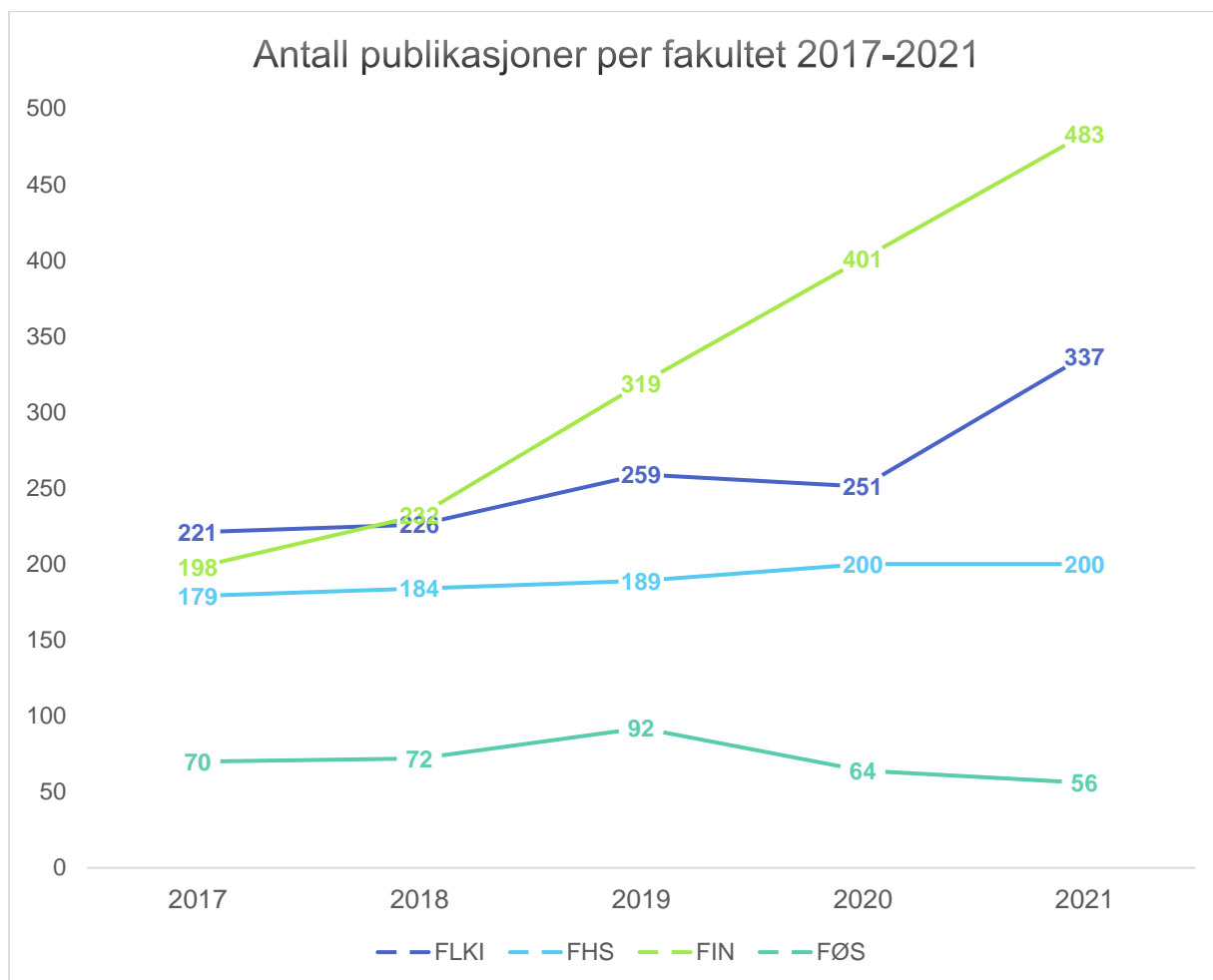
Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over 2021-resultatene for de ulike fakultetene. Både FLKI og FIN har en solid økning, FLKI aller størst med 34% økning i antall publikasjoner og 29% økning i poeng. FHS har samme antall publikasjoner som i 2020, men har en nedgang i poeng på 11%. FØS har en nedgang på 13% i antall publikasjoner og 7% i poeng.

Tabell 1 Antall publikasjoner og publ.poeng per fakultet* 2021. Kilde: Cristin.

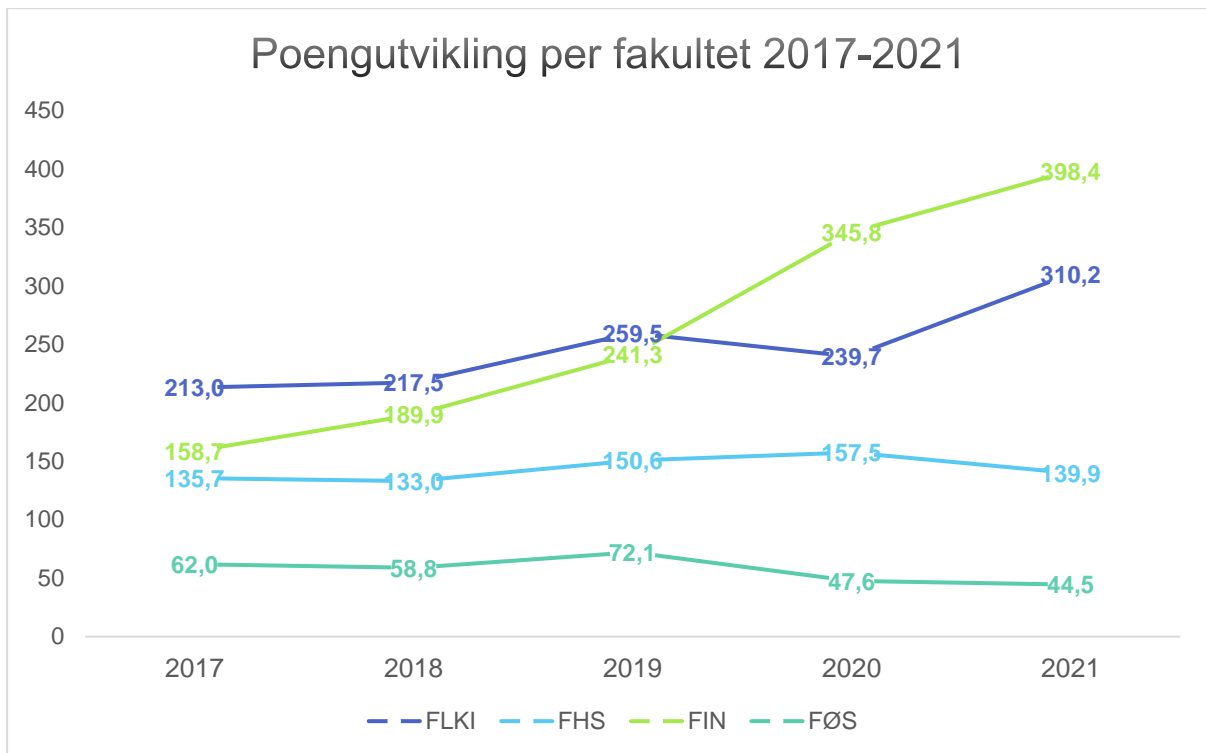
Fakultet	FLKI		FHS		FIN		FØS	
	Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng
2021	337	310,2	200	139,9	483	398,4	56	44,5
Endring fra i fjor (ant)	+ 86	+ 70,5	0	-17,6	+ 82	+ 52,6	- 8	- 3,1
Endring fra i fjor (%)	+ 34%	+ 29%	0	- 11%	+ 20%	+ 15%	- 13%	- 7%

* Summen av de enkelte fakultetenes publikasjoner er ikke likt tallet for HVL totalt. Noen publikasjoner har forfattere fra flere fakulteter, og ansatte i fellesadministrasjonen har medvirket på sju publikasjoner. Telling på tvers gjøres på ulike måter. Kilden her er Cristin.

Figurene 21 og 22 nedenfor gir en grafisk fremstilling av utvikling i antall publiseringspoeng og i antall publikasjoner for de fire fakultetene siden 2017.

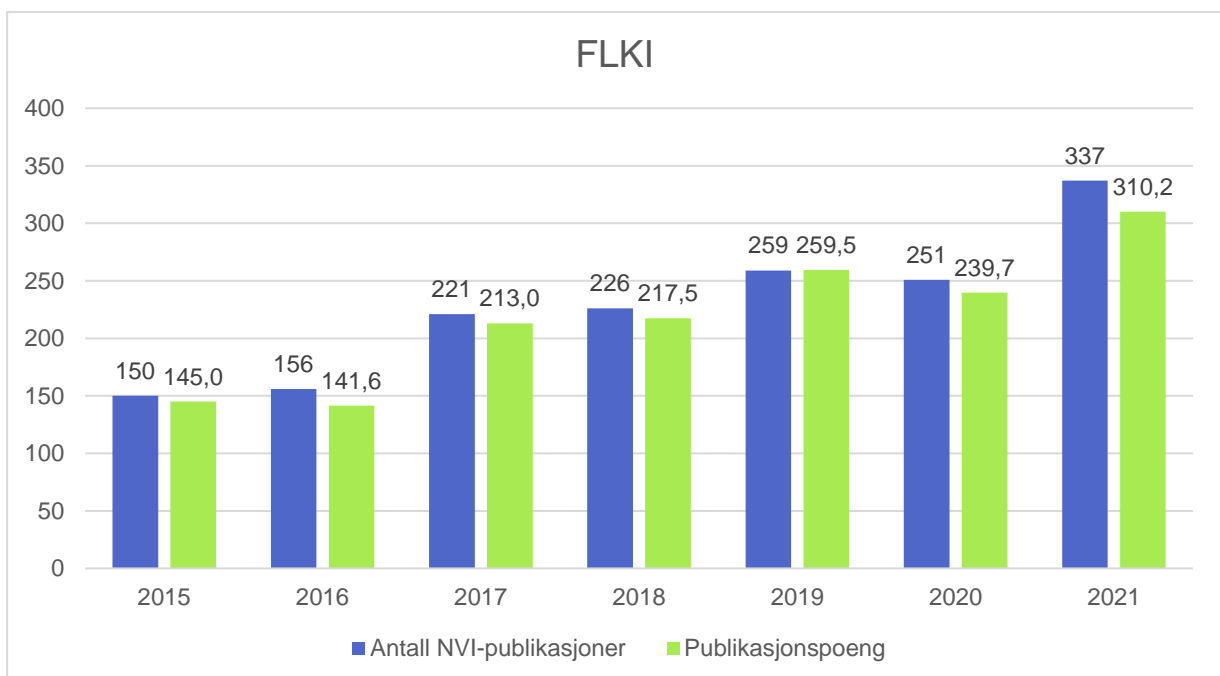

Figur 21 Antall publikasjoner per fakultet 2017-2021. Kilde: Cristin.

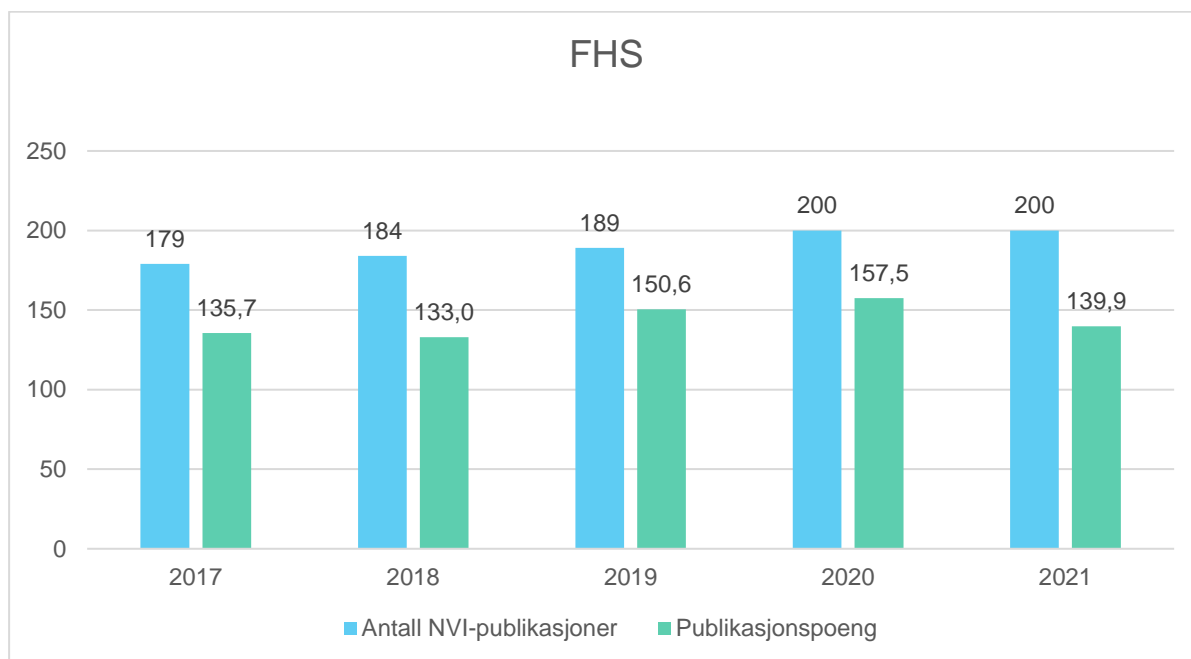
Figur 22 Poengutvikling per fakultet 2017-2021. Kilde: Cristin.

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett

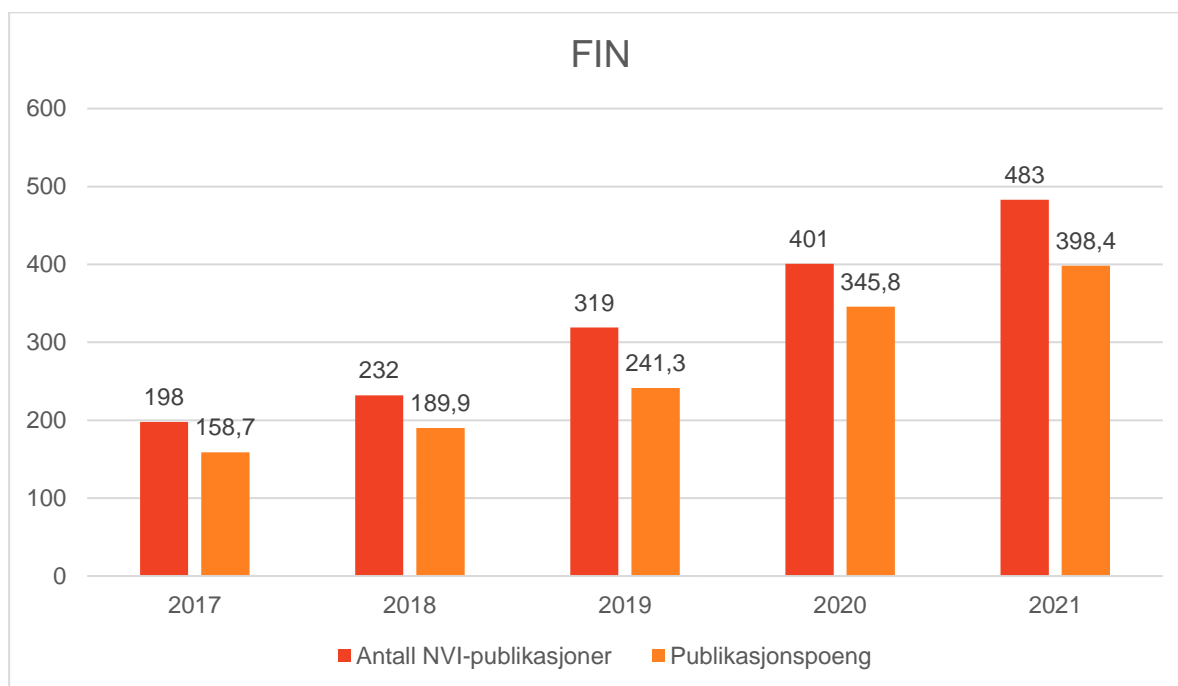
Figur 23 Antall publikasjoner og poeng FLKI 2017-2021. Kilde: Cristin.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap

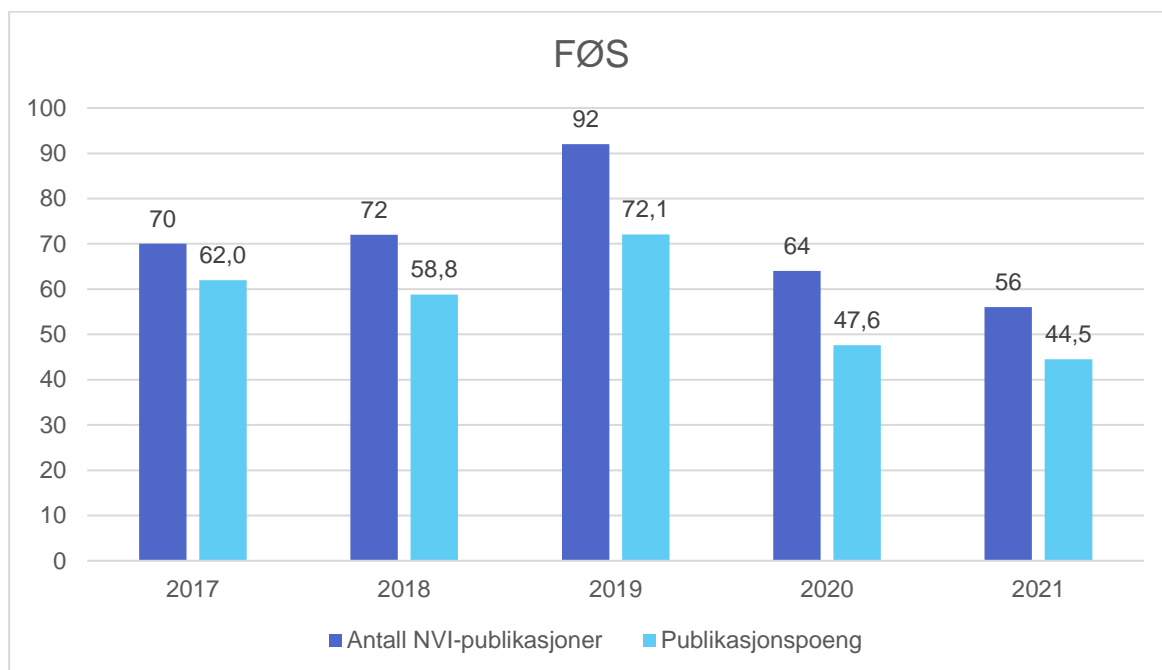
Figur 24 Antall publikasjoner og poeng FHS 2017-2021. Kilde: Cristin.

Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

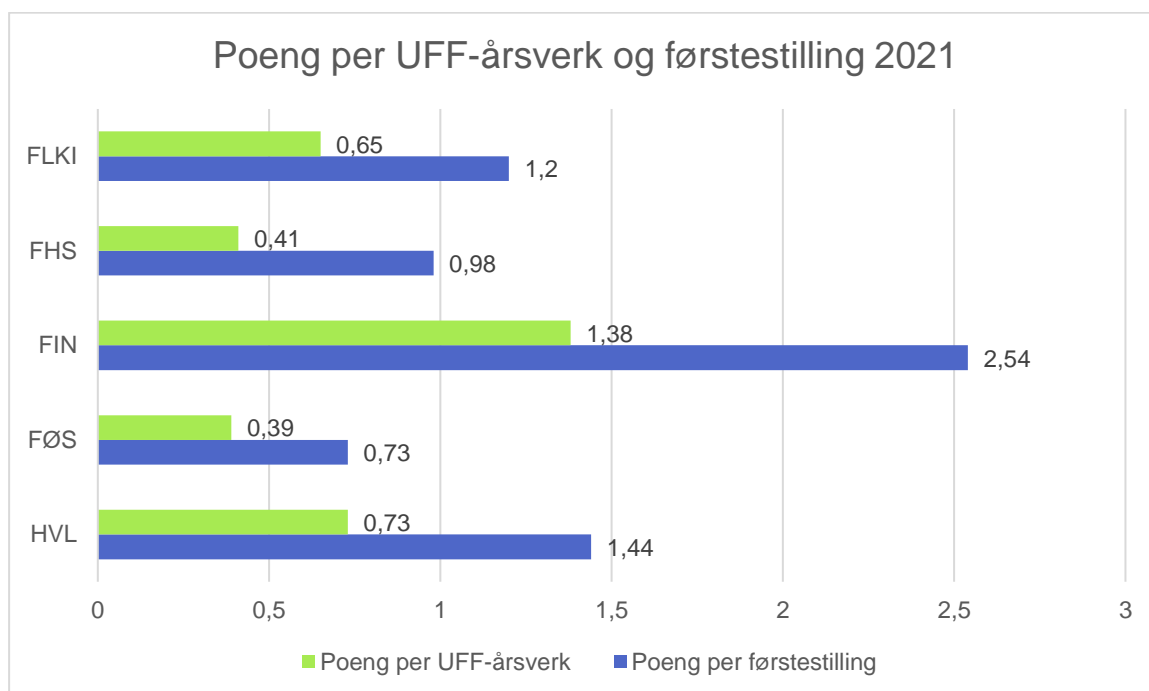
Figur 25 Antall publikasjoner og poeng FIN 2017-2021. Kilde: Cristin.

Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

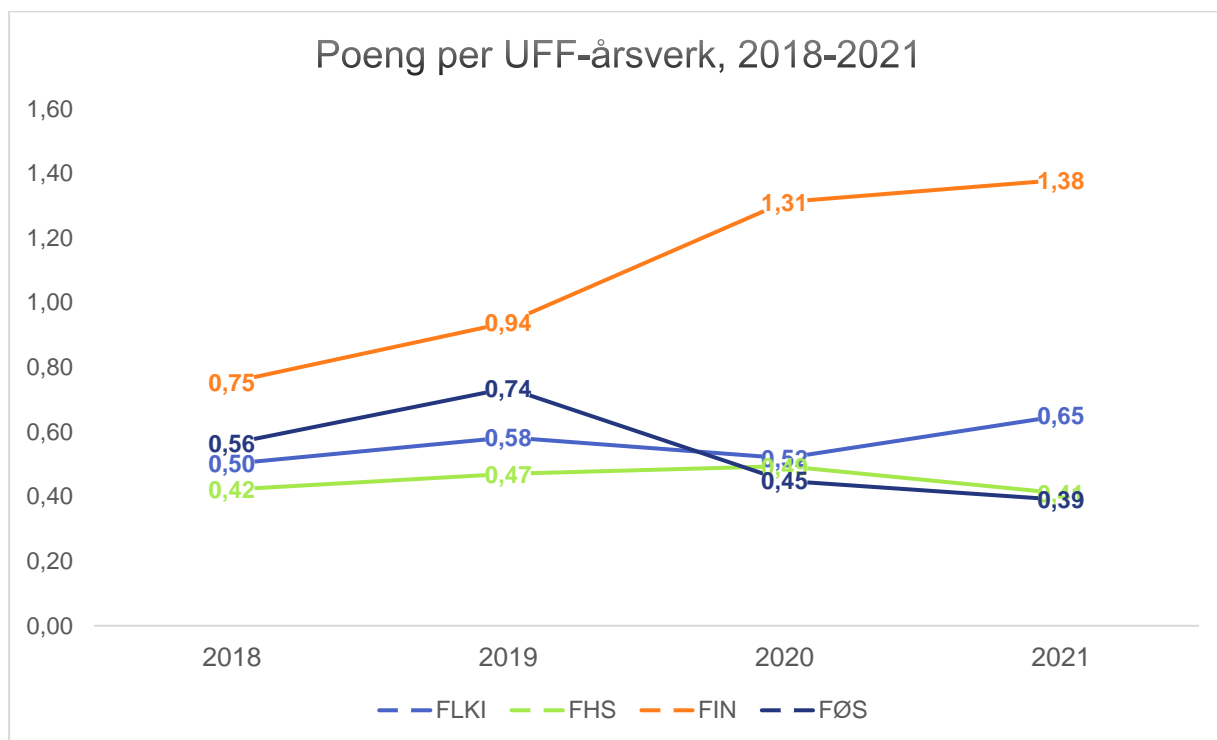
Figur 26 Antall publikasjoner og poeng FØS 2017-2021. Kilde: Cristin.

4.2 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling

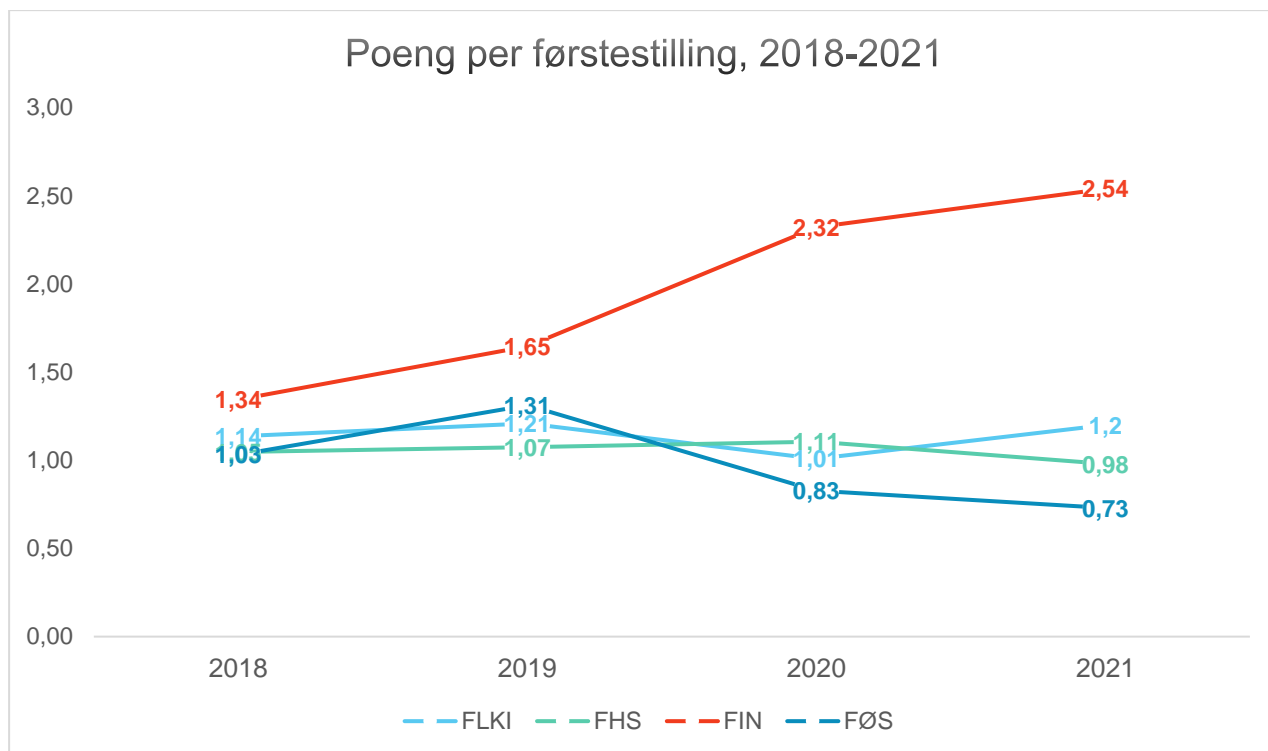

Figur 27 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling 2021. Kilde: DBH.

I figur 27 ser vi at som tidligere år er det FIN som ligger høyst både målt i poeng per UFF-årsverk (1,38 poeng) og poeng per førstestilling (2,54 poeng). Fakultetet har også en solid økning siden 2020. FLKI har også en fin økning på begge målene sammenlignet med 2020, mens FHS og FØS går noe ned. Se figur 28 og 29 nedenfor for utviklingslinjer for de fire fakultetene.

Figur 28 Poeng per UFF-årsverk per fakultet 2018-2021. Kilde: DBH.

Figur 29 Poeng per førstestilling per fakultet 2018-2021. Kilde: DBH.

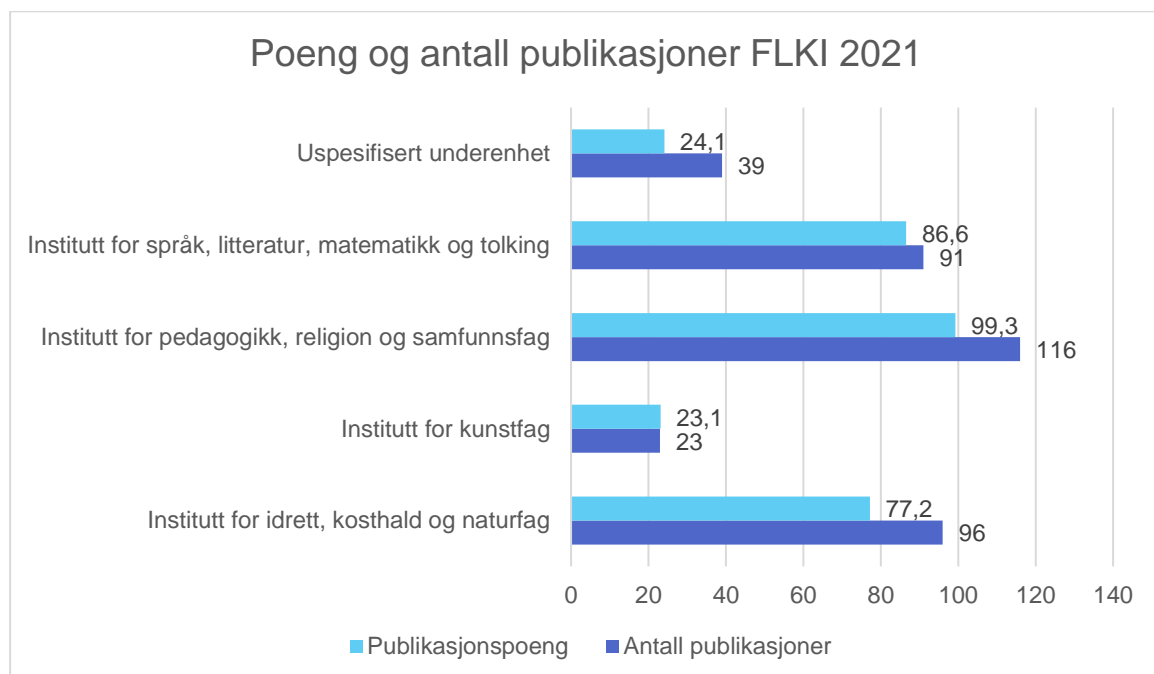
5. HVL-tall, fordelt på institutt

I dette kapitlet ser vi på hvert fakultet for seg, og presenterer data per enhet de er registrert på i Cristin. Enheten er for det aller meste institutt, i noen tilfeller senter. I tillegg blir en del data registrert på fakultetsnivå («uspesifisert underenhet»). Dette skyldes at personaldata importeres til Cristin fra SAP, og eventuelt må ryddes manuelt for analyseformål. En del (tidligere) studenter og ansatte er ikke plassert på institutt eller senter, det samme gjelder en del personer i lederstillinger.

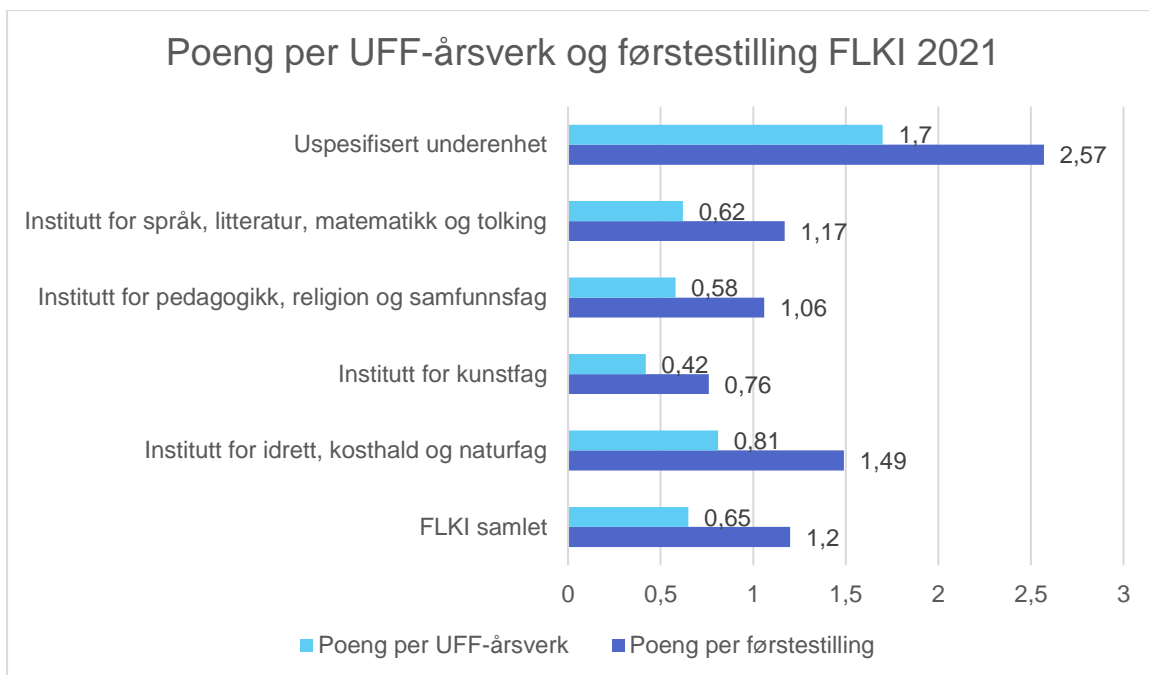
Dataene gjelder poeng og antall publikasjoner, poeng per UFF-årsverk og førstestilling, publiserende personer totalt og i førstestillinger, nivå 2-andel (her beregnet av hele publikasjoner, ikke av forfatterandeler, slik det gjøres på institusjonsnivå), publikasjonstyper, samt poengutvikling og andel internasjonal sampublisering siste fem år.

Publikasjoner som har forfattere fra flere enheter, blir talt en gang per enhet. Summen av antall publikasjoner talt på enhetsnivå kan derfor være høyere enn totalt antall publikasjoner på fakultetet.

5.1. Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett

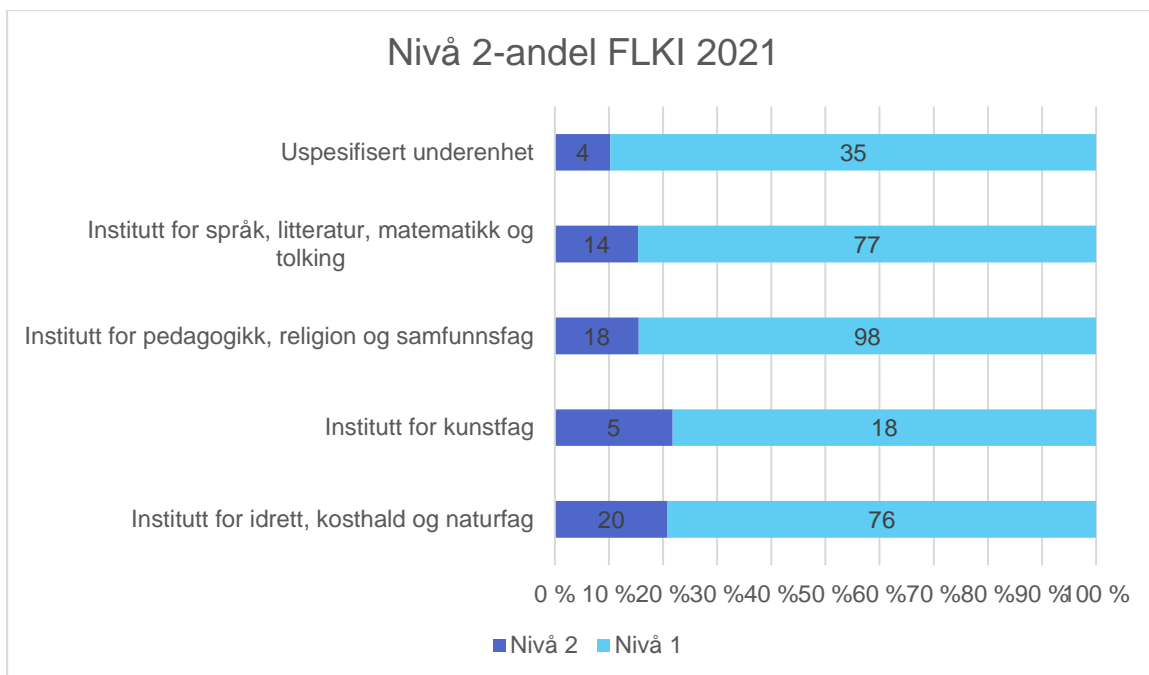

Figur 30 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2021. Kilde: Cristin.

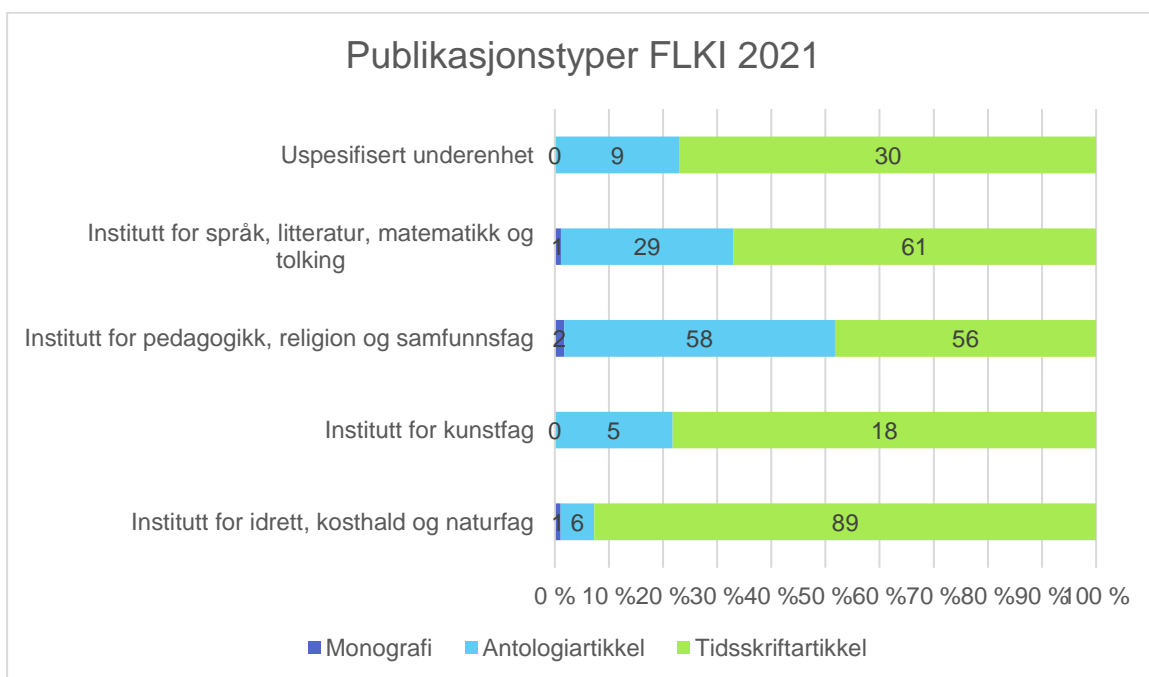

Figur 31 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2021. Kilde: DBH.

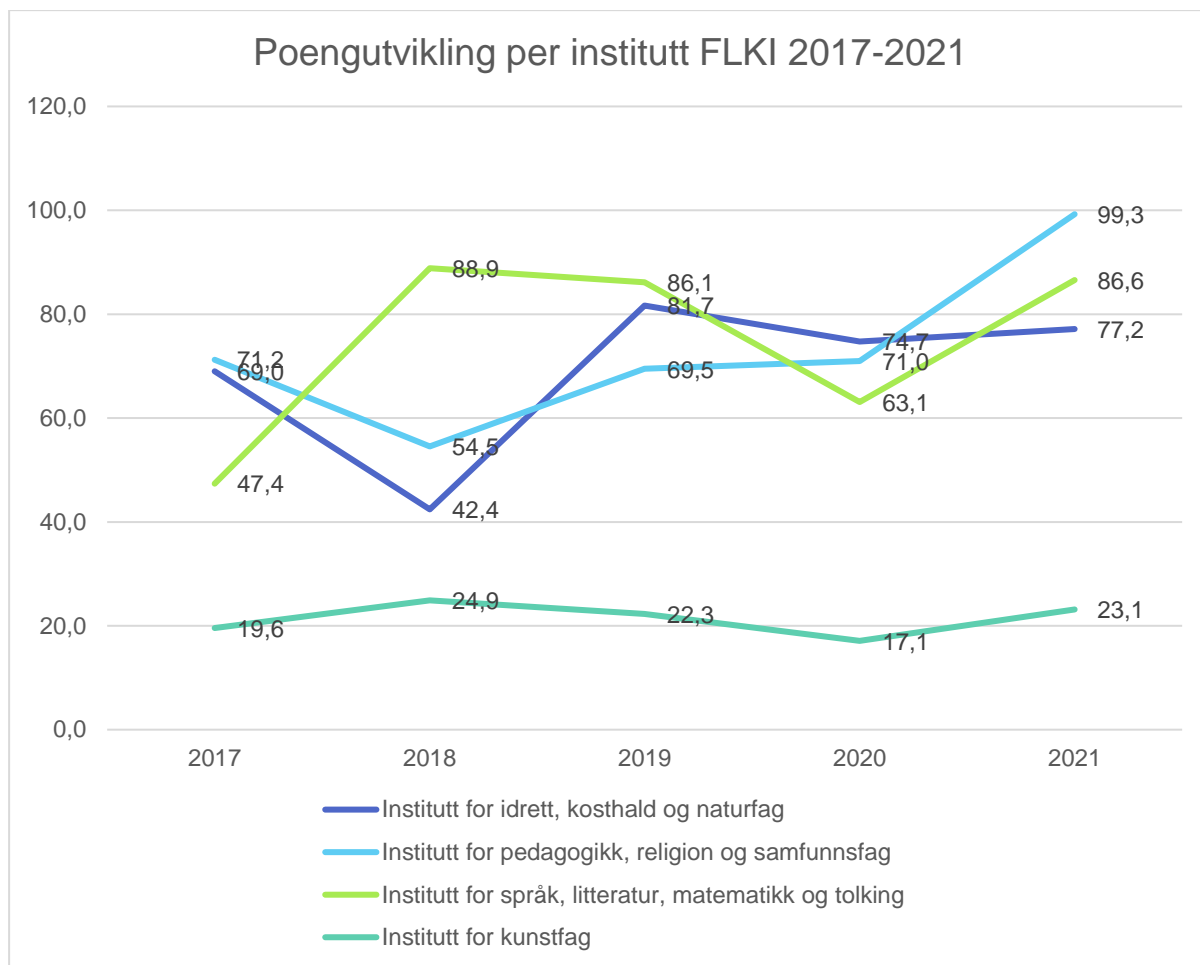
	Uspes	IIGN	IK	IPRS	ISLMT	FLKI samlet
Antall førstestillinger	9,4 (-0,8)	51,7 (+1,7)	30,5 (+9,4)	93,67 (+7,27)	73,8 (+3,8)	259,07 (+21,37)
Antall UFF-årsverk	14,2 (-1,2)	95,1 (+2,75)	55,01 (+3,53)	170,82 (-6,48)	139,37 (+13,67)	474,5 (+12,29)
Antall publiserende personer	25 (+7)	64 (+7)	21 (+10)	81 (+22)	59 (+9)	238 (+43)
Antall publ. personer i førstestillinger	15 (+4)	34 (-2)	14 (+5)	54 (+13)	52 (+13)	169 (+33)

Figur 32 Nivå 2-andel FLKI 2021. Kilde: Cristin.

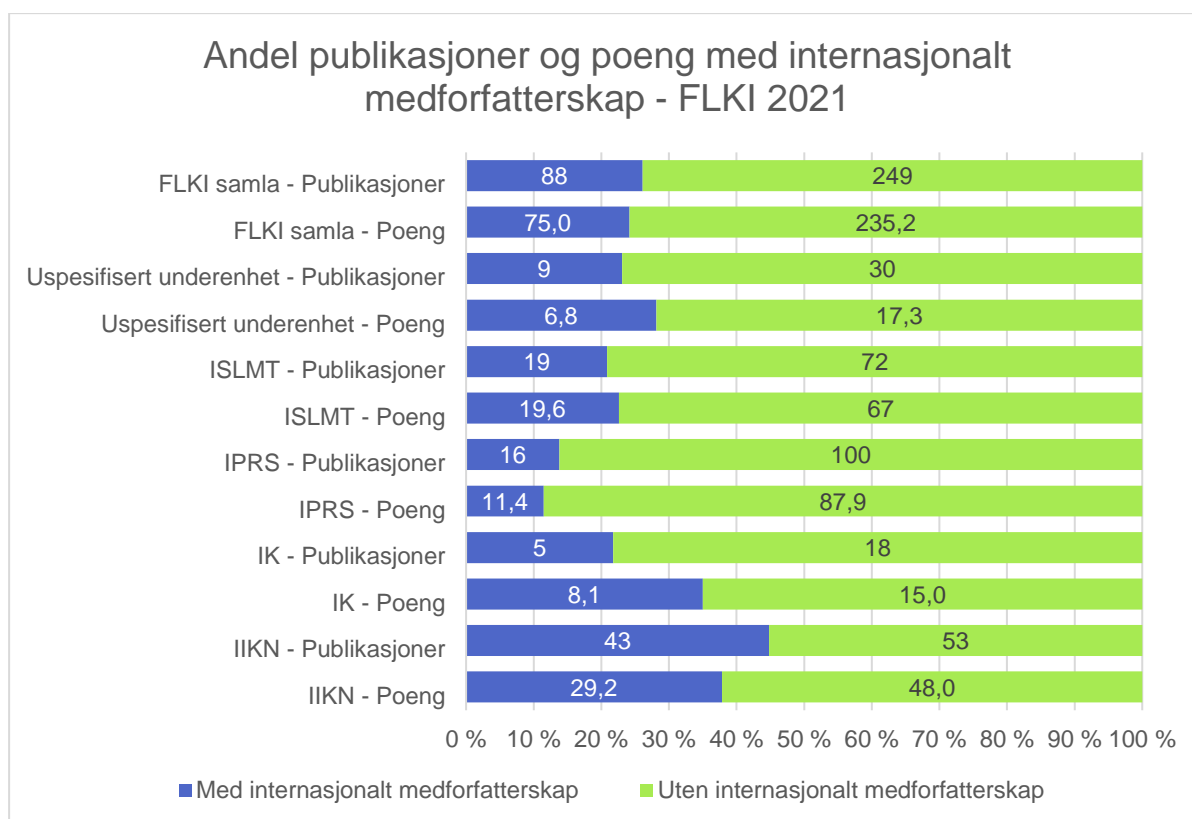

Figur 33 Publikasjonstyper FLKI 2021. Kilde: Cristin.

Figur 34 Poengutvikling per institutt FLKI siste fem år. Kilde: Cristin.

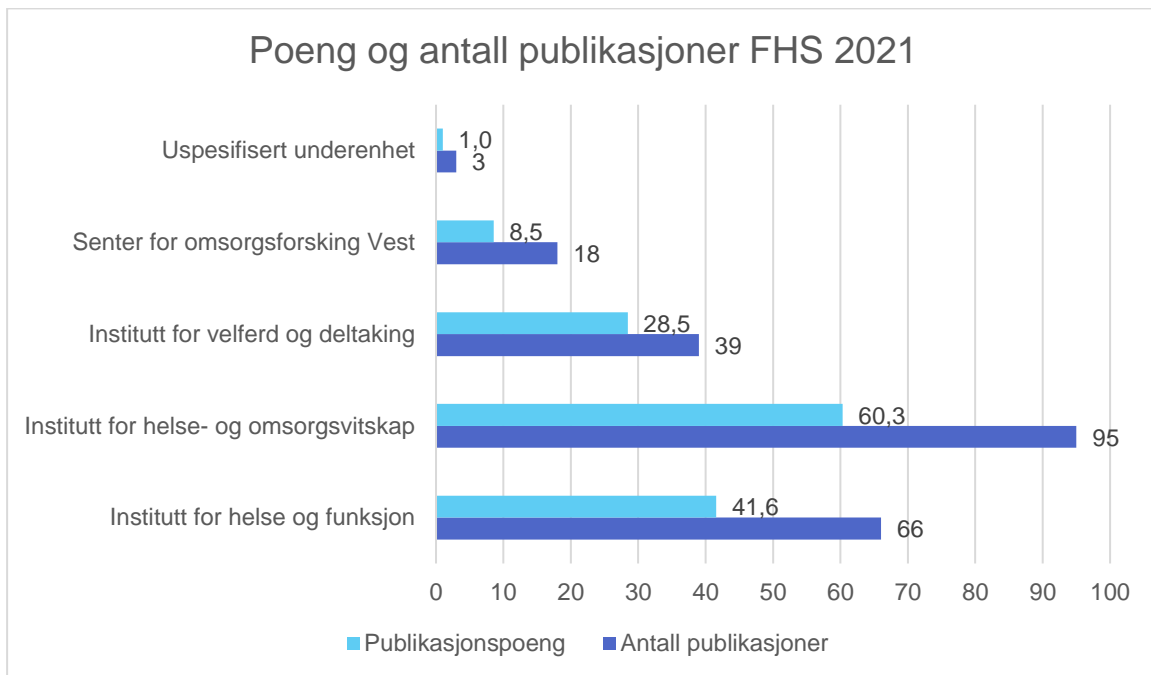
FLKI har hatt en særst god utvikling fra 2020 til 2021, og alle instituttene økte i poeng. Høyest relativ økning hadde Institutt for pedagogikk, religion og samfunnsfag, med 40%, og Institutt for språk, litteratur, matematikk, og tolking med 37%. Disse to instituttene oppnådde også de høyeste poengsummene, mens når det gjelder antall publikasjoner, lå Institutt for idrett, kosthald og naturfag på andreplass. Dette instituttet lå også øverst på indikatorene poeng per UFF-årsverk og førstestilling, og en betydelig høyere andel av de ansatte publiserte der: 64 personer på 95,1 UFF-årsverk, mens for IPRS var det 81 publiserende personer på 170,82 UFF-årsverk og på ISLMT 59 publiserende personer på 139,37 UFF-årsverk. Nivå 2-andelen var høyest på Institutt for kunstoffag (22%) og IIKN (23%).

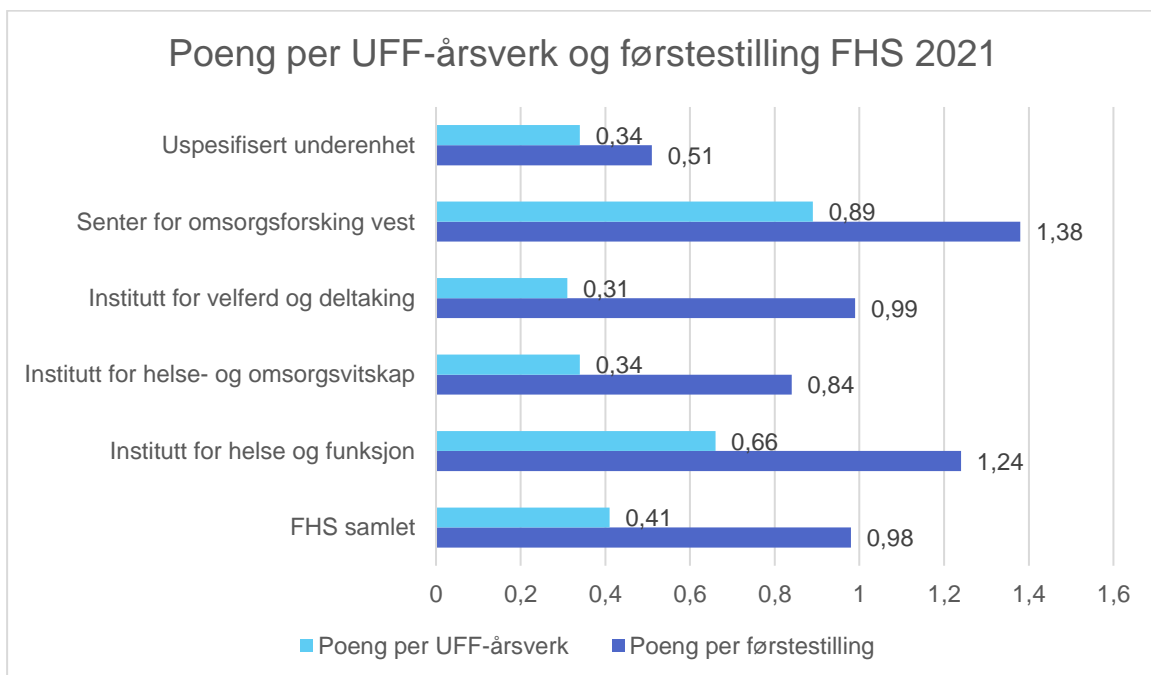
Figur 35 Sampublisering FLKI, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.

Når det gjelder internasjonal sampublisering, viser figur 35 at det er Institutt for idrett, kosthold og naturfag som har den høyeste andelen både for publikasjoner og poeng. Slik var det også i 2020. Fakultetet samla har en noe lavere andel enn institusjonen og ligger lavest av fakultetene på denne indikatoren, se også avsnitt 7.2. Ingen av instituttene har veldig store forskjeller på andel av publikasjoner og andel av poeng med internasjonalt medforfatterskap. Institutt for kunsthøgskolen har den største forskjellen her, men dette er også det instituttet som har færrest publikasjoner, og følgelig kan få publikasjoner gi store utslag. Antall publikasjoner og poeng er vist på søylene.

5.2. Fakultet for helse- og sosialvitenskap

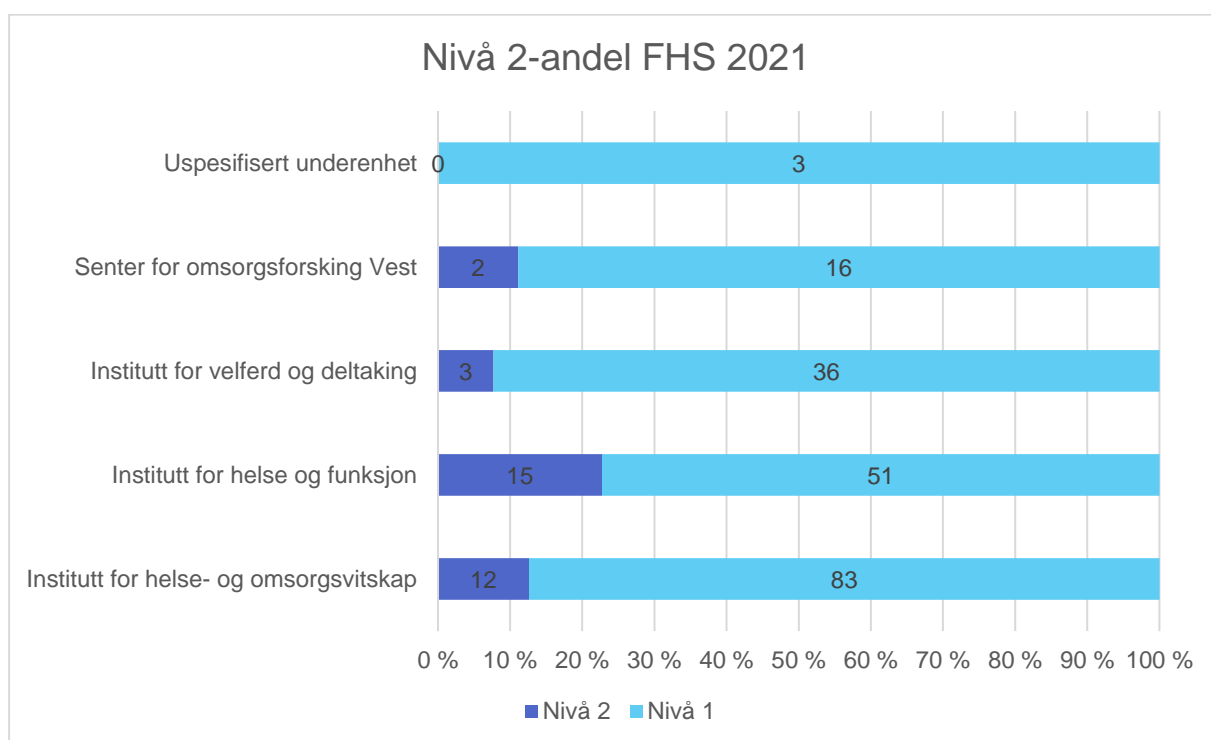

Figur 36 Poeng og antall publikasjoner FHS 2021. Kilde: Cristin.

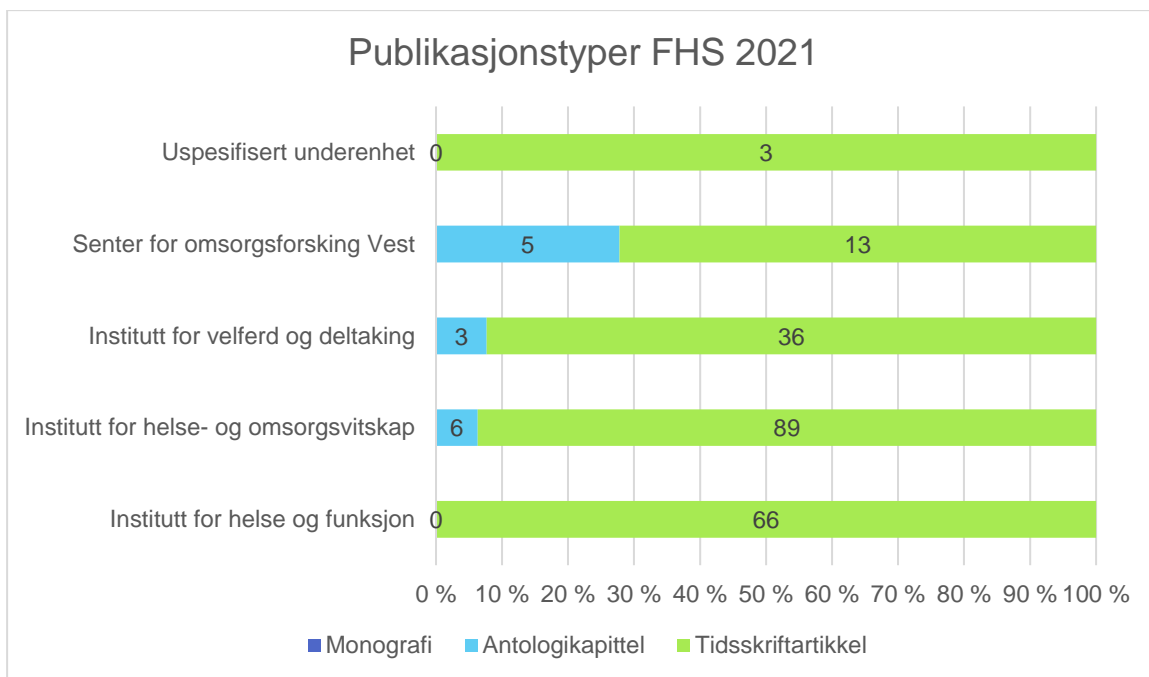

Figur 37 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2021. Kilde: DBH.

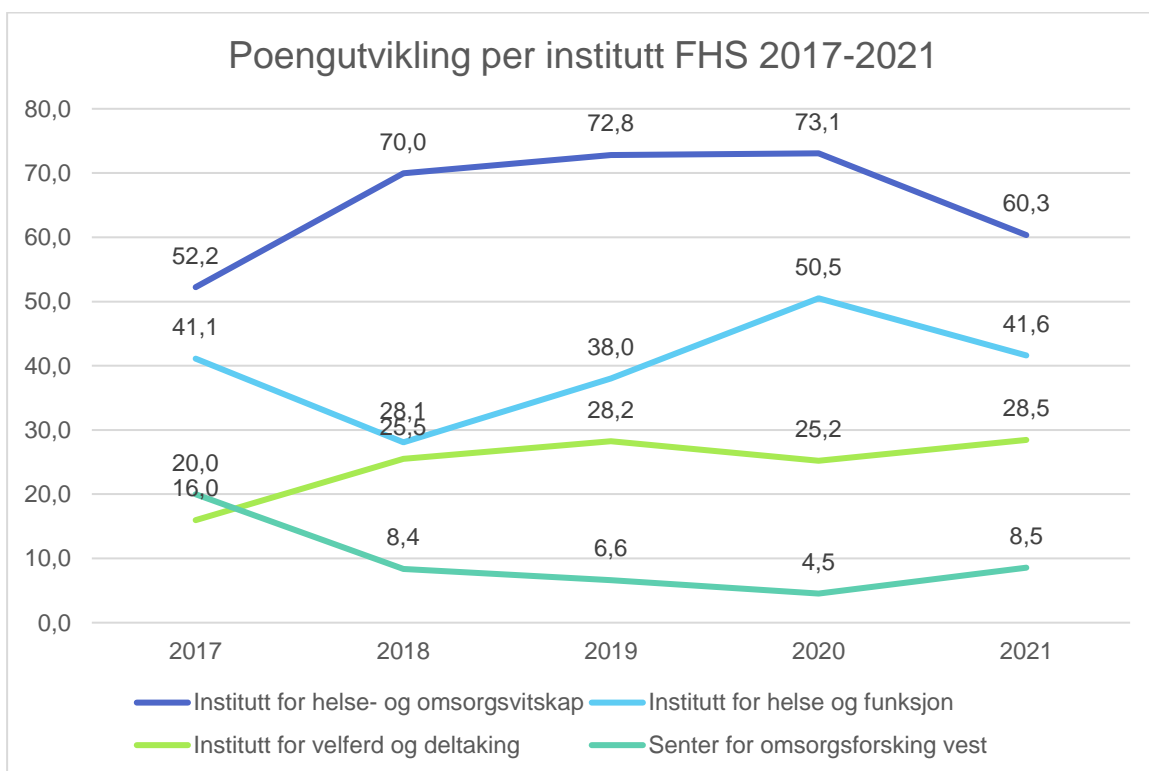
2021	Uspes.	SOV	IVD	IHF	IHO	Samlet
Antall førstestillinger	2	6,2 (+0,1)	28,85 (+1,6)	33,65 (+7,8)	72,06 (-2,84)	142,76 (+0,26)
Antall UFF-årsverk	3 (+1)	9,6 (-0,8)	92,4 (+8,05)	62,85 (+13,5)	177,16 (+13,11)	345,01 (+26,2)
Antall publiserende personer	3 (+1)	10 (+5)	34 (+3)	52 (+2)	85 (-8)	180 (-1)
Antall publ. personer i førstestilling	1	5	21	31 (+1)	54 (-9)	112 (-8)

Figur 38 Nivå 2-andel FHS 2021. Kilde: Cristin.

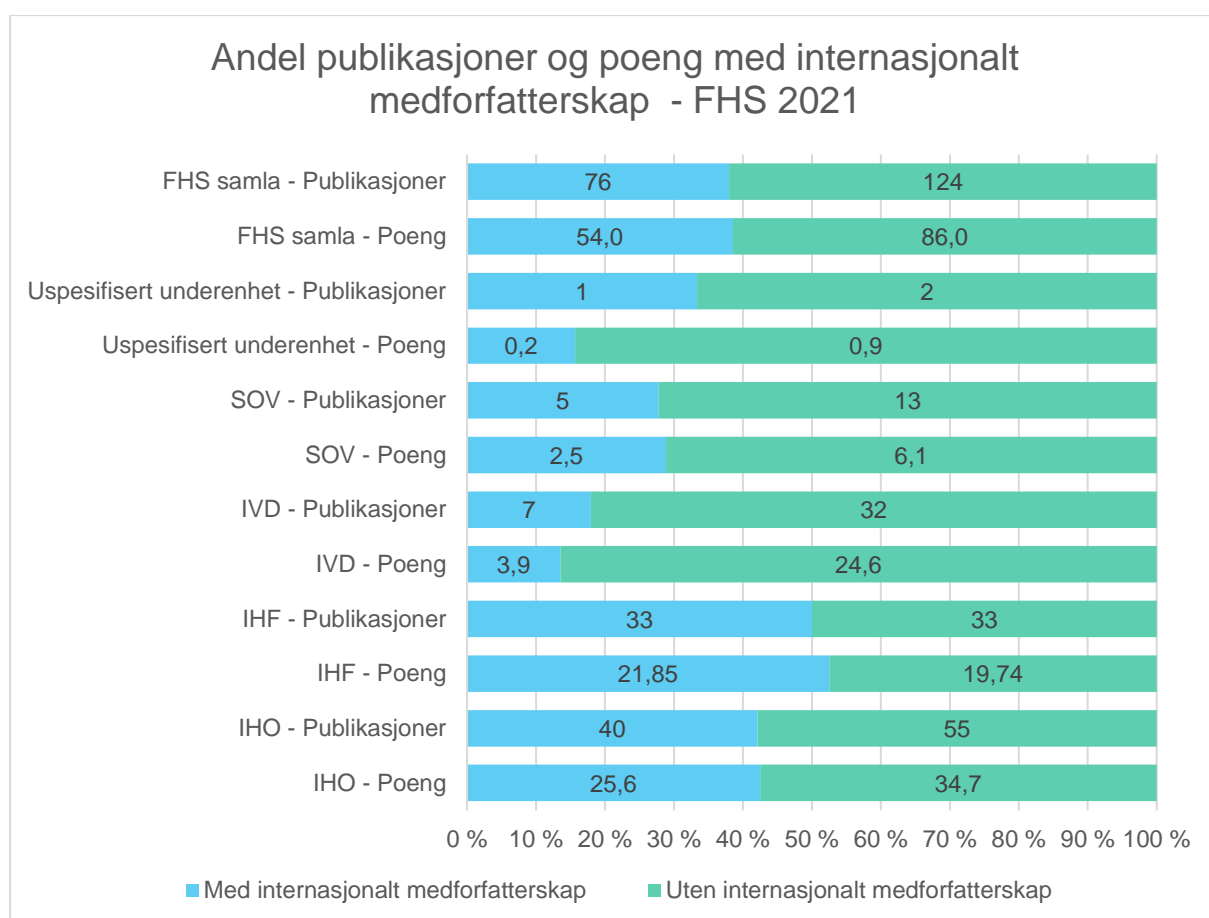
Figur 39 Publikasjonstyper FHS 2021. Kilde: Cristin.

Figur 40 Poengutvikling per institutt FHS siste fem år. Kilde: Cristin.

Merk at i figur 40 er poeng som opprinnelig ble registrert på Senter for kunnskapsbasert praksis (til og med rapporteringen for 2019) lagt til Institutt for helse og funksjon hvor de nå rapporteres, også for de tidligere årene.

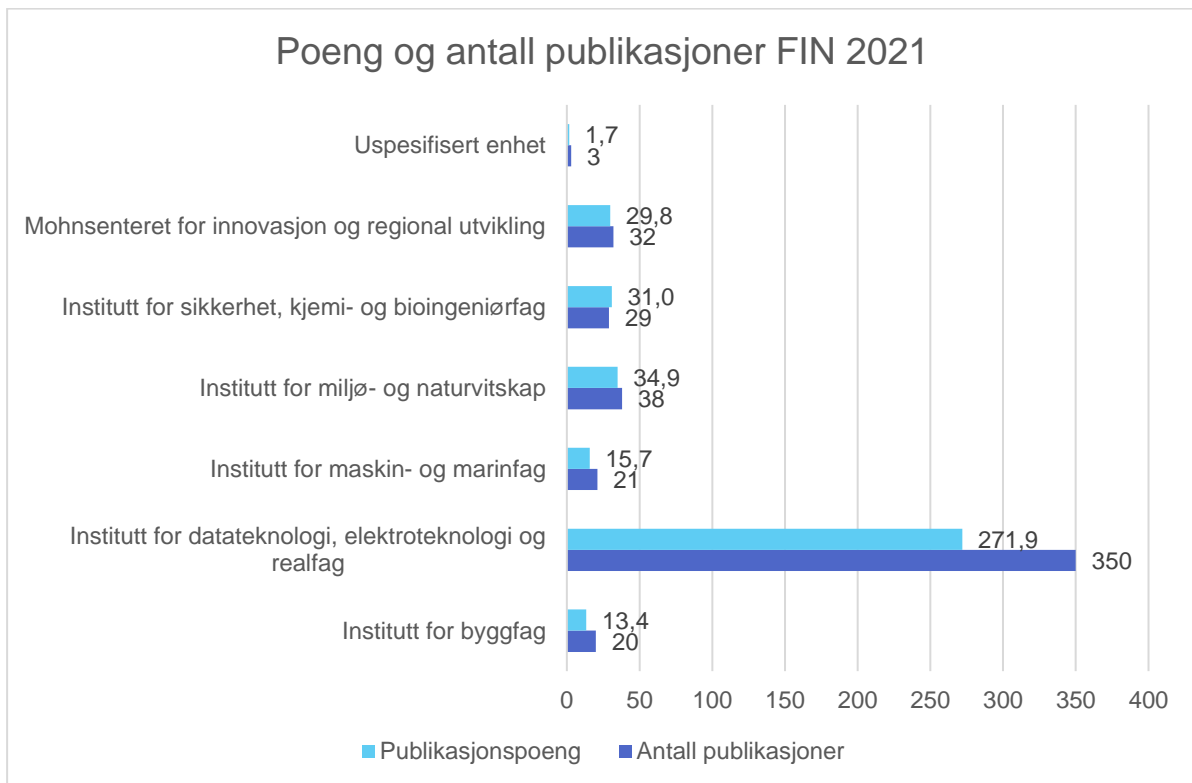
På FHS har utviklingen siden 2020 vært varierende. Senter for omsorgsforskning vest har etter noen år med nedgang fått en økning i både antall publikasjoner og poeng, samt en dobling av antall publiserende personer sammenlignet med fjoråret. Institutt for velferd og deltaking har også hatt en økning i antall publikasjoner og poeng, og er omtrent på samme nivå som i 2019 når det gjelder poeng. De to største instituttene hadde imidlertid en betydelig reduksjon i antall poeng, og Institutt for helse og omsorgsvitenskap også i antall publikasjoner. På dette instituttet ser vi en betydelig reduksjon i antall publiserende personer, spesielt i førstestilling. Antallet ansatte i førstestilling er også gått ned.

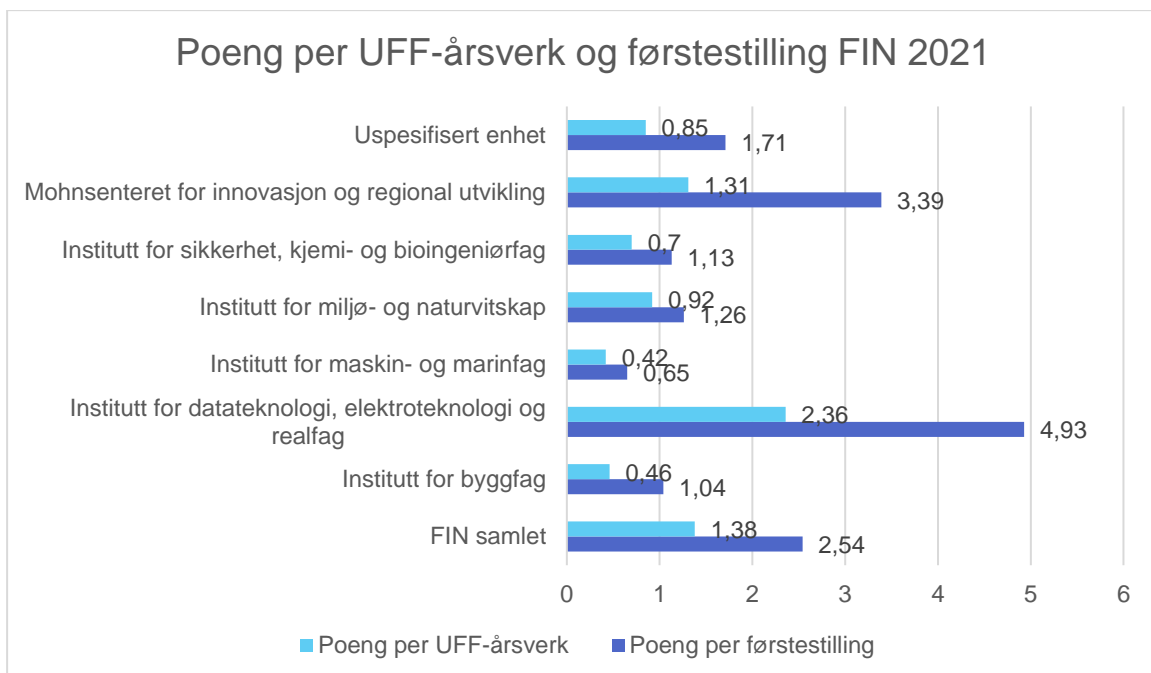
Figur 41 Sampublisering FHS, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.

Figur 41 gir et bilde av andelen publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap ved de ulike instituttene. Antall publikasjoner og poeng er oppgitt på søylene. Fakultetet samla har en andel like oppunder 40% både for publikasjoner og poeng. Dette er omtrent som i 2020, og selv om andelen for HVL samlet er på 52% for publikasjoner og 50% for poeng, fører det fakultetet til 2. plass etter FIN. Andelen ved både SOV og IVD har gått noe ned, ved IHF og IHO noe opp.

5.3. Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

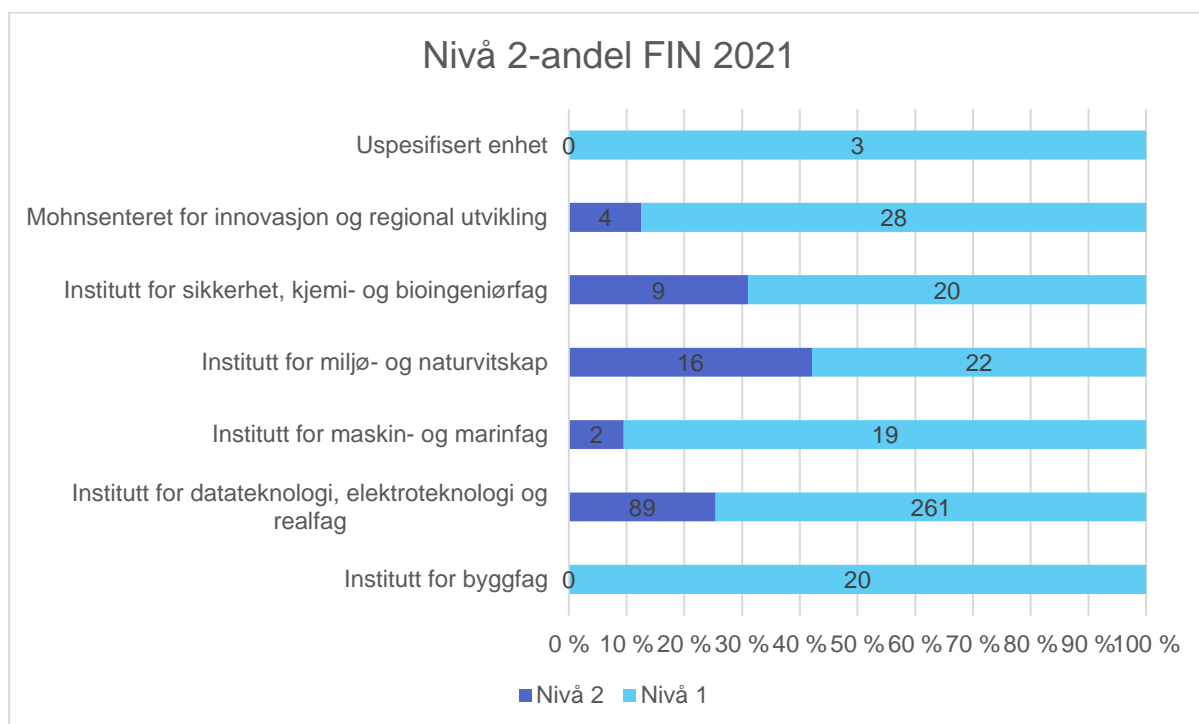

Figur 42 Poeng og antall publikasjoner FIN 2021. Kilde: Cristin.

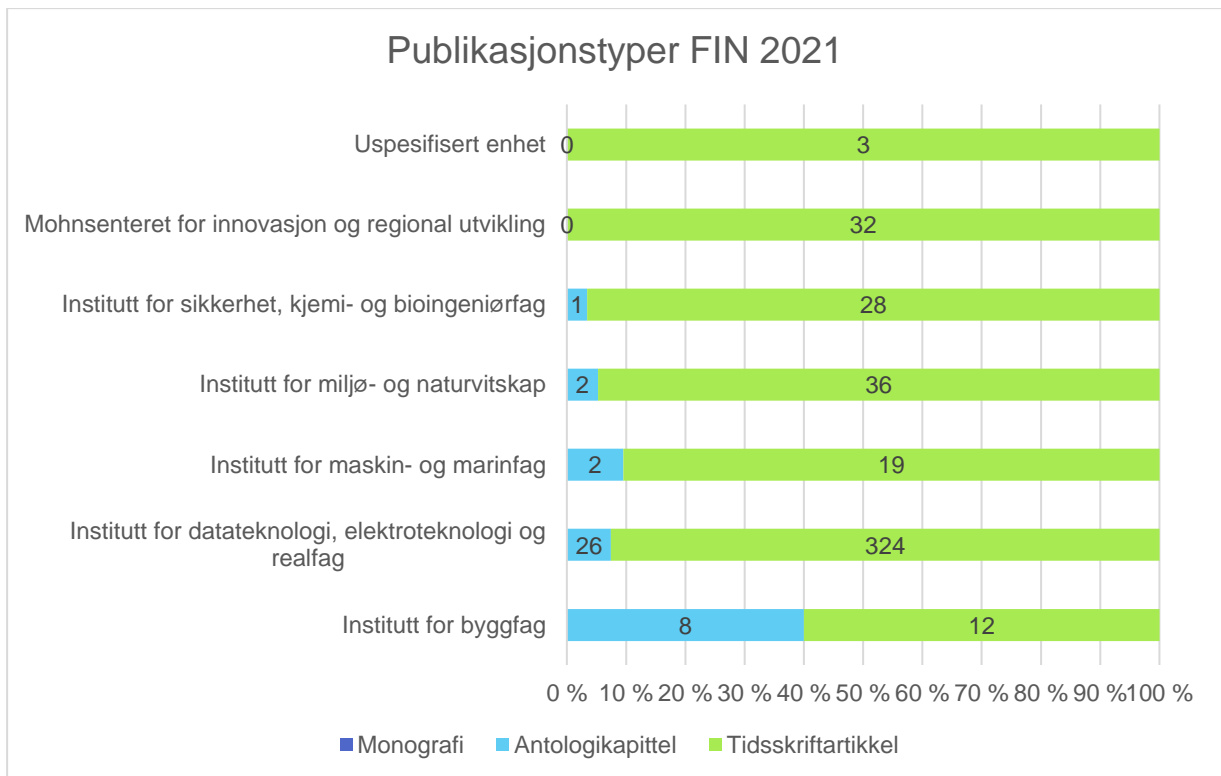

Figur 43 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FIN 2021. Kilde: DBH.

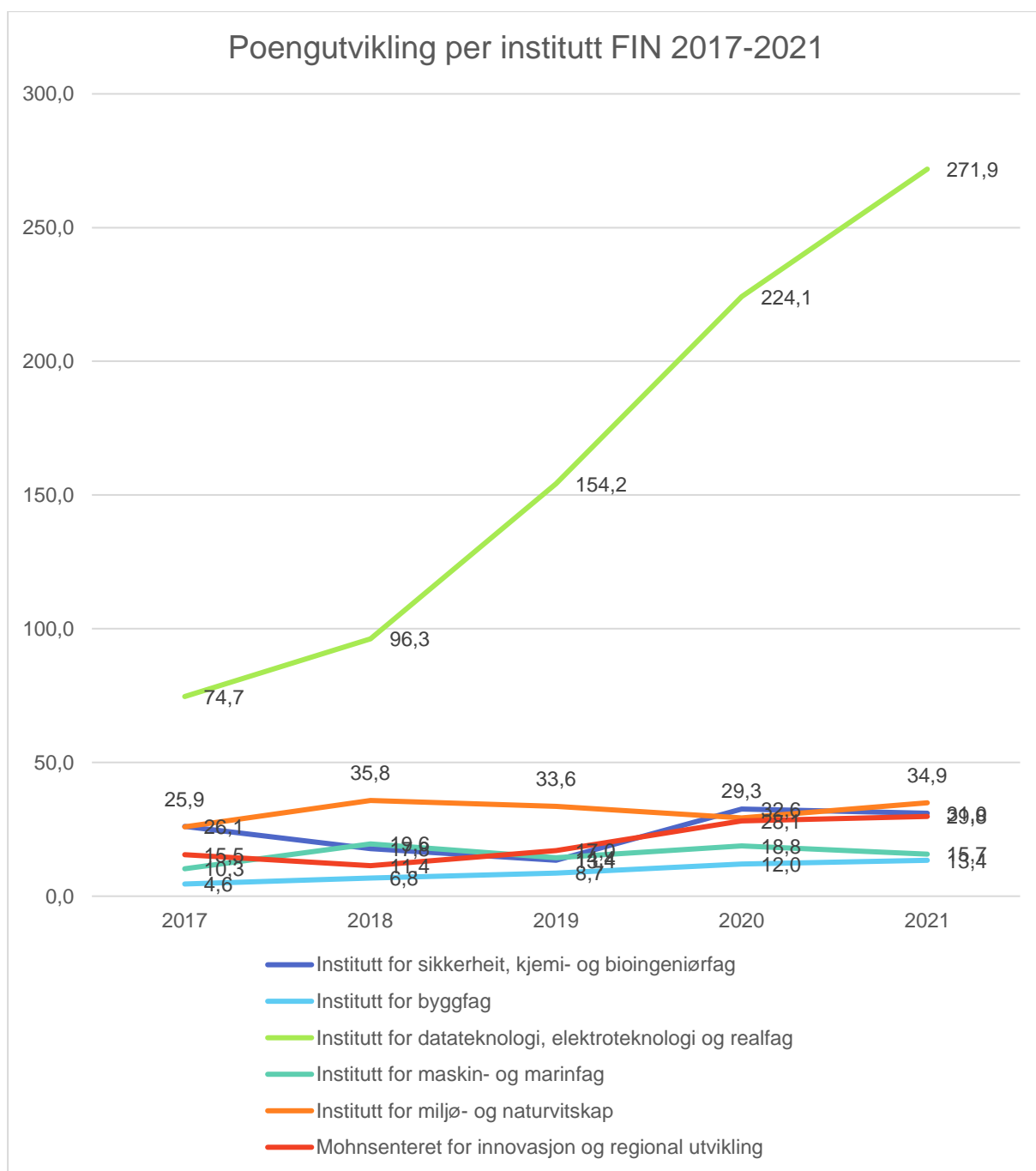
2021	Usp.	IB	IMM	IMN	Mohn	IDER	ISKB	Samlet
Antall førstestillinger	1	12,9 (-1)	24,1 (+3)	27,6 (+0,15)	8,8	55,1 (+3,8)	27,4 (+1)	156,9 (+7,95)
Antall UFF-årsverk	2	29,2 (-0,2)	37,5 (+6,9)	37,95 (+5,2)	22,8 (+3)	115,15 (+8,2)	44,5 (+0,7)	289,1 (+25,3)
Antall publiserende personer	0	10 (+4)	20 (-16)	22 (-8)	14 (-1)	94 (+6)	29 (+3)	189 (-13)
Antall publ. personer i førstestillinger	0	6 (-1)	12	18 (-5)	7 (-2)	38 (+3)	17 (+1)	98 (-2)

Figur 44 Nivå 2-andel FIN 2021. Kilde: Cristin.

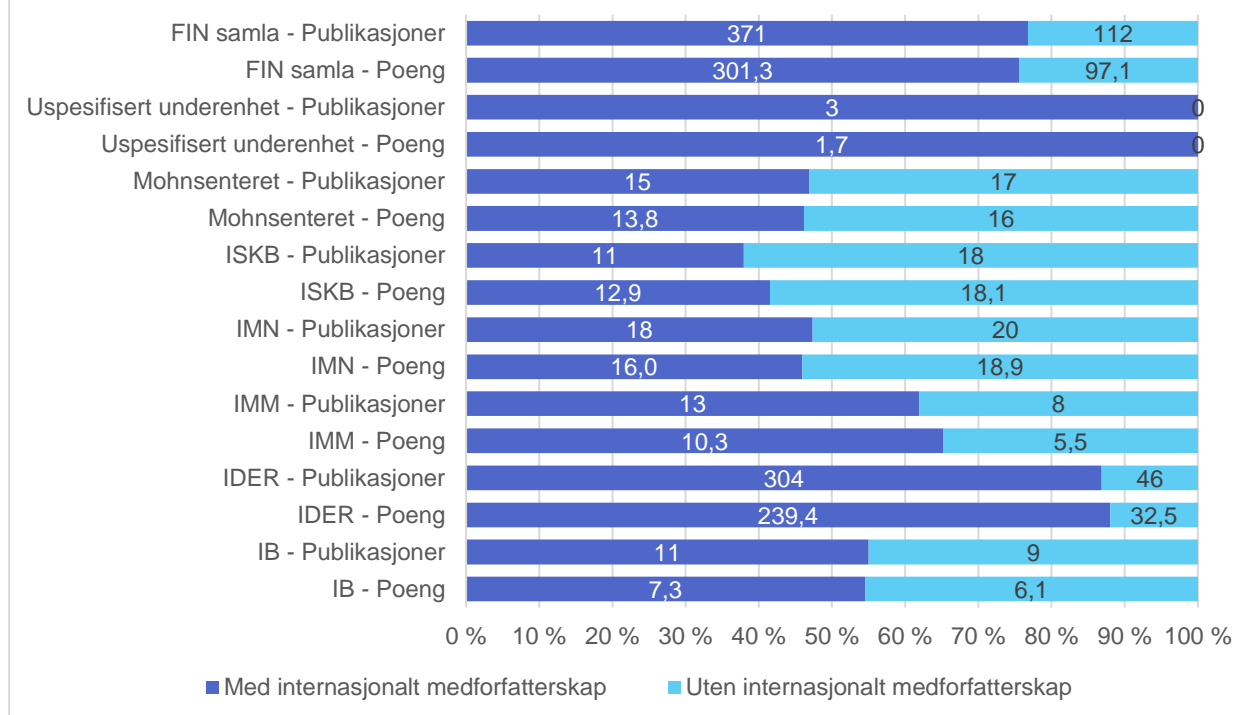
Figur 45 Publikasjonstyper FIN 2021. Kilde: Cristin.

Figur 46 Poengutvikling per institutt FIN siste fem år. Kilde: Cristin.

På FIN er det som før stor forskjell på store og små institutter og miljøer, og Institutt for datateknologi, elektro og realfag fortsetter å peke seg ut med høye tall og god økning i både antall publikasjoner og poeng. Institutt for byggfag har også hatt en betydelig økning, mens det for de andre instituttene er mindre forskjeller. ISKB og IMM har gått noe ned sammenlignet med 2020. Både IDER og Mohnsenteret skårer høyt på indikatorene poeng per UFF-årsverk og (spesielt) poeng per førstestilling. IMM skiller seg ut med en høy andel publikasjoner på nivå 2 (over 40 %), og både Mohnsenteret, ISKB og IDER skårer også høyt her.

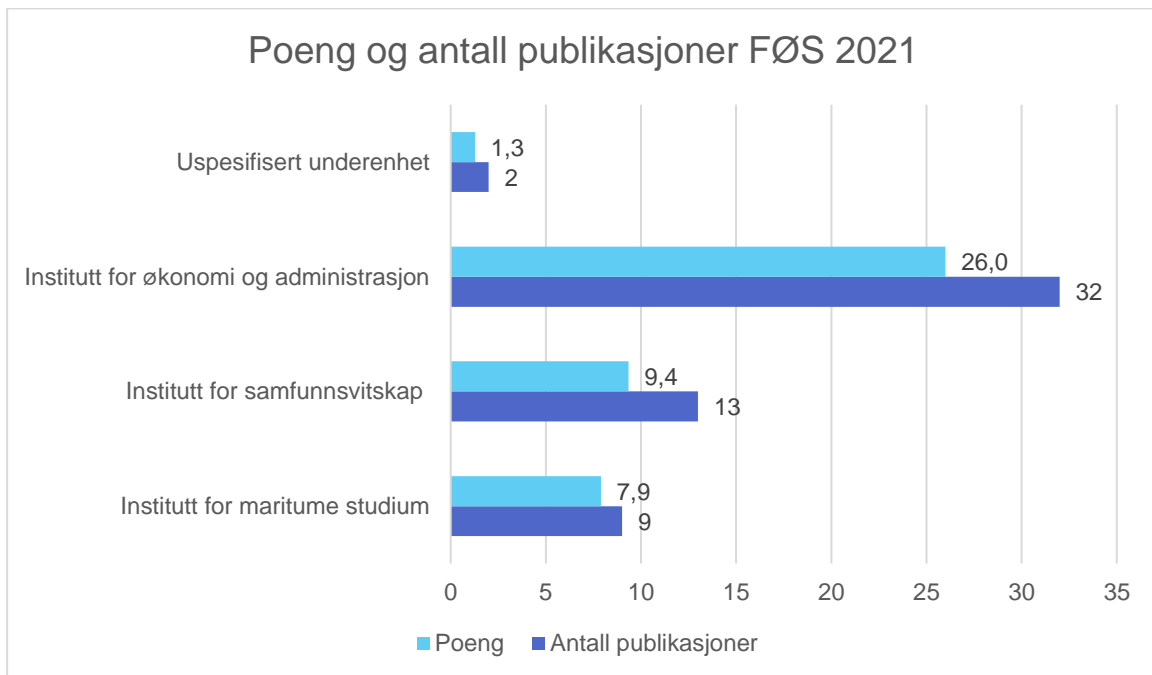
Andel publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap - FIN 2021

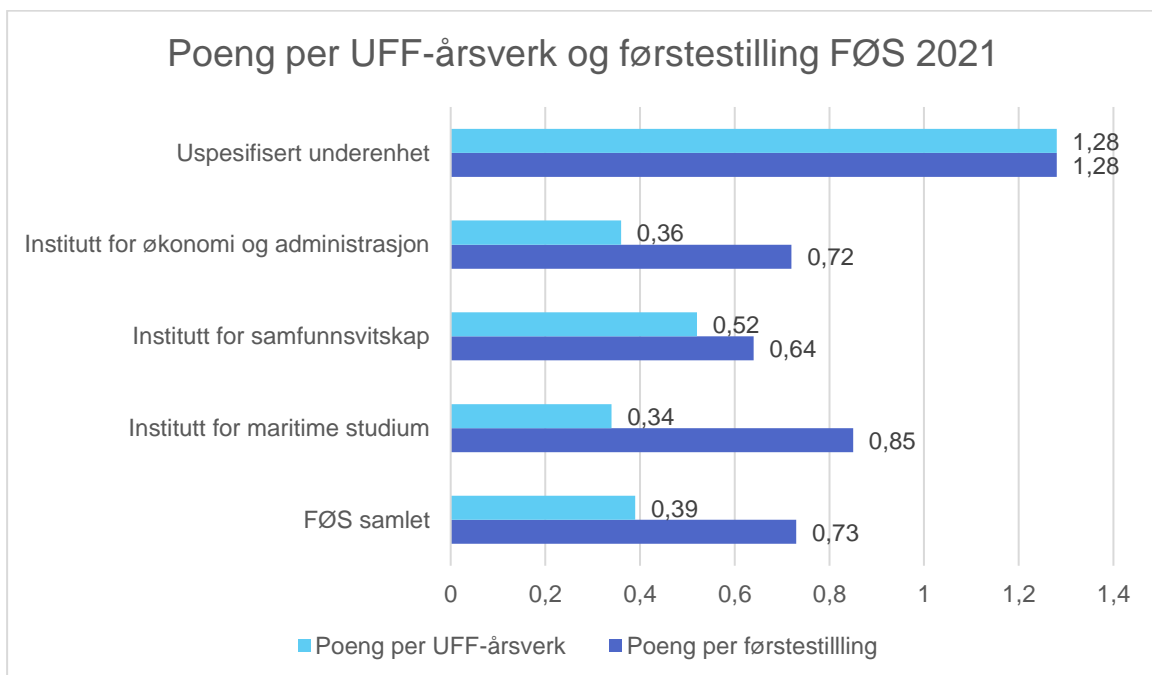
Figur 47 Sampublisering FIN, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.

I 2021 som i 2020 er det FIN som har høyest andel internasjonalt medforfatterskap blant fakultetene. Figur 47 viser andel publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap for hvert av instituttene, med antall på søylene. IDER ligger som tidligere et godt stykke over de andre. Mohnsenteret og IMM har økt andelen publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap siden 2020, mens for ISKB, IMN og IB har andelen gått noe ned.

5.4. Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

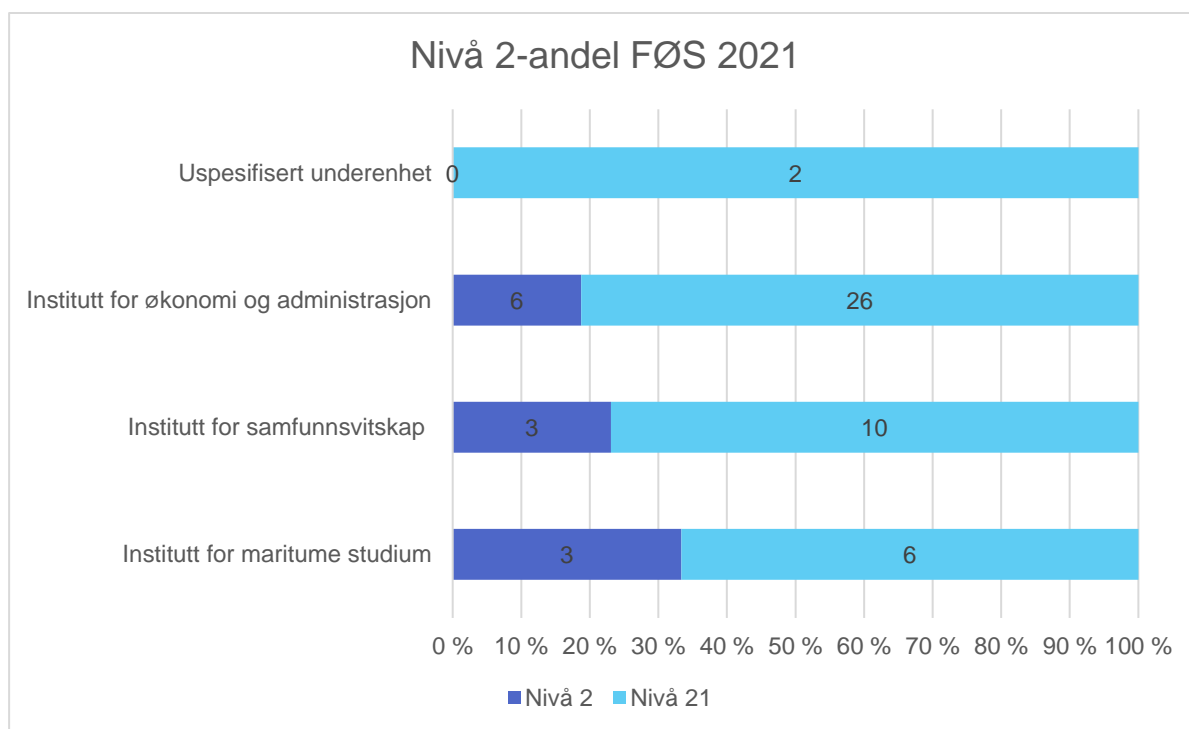

Figur 48 Poeng og antall publikasjoner FØS 2021. Kilde: Cristin.

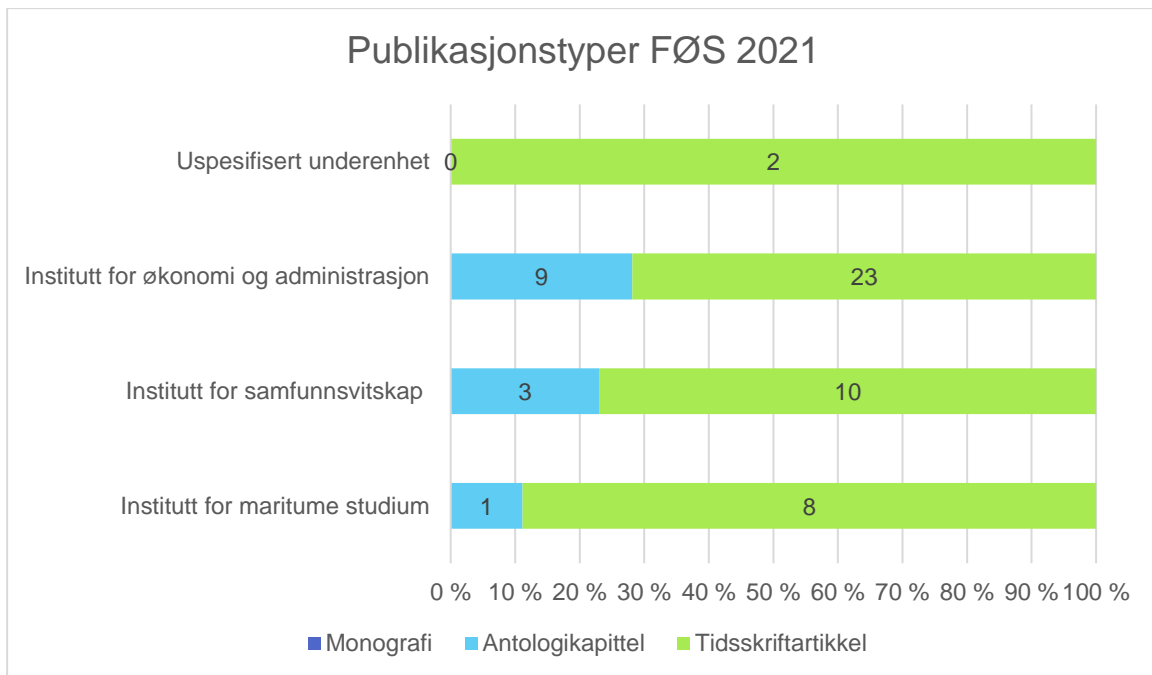

Figur 49 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2021. Kilde: DBH.

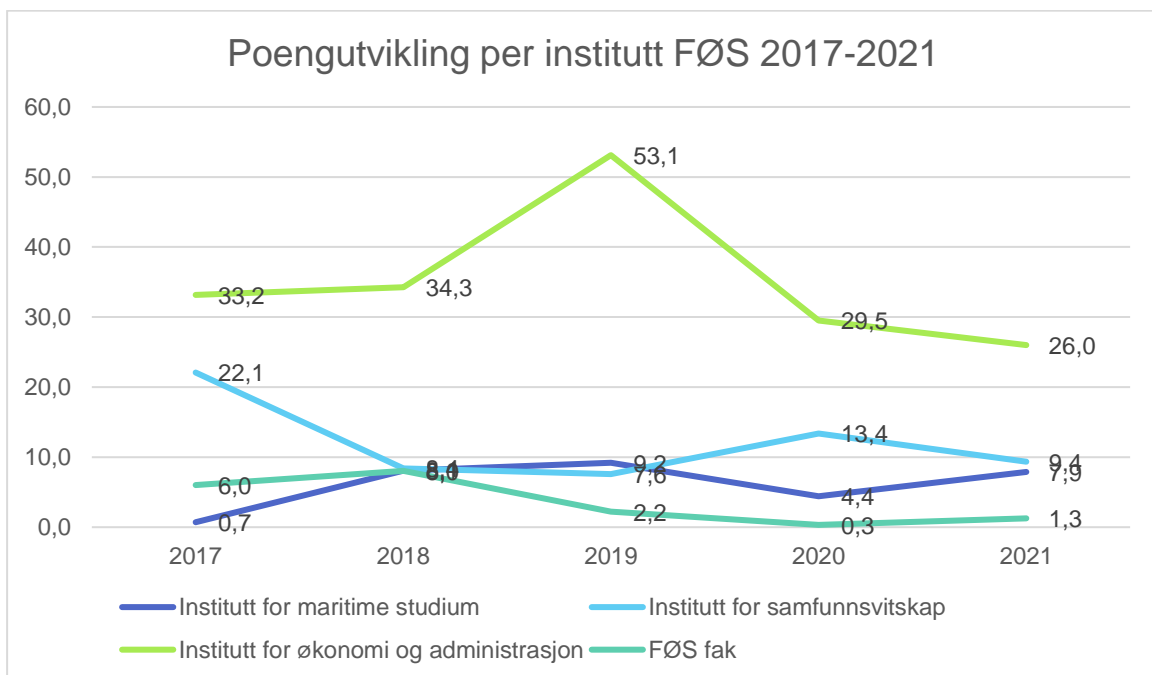
2021	Uspes	IØA	ISV	IMS	FØS
Antall førstestillinger	1	36,3 (+2,9)	14,7 (+0,2)	9,3 (+0,7)	61,3 (+3,8)
Antall UFF-årsverk	1	73,02 (+7,45)	18,10 (-1,8)	23,30 (+3,7)	115,42 (+9,35)
Antall publiserende personer	2 (+1)	28 (-5)	10 (-2)	9 (+2)	49 (-4)
Antall publ. personer i førstestillinger	1	17 (-4)	8 (-2)	6 (+2)	32 (-4)

Figur 50 Nivå 2-andel FØS 2021. Kilde: Cristin.

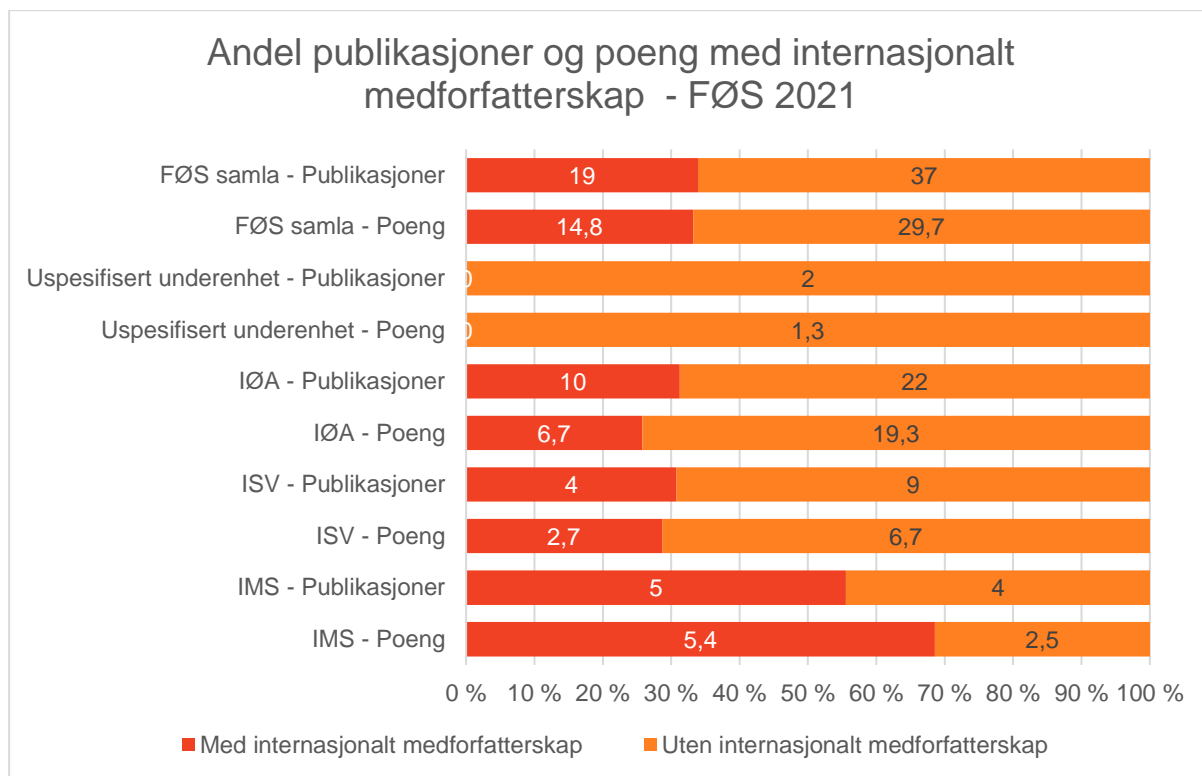

Figur 51 Publikasjonstyper FØS 2021. Kilde: Cristin.

Figur 52 Poengutvikling per institutt FØS siste fem år. Kilde: Cristin.

På FØS har Institutt for maritime studium hatt en økning i poeng og publikasjoner, mens Institutt for samfunnsvitenskap og Institutt for økonomi og administrasjon har hatt betydelig nedgang i både poeng, antall publikasjoner og antall publiserende personer. Nivå 2-andelen av antall publikasjoner er gått opp på alle institutter.

Figur 53 Sampublisering FØS, andel publikasjoner og poeng. Kilde: Cristin.

Samlet har FØS en andel på noe over 30% både for publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap. Antall publikasjoner og poeng er oppgitt på søylene. Dette er en nedgang fra 2020, da andelen var omtrent 40%.

6. Publiserte forfattere

Data om forfattere blir dels importert direkte til Cristin fra personalsystemet SAP og dels lagt til og justert manuelt. En del forfattere er (tidligere) studenter, forfattere med flere tilhørigheter og ulike stillingsbrøker, forfattere som er gått av med pensjon og som har byttet jobb og navn. Noen blir registrert flere ganger. Disse er ikke alltid like lette å identifisere i datagrunnlaget. Fordi dataene har feil og ufullstendigheter, og ryddes og telles manuelt, vil det være unøyaktigheter i kapittel 6. Det gir derfor et nyttig oversiktsbilde, men er ikke 100% etterrettelig ned til den enkelte publiserte person.

6.1. Publiserte forfattere 2017-2021

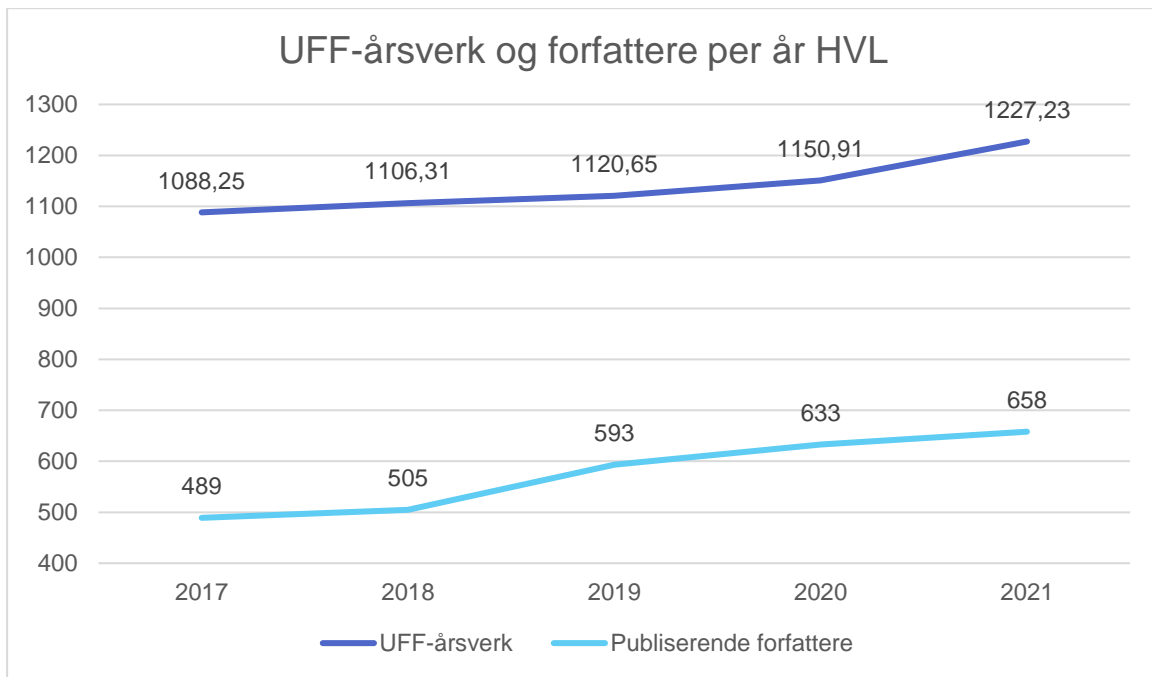
Til sammen 1311 forfattere har kreditert HVL i årene 2017-2021.

Antall forfattere har økt hvert år (se figur 54). Samtidig er det selvsagt mange av de samme som har publisert flere år. 10% (134 stykker) har publisert alle fem årene, 10% (133 stykker) har publisert fire av de fem årene, 14% (188 stykker) har publisert tre av de fem årene, 19% (255 stykker) har publisert to av de fem årene, og 46% (601 stykker) har publisert ett av årene. Disse andelene er omtrent som i 2020. Det er også stor grad av overlapp mellom dem som har publisert fem siste år i 2021 og dem som hadde det i 2020. Det gjelder 96 stykker.

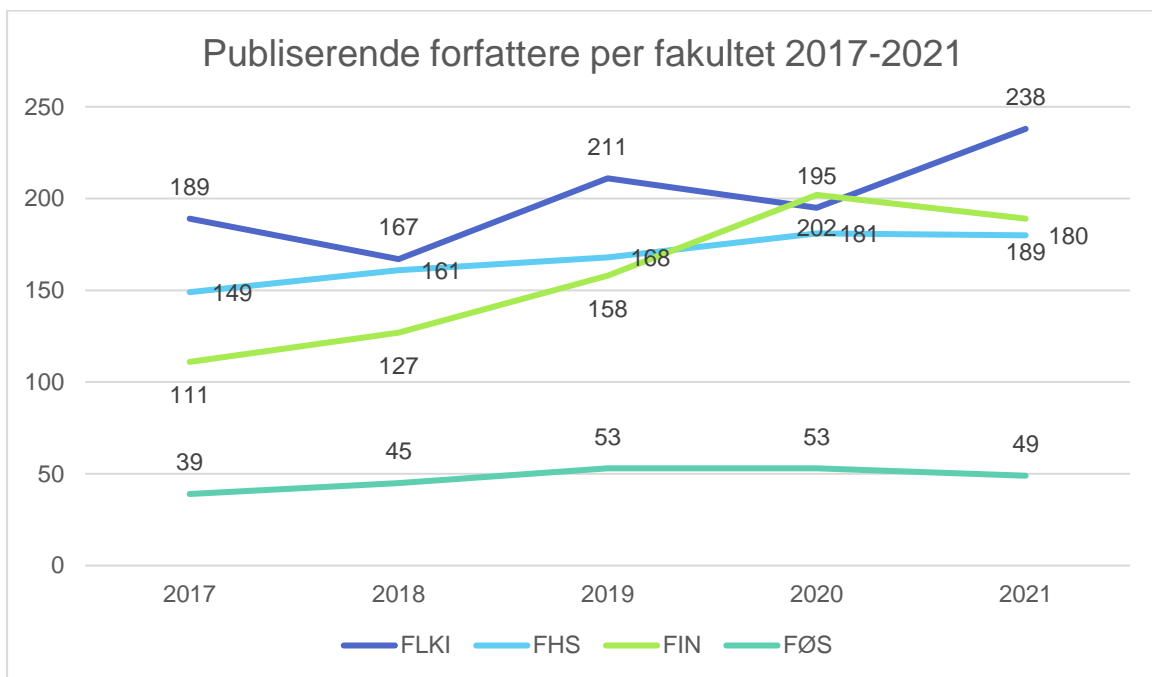
Blant dem som har publisert de siste fem årene, er det til sammen 191 (15%) som ikke har publisert de siste tre. 168 av disse (13%) har bare publisert ett av de fem årene, og 23 (2%) har publisert to av de fem årene

Det er 167 stykker som har publisert for første gang i 2021 (noen kan ha publisert før 2017) – det er litt færre “nye” enn i 2020, da det var 195.

Til sammen 930 stykker har publisert de to siste årene (2020 og 2021) og 361 stykker har publisert begge årene. Det vil si at 55% av dem som publiserte i 2021 også hadde publisert i 2020, og 57% av dem som publiserte i 2020 også publiserte i 2021.

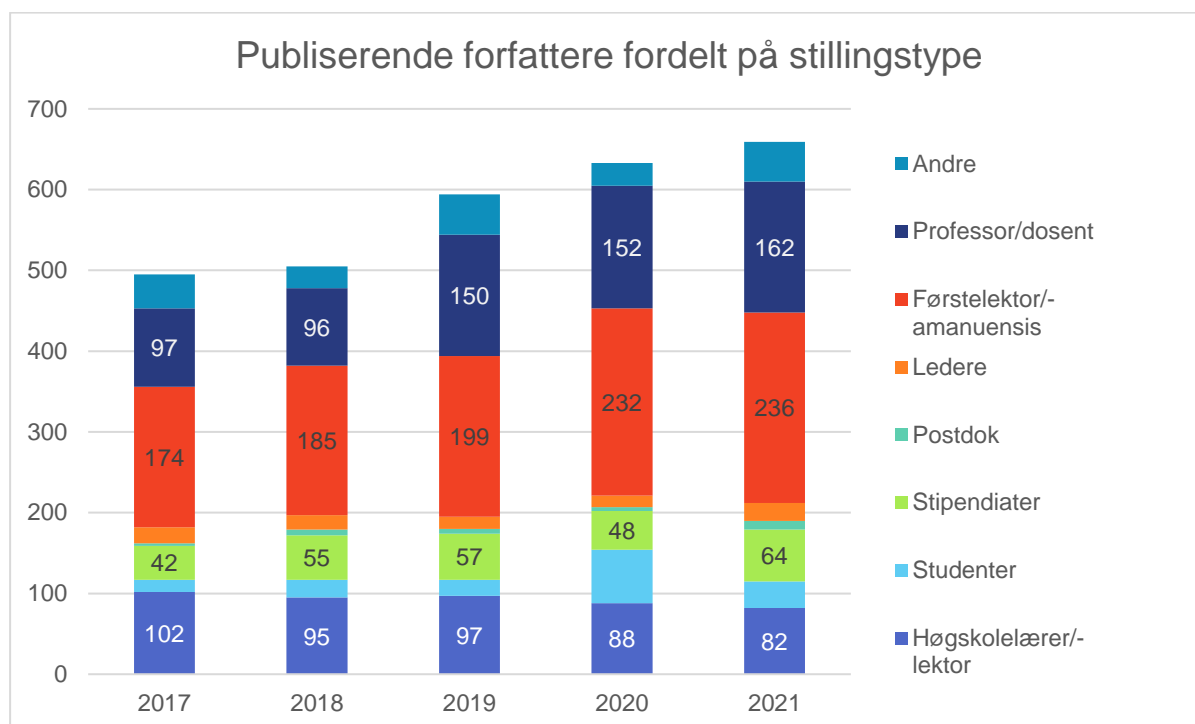

Figur 54 UFF-årsverk og forfattere HVL siste fem år. Kilde: DBH og Cristin.

Figur 55 Publiserende forfattere per fakultet siste fem år. Kilde: Cristin.

6.2. Publiserte forfattere fordelt på stillingstype

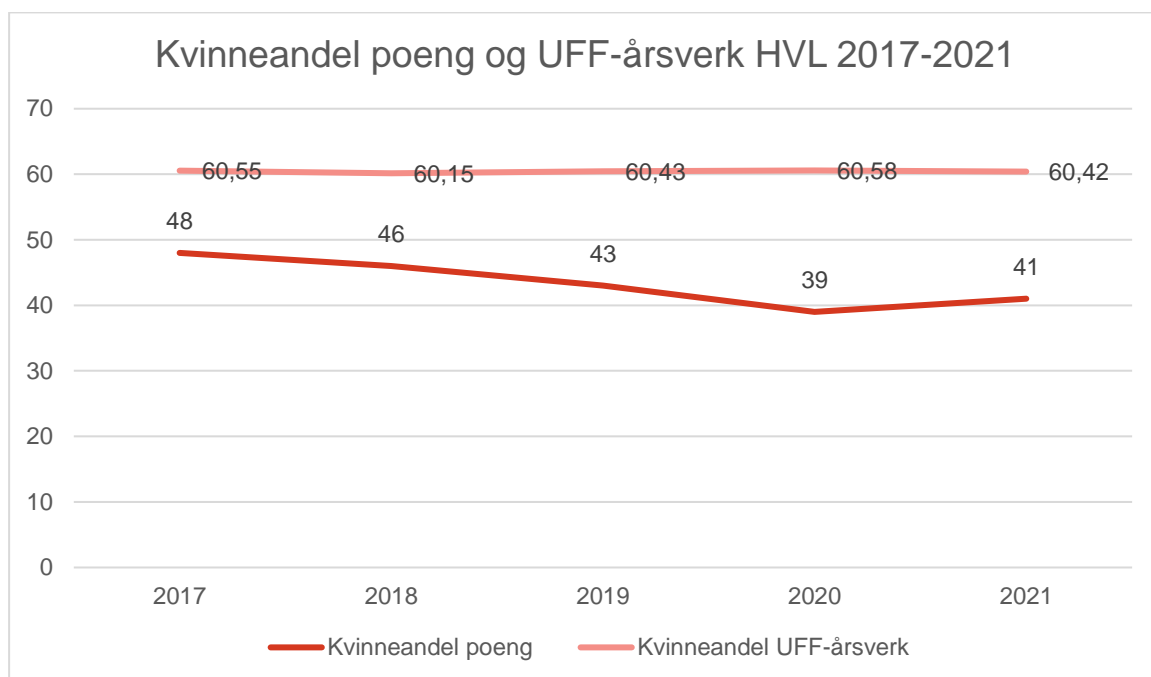

Figur 56 Publiserte personer fordelt på stillingstype siste fem år. Kilde: Cristin.

Til kategorien «andre» i figur 56 hører forfattere som ikke er registrert med stillingskode eller kategori i Cristin, en del pensjonister/emeriti, forskere i stillingskodene 1108, 1109, 1110, gjesteforskere, 1020 vitenskapelig ass., bibliotekarer i ulike stillinger, og personer i administrative stillinger som 1067 førstekonsulent, 1113 prosjektleder, og 1276/1434 rådgiver.

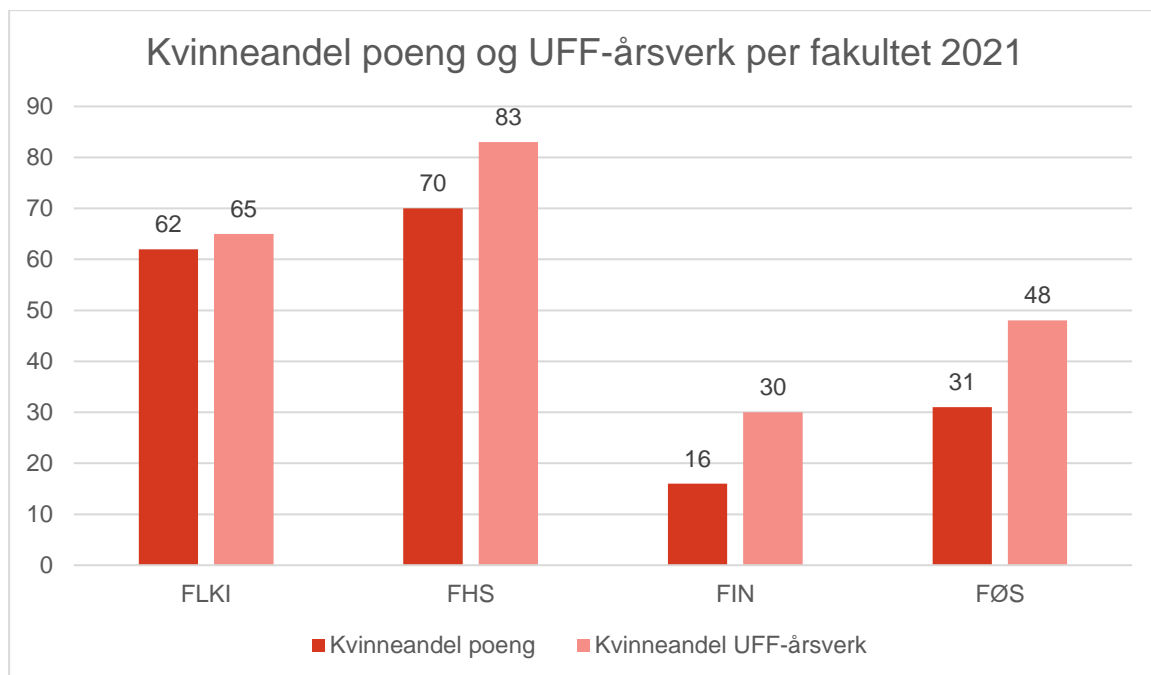
Vi ser at det er litt variasjon i publisering innen ulike grupper. Det viktigste trekket over tid er at det blir færre høgskolelærere/-lektorer som publiserer, flere stipendiater, førstelektorer/-amanuenser, og professorer/dosenter. Denne utviklingen er å forvente, i og med at kompetansenivået blant de vitenskapelige ansatte øker. Etter som det blir flere stipendiat- og postdok-stillinger vil disse antakelig øke mer framover. Vi ser også en økning, men store variasjoner i tallet på studenter, noe som delvis kan skyldes ulik praksis for registrering.

6.3. Kjønnfordeling

Figur 57 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng HVL siste fem år. Kilde: DBH.

Vi ser at kvinneandelen av UFF-årsverk på HVL har ligget stabilt på 60% de siste fem årene, mens kvinneandelen av publiseringspoengene ligger et godt stykke under. Andelen sank fra 48% i 2017 til 39% i 2020, men i 2021 tok den seg opp igjen til 41%.

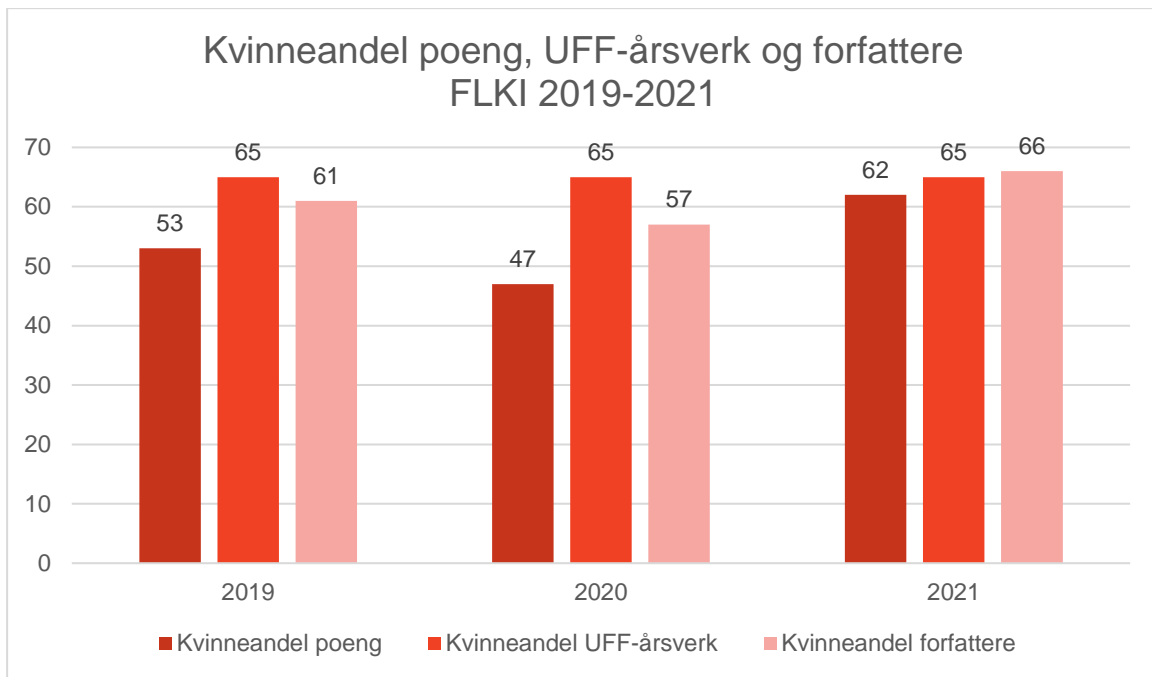

Figur 58 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng per fakultet 2021. Kilde: DBH.

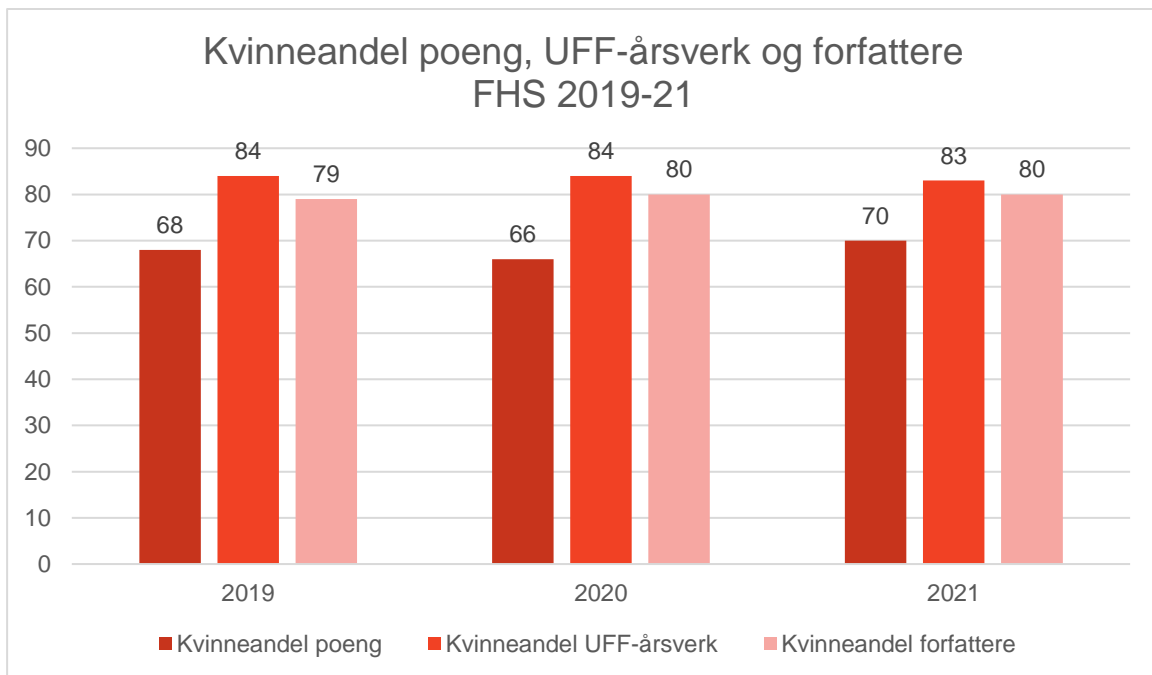
Vi ser av figur 58 at forskjellen mellom kvinners andel av UFF-årsverk og poeng i 2021 var minst på FLKI og størst på FIN.

Det fremgår av figurene under at for alle år og alle fakulteter er kvinneandelen av UFF-årsverk høyere enn kvinneandelen av poeng. Altså oppnår kvinner gjennomgående færre publiseringspoeng enn menn i UFF-stillinger.

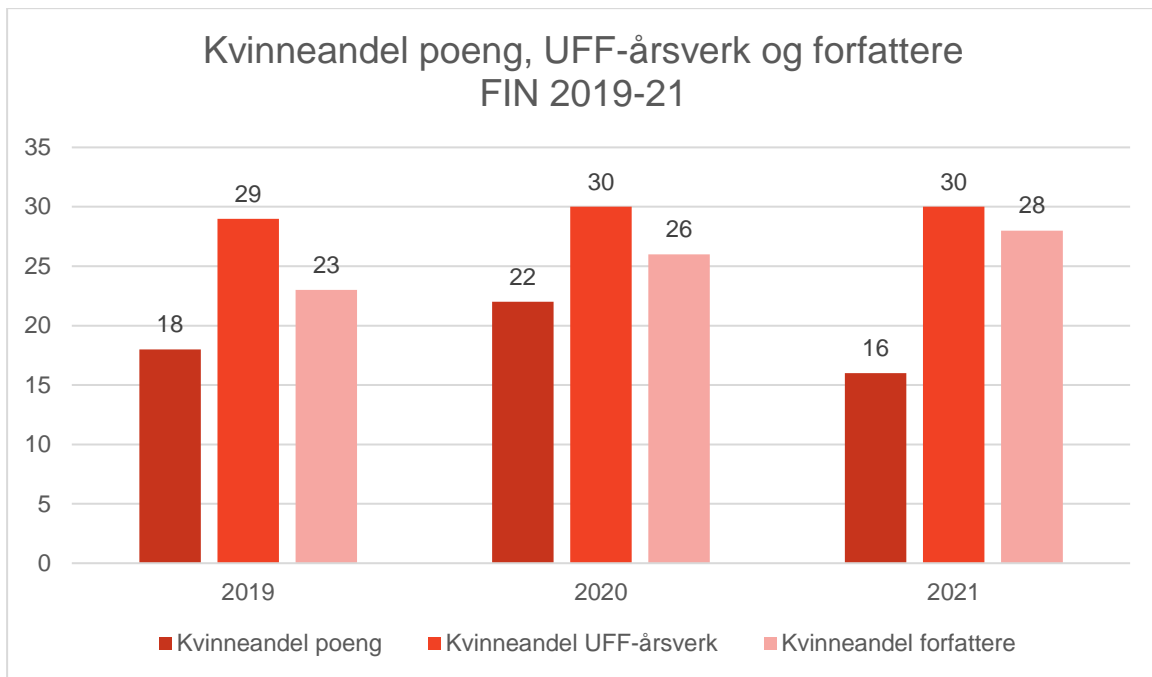
Det er en viss variasjon fra år til år på de ulike fakultetene, og det er ikke mulig å se noen enhetlig utvikling på dette nivået. Den minste differansen mellom kvinners andel av UFF-årsverk og poeng i treårsperioden som her er undersøkt, er den vi finner på FLKI i 2021.

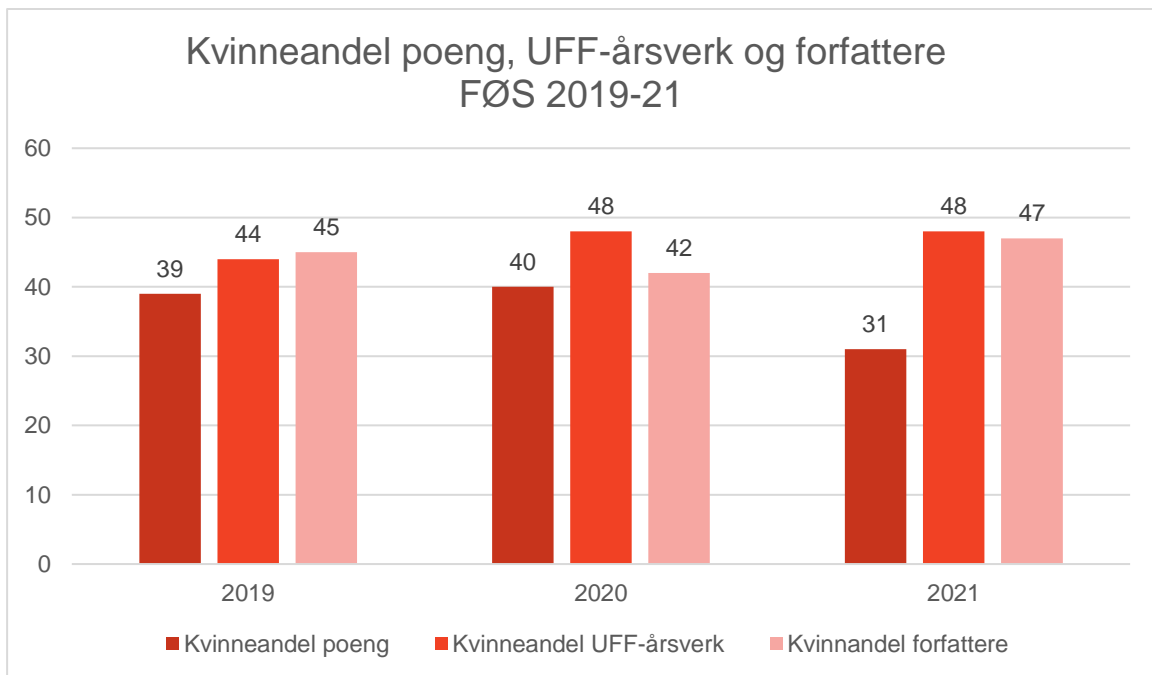
Figur 59 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FLKI siste tre år. Kilde: DBH.

Figur 60 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FHS siste tre år. Kilde: DBH.

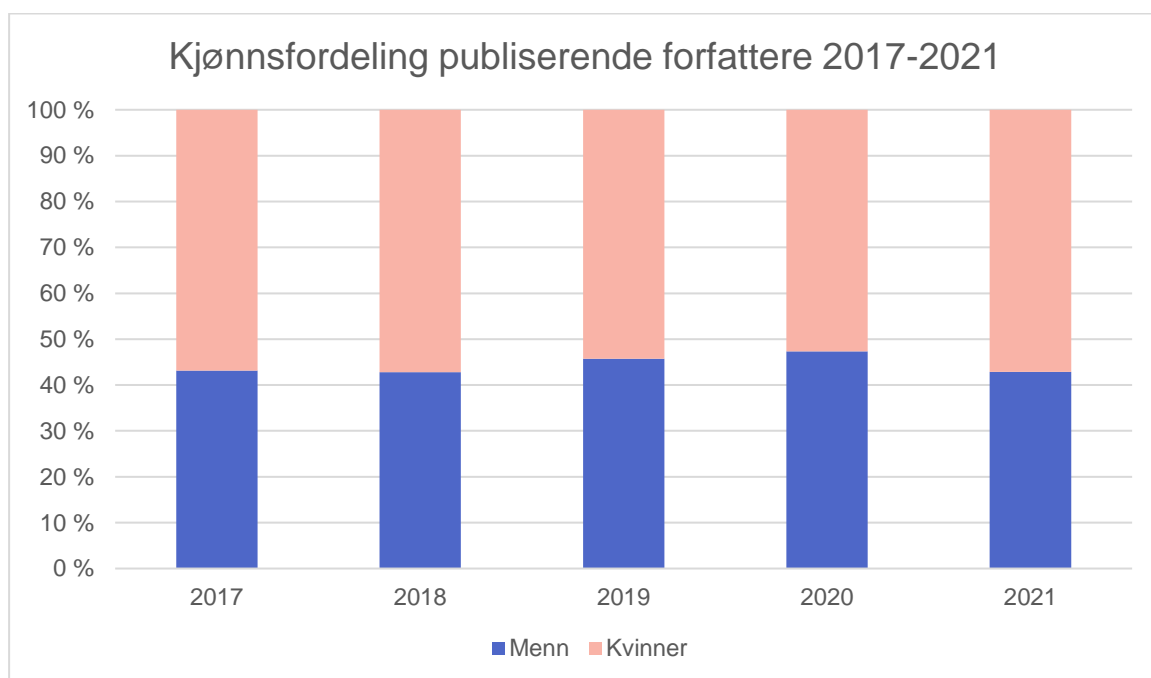
Figur 61 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FIN siste tre år. Kilde: DBH.

Figur 62 Kvinneandel poeng og UFF-årsverk FØS siste tre år. Kilde: DBH.

Vi ser også av figur 59-62 at nesten gjennomgående, med to unntak, igjen for FLKI i 2021, og for FØS i 2019, er kvinneandelen av publiserende forfattere noe lavere enn kvinneandelen UFF-årsverk, men høyere enn kvinneandelen poeng. Det er vanskelig å vite hvor mye av dette som henger sammen med stillingsprosjenter, men det tyder på at når kvinner har en lavere andel av poengene, er det dels fordi det er færre av dem som publiserer, dels at de som gjør det får mindre uttelling.

Figur 63 viser kjønnsfordelingen mellom de publiserende personene på HVL siste fem år. Vi ser at kvinneandelen av publiserende forfatterne alle årene er under 60%, og altså gjennomgående ligger noe lavere her enn for kvinneandelen av UFF-årsverk.

Figur 63 Kjønnsfordeling publiserende forfattere siste fem år. Kilde: Cristin.

7. Sampublisering

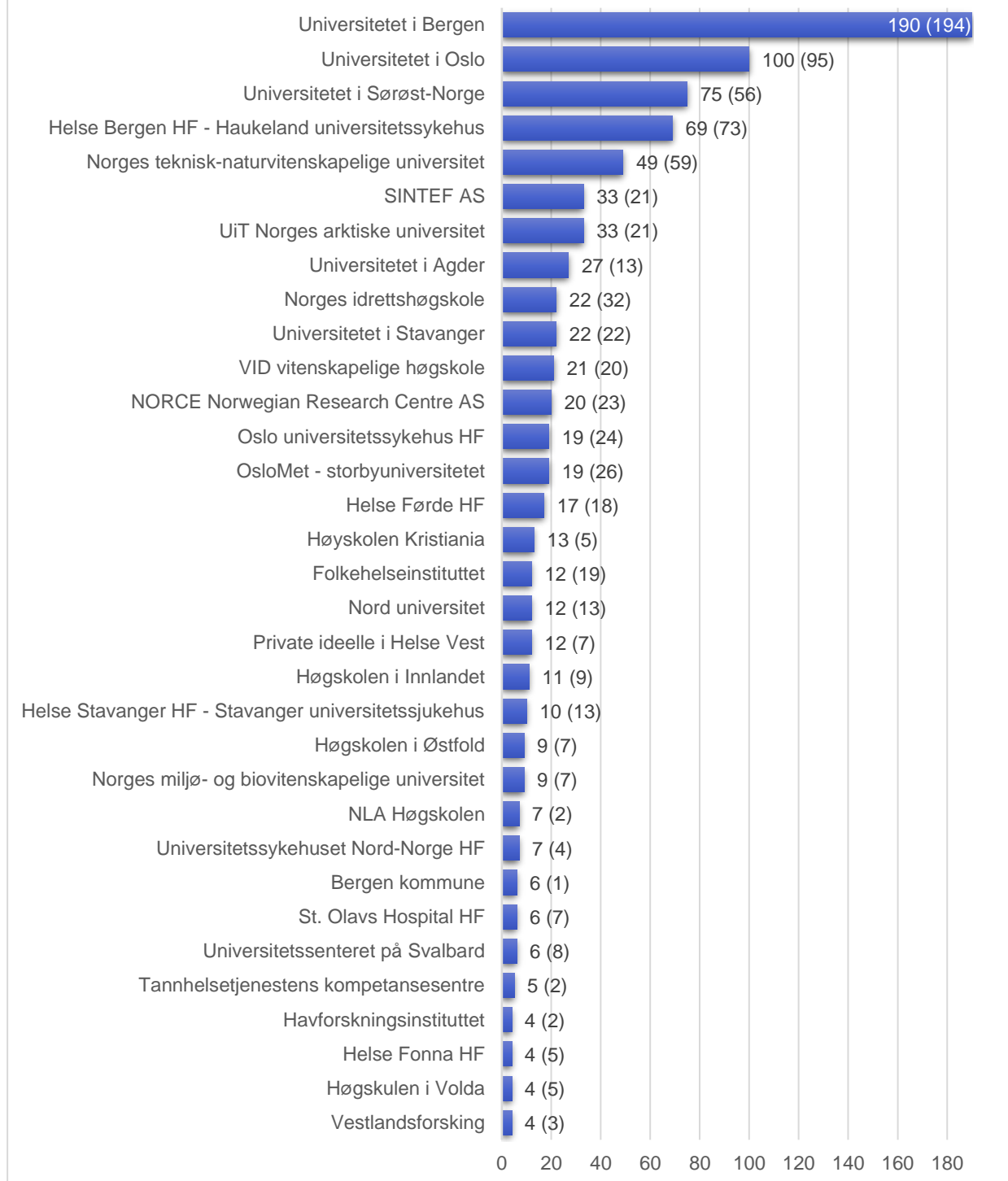
Sampublisering innebærer at minst én forfatter har registrert tilhørighet til en annen institusjon enn HVL på den aktuelle publikasjonen. Én forfatter kan gjerne være registrert med flere tilhørigheter. Til internasjonal sampublisering regnes alle publikasjoner der minst én forfatter har registrert tilhørighet til institusjoner i minst ett land utenfor Norge. Publikasjoner med internasjonalt samarbeid gir noe høyere uttelling i form av publiseringspoeng enn publikasjoner uten.

I oversiktene nedenfor telles publikasjoner flere ganger, og det er høy grad av overlapping. Avsnitt 7.1 gir en oversikt over nasjonal sampublisering. I avsnitt 7.2 gir vi en oversikt over omfanget av internasjonal sampublisering. I 7.3 ser vi på hvilke land HVL hadde publikasjonssamarbeid med i 2021, og i avsnitt 7.4 ser vi på hvilke institusjoner fakultetene hadde samarbeid med.

7.1 Nasjonal sampublisering

Figur 64 viser hvor mange sampublikasjoner HVL hadde med andre norske institusjoner i 2021. Universitetet i Bergen skiller seg fremdeles ut med hele 190 sampublikasjoner, selv om tallet har gått ned fra 194 i 2020 og 206 i 2019. De fem institusjonene øverst i oversikten er de samme fem som i 2020, selv om rekkefølgen er noe endret.

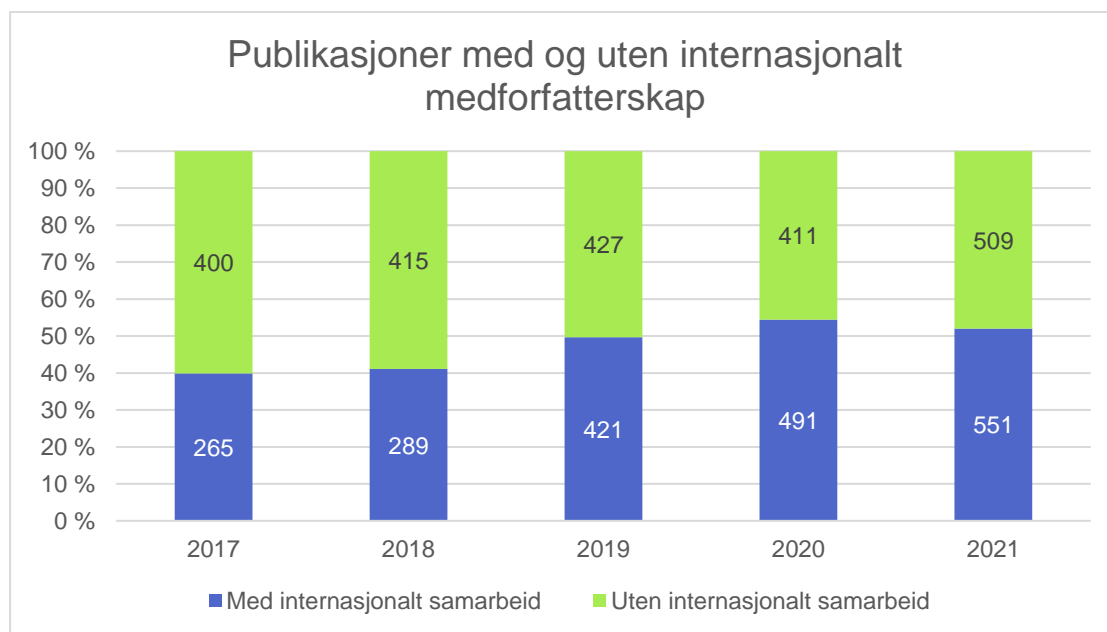
Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge > 3 (antall fra 2020 i parentes)

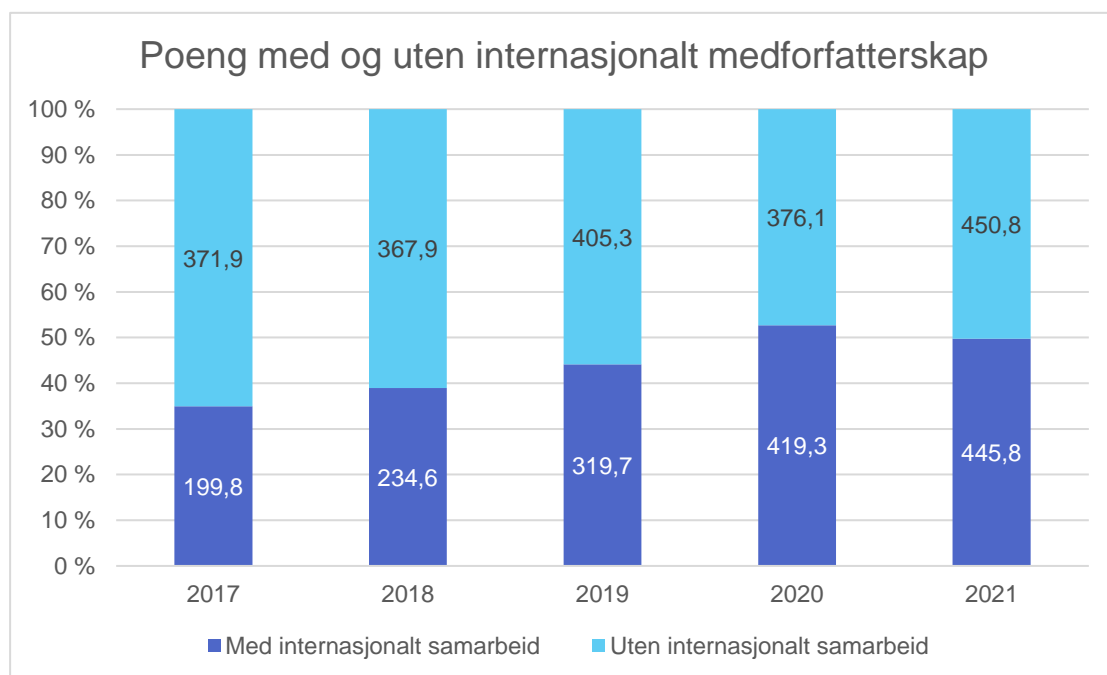
Figur 64 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.

7.2 Internasjonal sampublisering – Publikasjoner og poeng

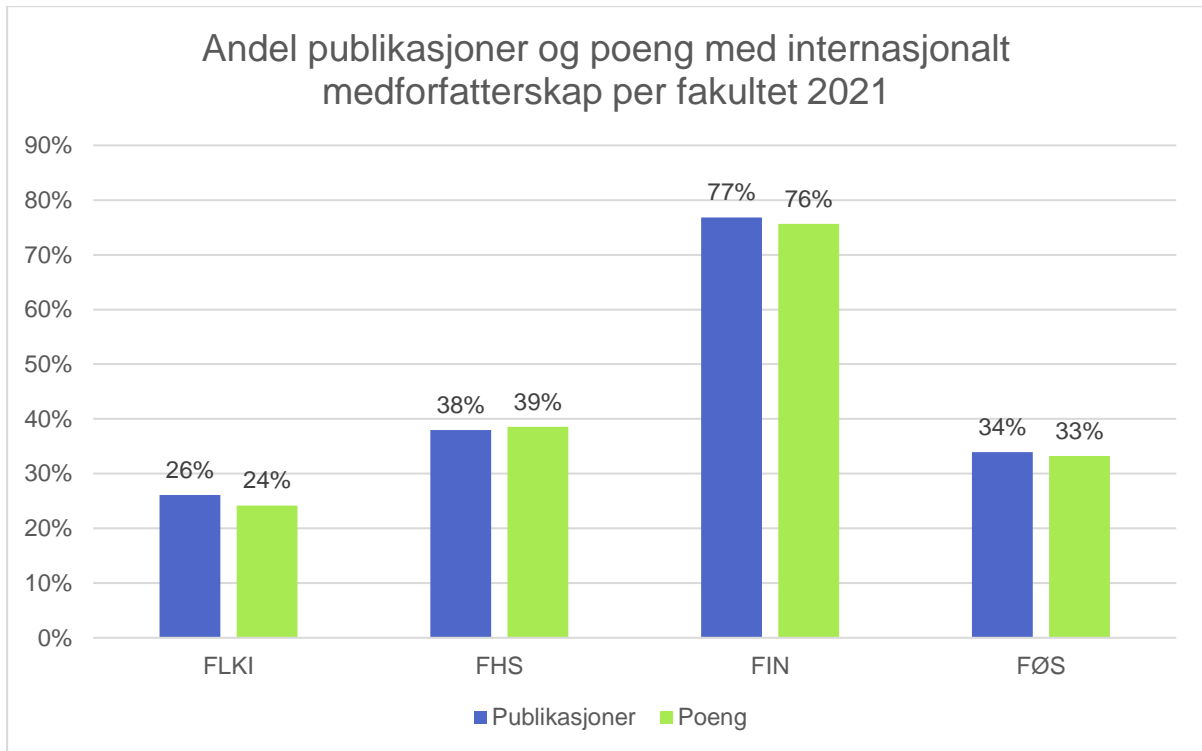
Figurene nedenfor viser utviklingen i omfanget av internasjonal sampublisering for HVL samlet. Antallet publikasjoner med medforfattere fra andre land øker stadig. Prosentandelen økte fram til og med 2020, men gikk ned fra 54% i 2020 til 52% i 2021. En lignende utvikling ser vi når det gjelder publiseringspoeng.

Figur 65 Publikasjoner med internasj. medforfatterskap 2017-2021. Kilde: Cristin.

Figur 66 Poeng med internasjonalt medforfatterskap 2017-2021. Kilde: Cristin.

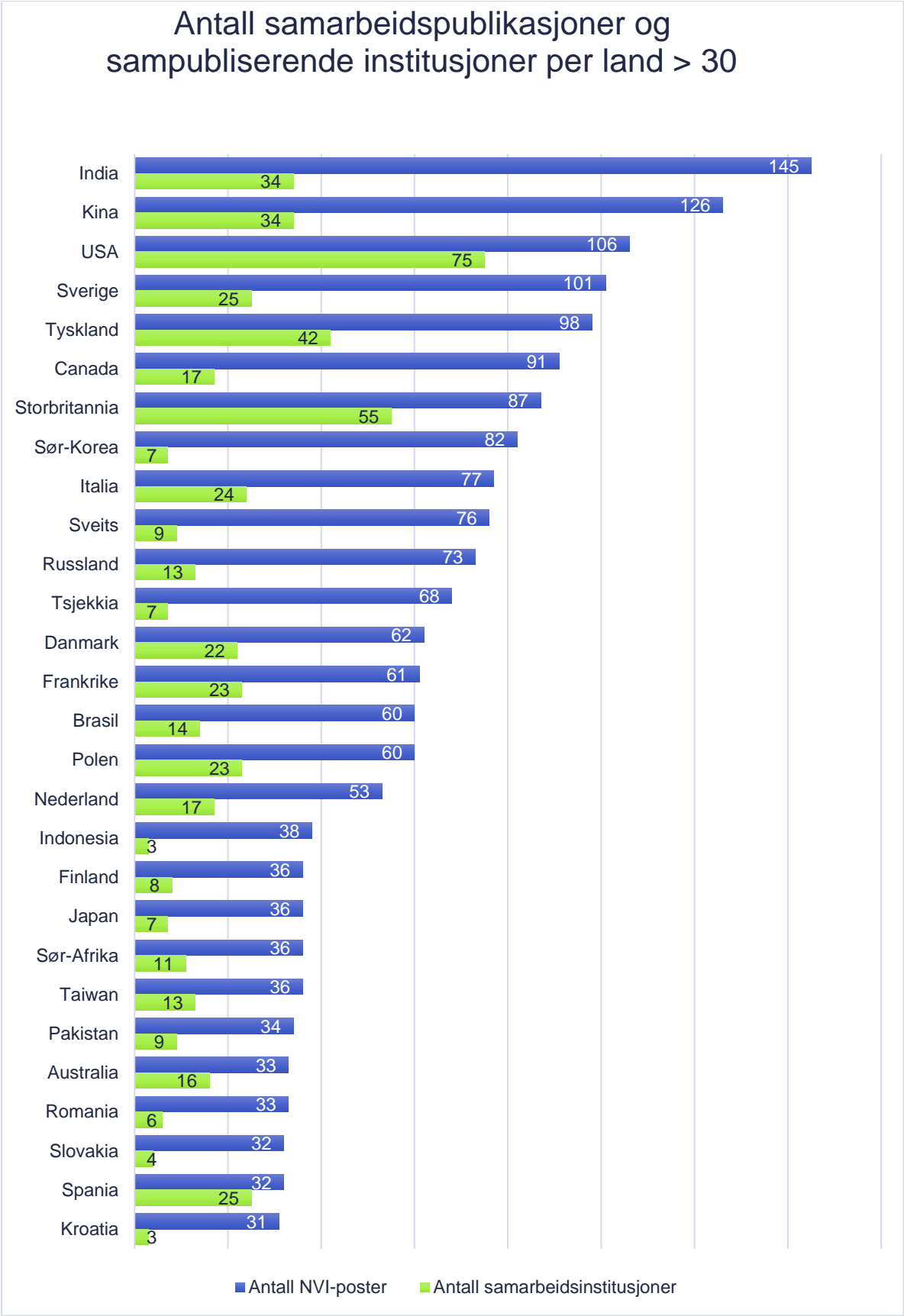
Figur 67 Andel publikasjoner og poeng internasjonalt medforfatterskap. Kilde: Cristin.

7.3 Samarbeidsland

HVL hadde i 2021 samarbeidspublikasjoner med forfattere fra 89 ulike land. Med 28 av disse var det 31 eller flere sampublikasjoner. Dette er vist i figur 68, der vi også viser hvor mange ulike institusjoner de internasjonale medforfatterne er fordelt på.

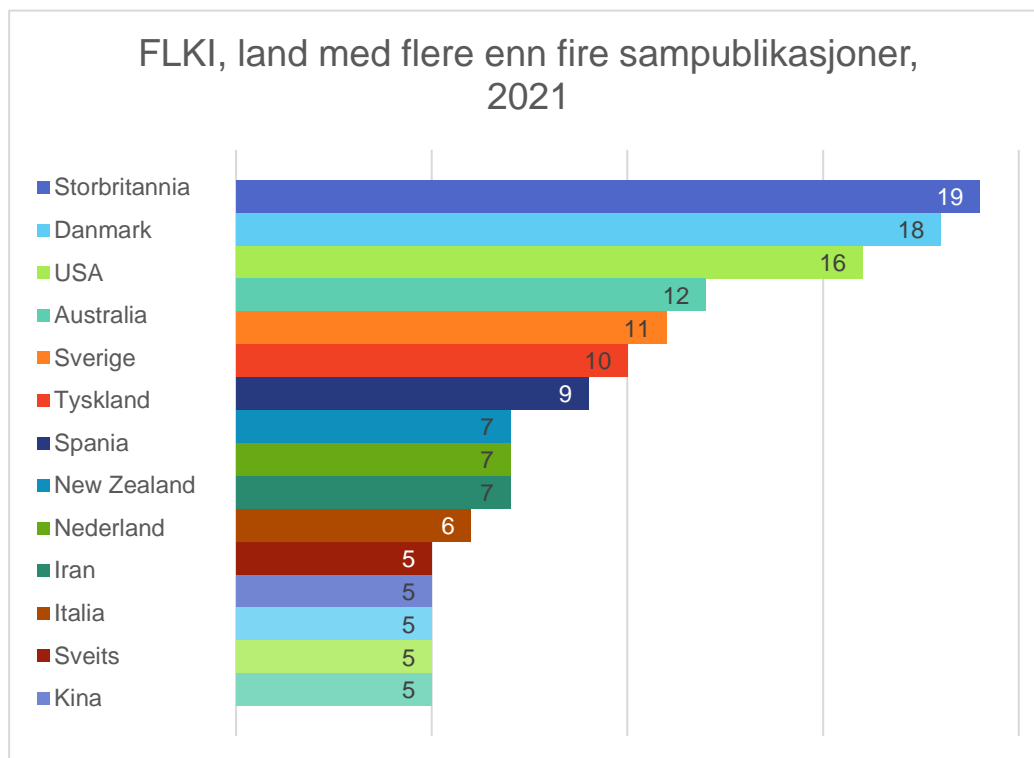
Med 12 land hadde HVL mellom 20 og 30 sampublikasjoner, med 31 land mellom 2 og 19 sampublikasjoner, og med 18 land bare én sampublikasjon. Som i 2020 er India det landet HVL har flest sampublikasjoner med; hele 145 publikasjoner i 2021, mot 107 i 2020. Kina er i 2021 kommet opp på 2. plass med 126 sampublikasjoner (2020: 9. plass med 58 publikasjoner), mens det for 2020 var Sverige som hadde denne plassen. I 2021 lå Sverige på fjerdeplass med 101 samarbeidspublikasjoner (2020: 103 samarbeidspublikasjoner). USA beholder tredjeplassen med 106 sampublikasjoner mot 100 i 2020. Med de 13 landene Tyskland, Canada, Storbritannia, Sør-Korea, Italia, Sveits, Russland, Tsjekia, Danmark, Frankrike, Brasil, Polen og Nederland hadde HVL mellom 53 og 98 sampublikasjoner. Bortsett fra Polen (2020: 23 publikasjoner) og Frankrike (2020: 12 publikasjoner) hadde alle disse landene flere enn 30 sampublikasjoner med HVL også i 2020.

Enkelte forskere deltar i forskergrupper der det er vanlig med svært mange medforfattere per publikasjon. I 2021 hadde 24 publikasjoner flere enn 900 forfattere. 39 publikasjoner hadde mellom 50 og 236 forfattere (det var ingen publikasjoner med antall medforfattere mellom 237 og 900). Slike publikasjoner påvirker i stor grad figurene som viser omfanget av samarbeid med ulike land. Dette er særlig aktuelt ved FIN, der et av forskningsmiljøene ved Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag deltar i et internasjonalt ALICE/CERN-samarbeid. Dette miljøet bidrar til publikasjoner med svært mange forfattere fra mange ulike land og institusjoner.

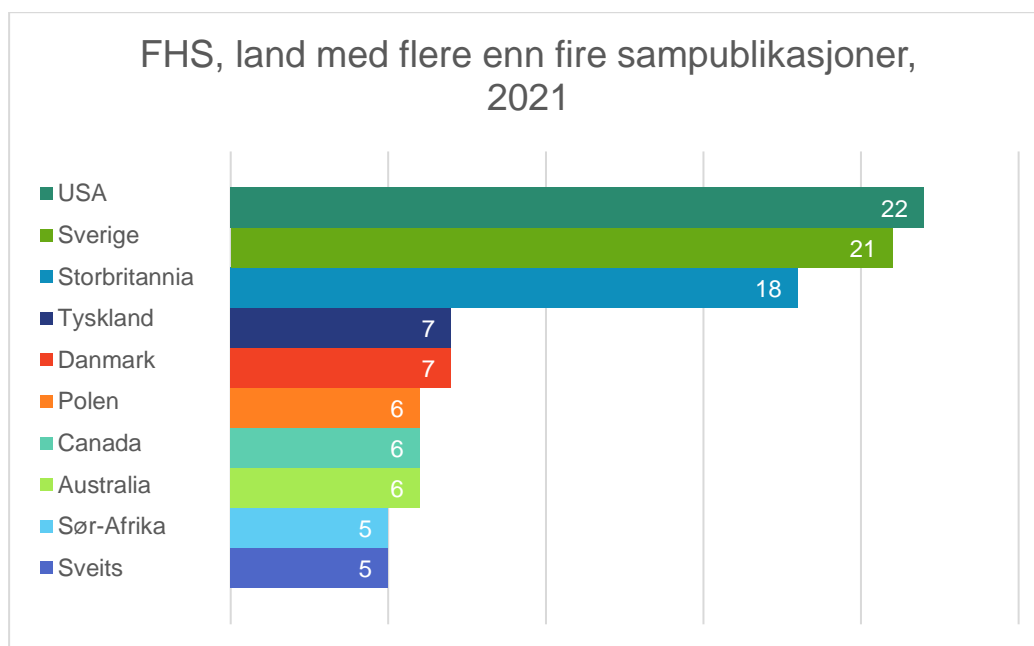

Figur 68 Sampublikasjoner og antall institusjoner per land. Kilde: Cristin.

Figurene 69-72 nedenfor viser hvilke land de enkelte fakultetene hadde flest sampublikasjoner med i 2021.

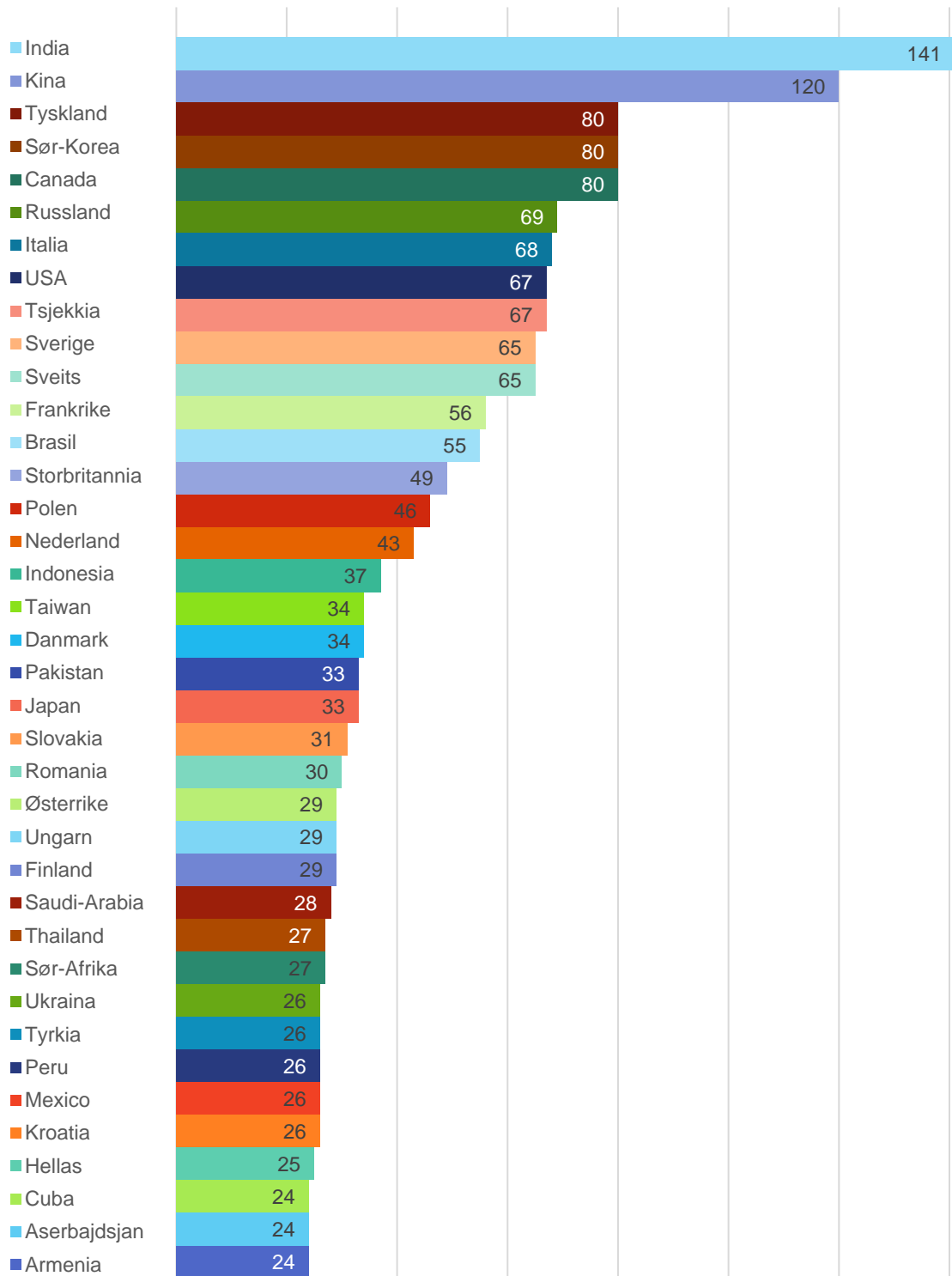

Figur 69 Land med flest sampublikasjoner, FLKI, 2021. Kilde: Cristin.

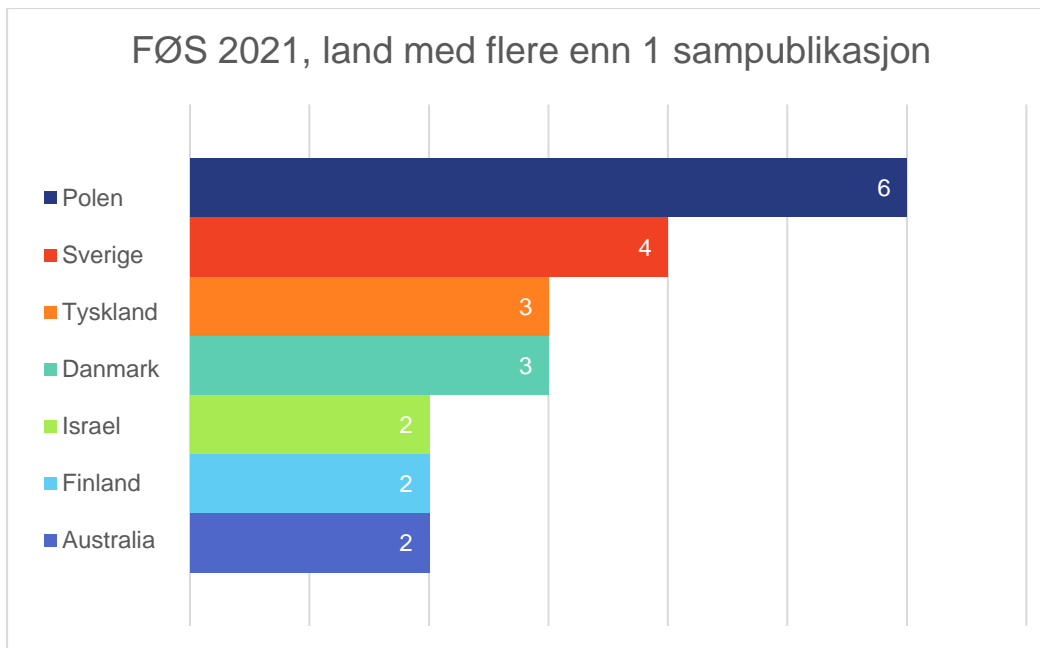

Figur 70 Land med flest sampublikasjoner, FHS, 2021. Kilde: Cristin.

FIN, land med flere enn 20 sampublikasjoner, 2021

Figur 71 Land med flest sampublikasjoner, FIN, 2021. Kilde: Cristin.

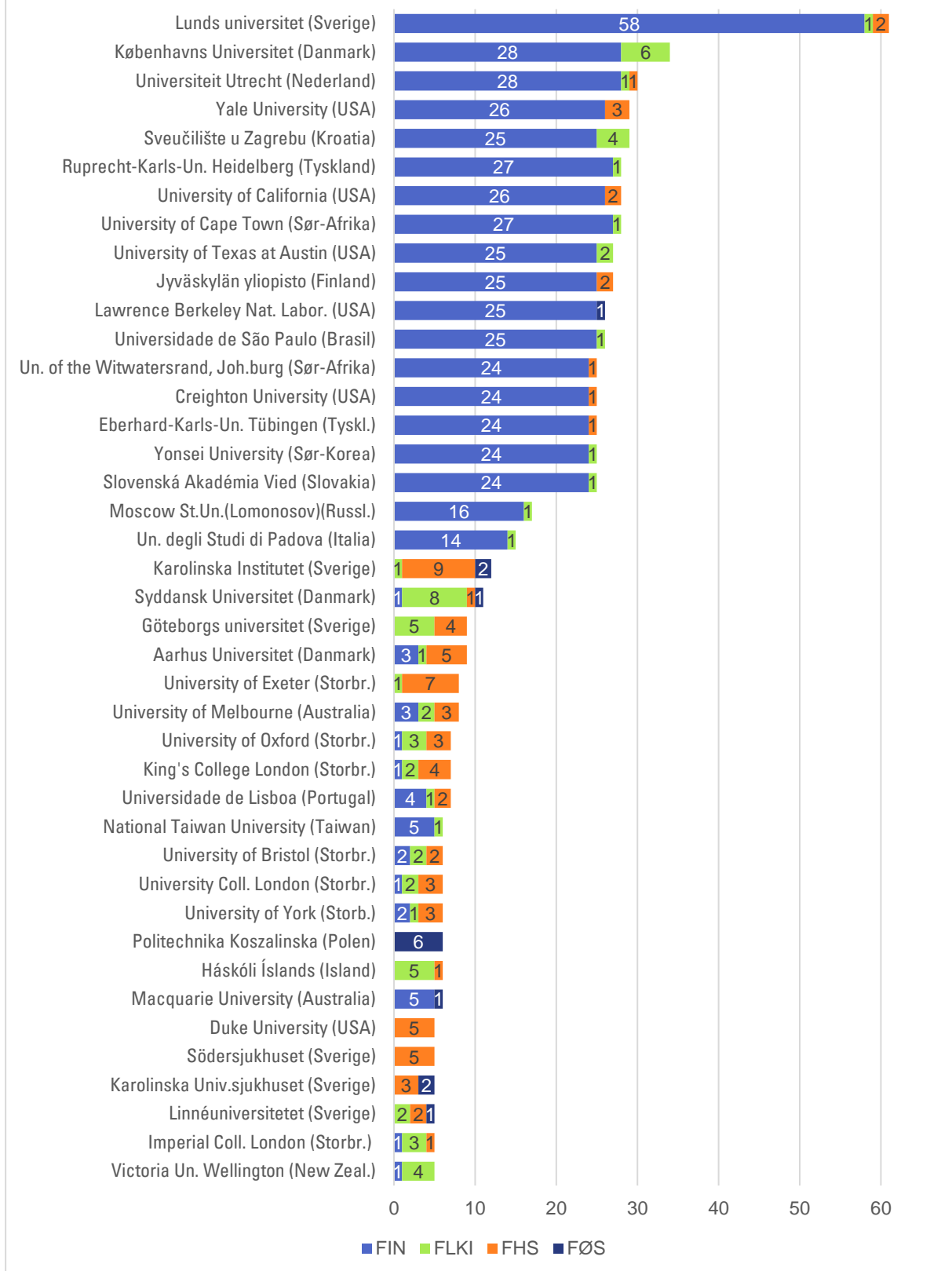
Figur 72 Land med flest sampublikasjoner FØS, 2021. Kilde: Cristin.

7.4 Samarbeidsinstitusjoner

Nedenfor har vi sett på hvilke institusjoner i de ulike land fakultetene har mest samarbeid med. Figur 73 viser de institusjonene der fakultetene til sammen har minst fem publikasjoner. Institusjoner som kun har et samarbeid med FIN, er likevel ikke inkludert. Disse er vist i figur 74. FIN skiller seg ut ved at fakultetet både har flere publikasjoner, flere sampublikasjoner og flere publikasjoner med til dels svært mange forfattere. Figur 74 viser de institusjonene som FIN alene har 25 eller flere sampublikasjoner med.

Fakultetsoversikten i figur 73 viser at det også i 2021 er kun Syddansk universitet som har sampublikasjoner med alle de fire fakultetene på HVL. Fra Sverige har både Karolinska instituttet og Linnéuniversitetet sampublikasjoner med både FLKI, FHS og FØS. Lunds universitet, som er den institusjonen som skiller seg markert ut med hele 61 sampublikasjoner, har samarbeid med både FIN, FLKI og FHS. Det samme gjelder Aarhus universitet, Universiteit Utrecht, Universidade de Lisboa og University of Melbourne, samt seks av de sju universitetene på lista som er fra Storbritannia.

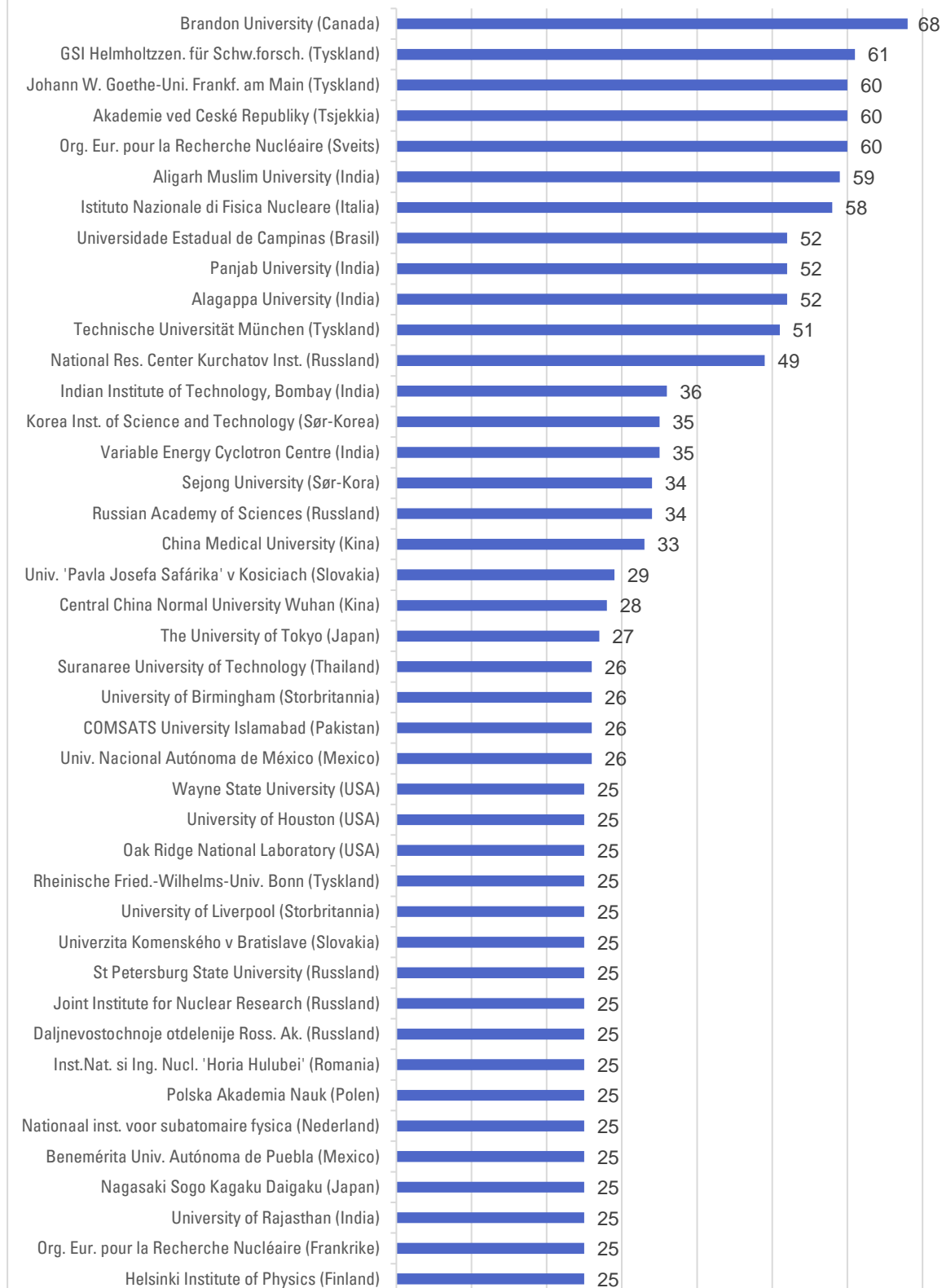
Antall sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet, 2021

Figur 73 Sampublikasjoner per institusjon, fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.

Oversikten over det internasjonale publikasjonssamarbeidet ved FIN er i stor grad påvirket av publikasjonene fra forskergruppen ved IDER som er med i CERN-samarbeidet. Disse publikasjonene har svært mange forfattere fra mange ulike institusjoner og land. Figur 74 nedenfor ville vært markant annerledes uten disse publikasjonene.

Samarbeidspublikasjoner FIN 2021 (25+ publikasjoner)

Figur 74 Sampublikasjoner per institusjon, FIN, 2021. Kilde: Cristin.

8. Åpen tilgang

Det finnes ulike måter å publisere for å gi åpen tilgang. Det som definerer de ulike formene for åpen tilgang er dels hvor artikler, kapitler og bøker blir publisert, og dels hvordan det finansieres.

Gull åpen tilgang i streng forstand er publisering i rene, åpne kanaler, der alt er åpent for alle å lese.

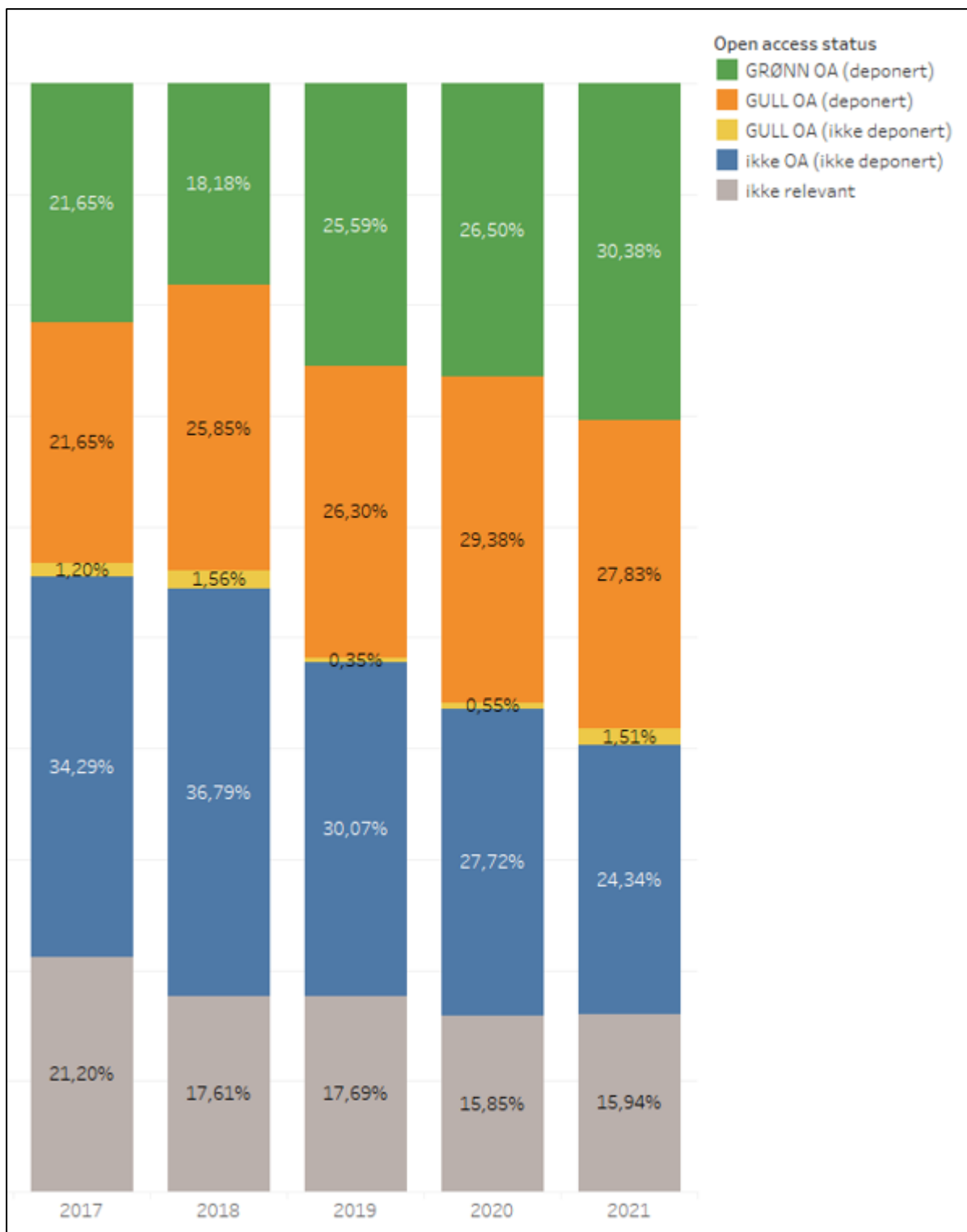
Hybrid publisering er en samlebetegnelse for løsninger der det betales for å gjøre enkeltartikler åpne i ellers lukkede kanaler / abonnementsbaserte tidsskrifter. Publisering og les-avtalene norske UH-institusjoner i det senere har inngått med mange store utgivere og forlag (ni i 2021, inkludert de største) tilrettelegger for dette. Disse avtalene har ført til økning i hybrid publisering, og antakelig også i gullpublisering, fordi noen forlag inkluderer tidsskrift med gull åpen tilgang i avtalen.

Grønn åpen tilgang kalles også egenarkivering. Det innebærer at en versjon av artikler som i utgangspunktet er publisert i abonnementsbaserte tidsskrifter blir arkivert og tilgjengeliggjort i (institusjonelle) åpne vitenarkiver. Det varierer hvilken versjon tidsskriftene tillater at man tilgjengeliggjør (som oftest ikke den endelige/publiserte versjonen), og når (ofte 6 eller 12 måneder etter publisering).

Vi har to ulike statistikker over åpen tilgang; en i Cristin og en i Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022 fra HK-dir. Begge har mangler, og det er ikke fullstendig samsvar mellom de to.

8.1 Cristins statistikk

Cristins statistikk har med alle publikasjonene som hvert år rapporteres inn til NVI, for HVLs del 1060 stykker i 2021, men åpen tilgang-status er bare registrert på tidsskriftartikler. Alle bøker og bidrag til slike havner dermed i den grå kategorien «ikke relevant», selv når de er publisert åpent. Cristin skiller ikke mellom gull og hybrid åpen tilgang, og innenfor grønn åpen tilgang skiller de ikke mellom det som bare er deponert og det som faktisk er tilgjengeliggjort.

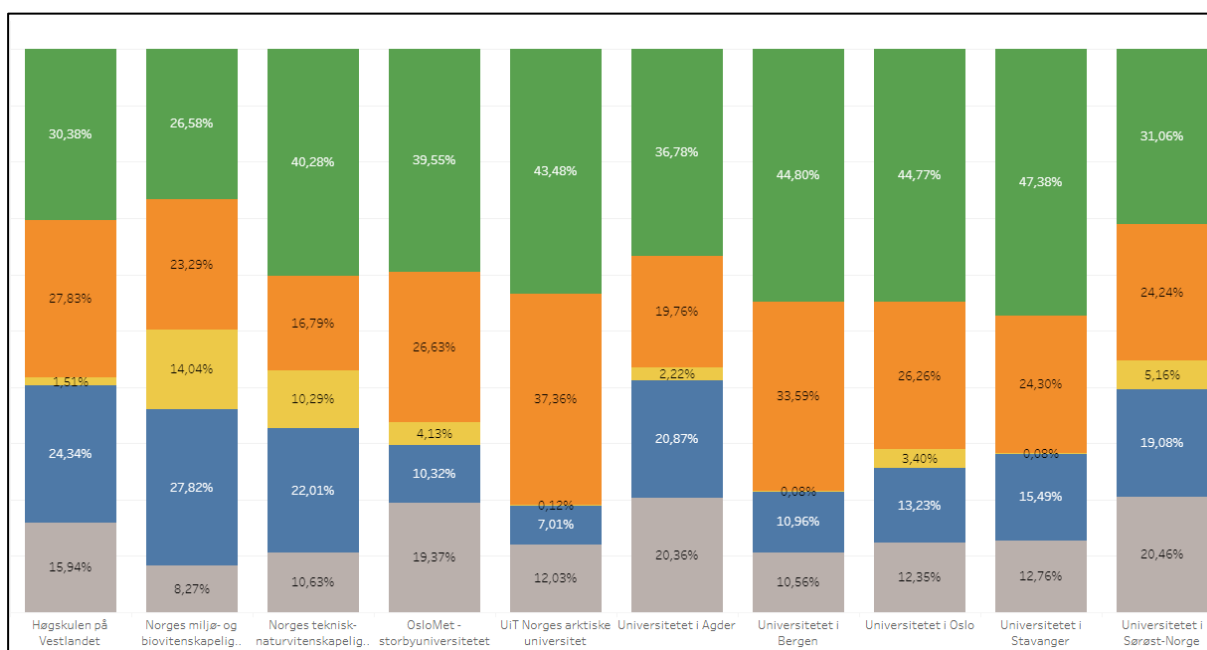

Figur 75 Åpen tilgang-status NVI-publ. HVL 2017-2021. Kilde: Cristin.

Vi ser at utviklingen går i riktig retning, og at andelen grønn OA (deponert) vokser, primært på bekostning av ikke OA (ikke deponert). Det er imidlertid fortsatt et urealisert potensial i denne kategorien, hvor 258 publikasjoner (24% av totalen) ikke var deponert på rapporteringstidspunktet. Mange av disse bør kunne lastes opp til,

antakelig også publiseres i HVL Open, og dermed bli talt som (og gjort) åpent tilgjengelige.

Figur 76 viser tilstanden hos de 10 største institusjonene i sektoren. Med en andel på rundt 40% i de grå og blå kategoriene («ikke OA (ikke deponert)» og «ikke relevant») ligger HVL på jumboplass sammen med UiA og USN. Aller høyest andel åpen tilgang totalt har UiT og UiB, med rundt 80%. Disse har både høyest andel gull åpen tilgang, og høy andel grønn. Grønn skårer også NTNU, UiO og UiS høyt på. Disse institusjonene har strenge krav til egenarkivering, og etablert praksis for å følge dem opp.

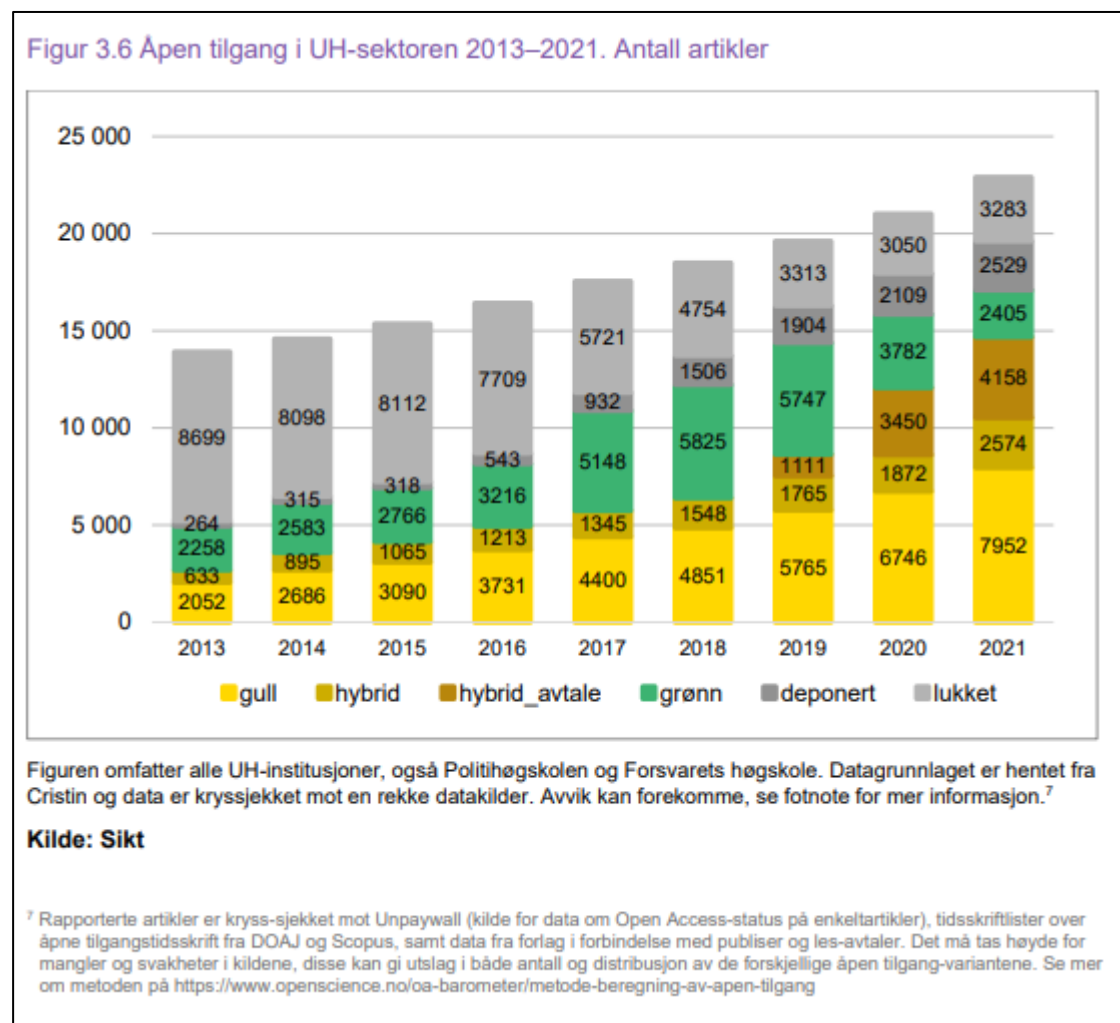
Figur 76 Åpen tilgang-status ti største inst. i UH-sektoren 2021. Kilde: Cristin.

8.2 Statistikk fra HK-dir (Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022³)

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse har utarbeidet en statistikk som ser nærmere på ulike former for åpen tilgang i perioden 2013-2021. Den ser bare på publikasjonsformen vitenskapelige artikler, og skiller mellom gull, hybrid og hybrid gjennom nasjonale avtaler. Figur 77 (HK-dir: 3.6) viser at alle disse tre formene for åpen publisering har vokst nasjonalt, mens antall artikler publisert med grønn åpen tilgang, i vitenarkiv, har gått ned siden 2018. De finner en tendens til utflating i veksten

³ Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022*. Rapport nr. 9/2022. <https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>

av åpen tilgang, og at andelen hybrid gjennom avtale vokser på bekostning av grønn åpen tilgang. Samtidig er det verdt å være klar over at det er et visst etterslep i deponering av artikler, og at disse tallene vil endre seg noe over tid.

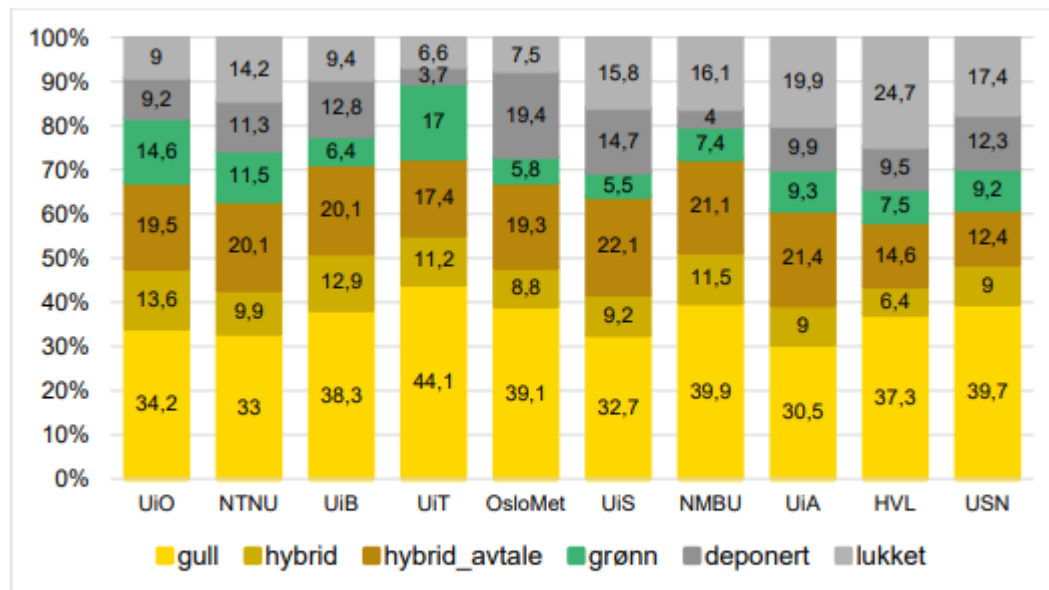

Figur 77 Utviklingen i åpen tilgang i UH-sektoren 2013-2021. Kilde: HK-dir.

HK-dir har også laget en oversikt over de ti største institusjonene i sektoren (vår figur 78, deres 3.7). Avviket fra Cristins statistikk over, skyldes delvis at HK-dir bare har talt vitenskapelige artikler, delvis at de har krysssjekket mot flere kilder, se deres fotnote 7 i vår figur 77.

På denne oversikten er HVL institusjonen med den desidert høyeste andelen i kategorien «lukket» (lysegrå). Disse artiklene er ikke egenarkivert, men det betyr ikke at de ikke kan bli det. En tidligere undersøkelse fra SIKT anslår at over halvparten av de artiklene som ikke blir lastet opp til vitenarkiv, er publisert i tidsskrifter som tillater egenarkivering. HVL trenger altså å få lastet opp flere artikler til HVL Open eller andre åpne vitenarkiver for å bedre tilgangen til forskningsresultatene som publiseres.

Figur 3.7 Åpen tilgang i UH-sektoren 2021. De ti største institusjonene. Andel

Tallgrunnlaget er hentet fra Cristin og data er kryssjekket mot en rekke datakilder. Avvik kan forekomme, se fotnote til figur 3.6 for mer informasjon.

Kilde: Sikt

Figur 78 Åpen tilgang-status ti største inst. i UH-sektoren 2021. Kilde: HK-dir.